

DZIŚ STRONY ZDROWIA

SAMOBADANIE PIERSI. WARTO TO ROBIĆ

GUZY NIE ZAWSZE OZNACZAJĄ ZŁOŚLIWĄ ZMIANĘ

Nr ISSN 2353-6179

Nr indeksu 350-281

www.gloswielkopolski.pl

Nr 239 (25.122) | Wydanie 1 | Cena 5,50 zł (w tym 8% VAT)

Środa, 14.10.2026

81
lat

GŁOS WIELKOPOLSKI

Relaks

Krzyżówki
do kawy.
Nowości
w programie TV

Z naszych stron

Rosyjskie drony trafiły w dwa statki na Morzu Czarnym

Dwa statki zostały zaatakowane przez rosyjskie drony u wybrzeży Bułgarii. „To niedopuszczalne” – napisała Ursula von der Leyen
– Str. 7

Z naszych stron

W senacie chcą blokowania nielegalnych treści w internecie

Senackie komisje poparły wczoraj poprawki do ustawy, umożliwiające natychmiastowe blokowanie nielegalnych treści w internecie
– Str. 6

Wjeżdżanie na przejazdy przy czerwonym świetle stało się zmorem kierowców. Przekonaliśmy się o tym w powiecie szamotulskim – Str. 5

Po 32 latach do Poznania, a po 48 latach do Enei AZS przyjeżdża zespół, by walczyć w europejskich pucharach. Mecze z Landerneau Bretagne Basket dziś o 18.30 – Str. 24

FOT. FACEBOOK/LANDERNEAU BRETAGNE BASKET

Z naszych stron

Kilka lat oczekiwania na operację? „To jest odepchnięcie pacjenta od szpitala”

Sylwia Rycharska

– Podawanie terminu powyżej 2-3 lat to jest po prostu nieporozumienie – mówi prof. Marek Napiontek, poznański specjalista ortopedii i traumatologii. Uważa, że jeśli szpital nie może wykonać zabiegu w rozsądnym czasie, system powinien wskazać pacjentowi inne miejsce, zamiast wpisywać go na listę z terminem odległym o kilka lat.

Niedawno pisaliśmy o pacjentce szpitala Degi w Poznaniu, która dostała termin planowanej operacji ręki na „cito” za około dziewięć lat. Placówka początkowo nie chciała komentować tej sytuacji, ale udało nam się porozmawiać z jej dyrektorem, dr. hab. Przemysławem Daroszewskim.

Dyrektor wskazał, że pytania o przyczyny takich kolejek należy kierować do NFZ. Ale podał też kilka problemów, które składają się także na wydłużanie kolejek.

Szpital Degi jest wysoko specjalistycznym ośrodkiem, którego około

FOT. ADAM JASTRZĘBOWSKI

Prof. Marek Napiontek to specjalista w ortopedii i traumatologii

35 proc. pacjentów stanowią osoby spoza Wielkopolski. Wykonuje skomplikowane procedury, w tym zabiegi rekonstrukcyjne, a możliwości przyjmowania pacjentów ogranicza kontrakt z NFZ. Problemem są też listy oczekujących. Jak mówił dyrektor Daroszewski, w zależności od świadczenia 20–25 proc. pacjentów zapisanych na zabieg może ostatecznie się na nim nie pojawić. Część mogła wykonać zabieg gdzie indziej lub z niego zrezygnować, ale informacja o tym nie zawsze trafia do szpitala. Wolnego miejsca nie można po prostu przekazać kolejnej osobie – pacjent może zostać skreślony z listy na własny wniosek.

Pacjent, który uważa, że jego przypadek wymaga szybszego leczenia, może też złożyć pisemny wniosek o rozpatrzenie sprawy przez konsylium.

O komentarz w tej sprawie poprosiliśmy prof. Marka Napiontkę, doświadczonego ortopedę, który przez wiele lat związany był ze szpitalem Degi, ale już od ponad 20 lat działa poza publicznym systemem ochrony zdrowia.

– Str. 3

Z naszych stron

Nagrywał zatrzymanie. Były żołnierz w rękach służb

Chrystian Ufa

Dowództwo Wojsk Obrony Terytorialnej informuje o zatrzymaniu byłego żołnierza. Mężczyzna całe zajście streamował za pośrednictwem TikToka. Ze służby został zwolniony m.in. za nielegalne nagrywanie i rozpowszechnianie materiałów terenu jednostki wojskowej.

Do akcji służb wobec byłego żołnierza doszło 12 października. Zatrzymanie było streamowane przez mężczyznę za pośrednictwem TikToka.

Na filmie widać jak służby wyważają drzwi, po czym siłą powalają siedzącego na krześle mężczyznę.

– Mężczyzna wykrzykiwał, że skoczy z balkonu, co także znalazło się na nagraniach – przekazuje mł. insp. Borowiak, rzecznik wielkopolskiej policji.

W związku z zatrzymaniem byłego żołnierza wojsko opublikowało oświadczenie rzecznika prasowego Dowództwa Wojsk Obrony Terytorialnej.

Z pisma dowiadujemy się, że zatrzymany mężczyzna 14 sierpnia 2026 r. został zwolniony ze służby.

Za tą decyzją stały takie przewinienia jak m.in. nielegalne nagrywanie oraz rozpowszechnianie materiałów terenu jednostki wojskowej oraz wizerunku żołnierzy bez ich zgody oraz wiedzy, a także za promowanie wulgarnych treści.

Jednym słowem żołnierz został zwolniony za działania niezgodne z zasadami służby wojskowej.

– Str. 4

POLECAMY

JUTRO: Dla kogo program „Moje Zdrowie”? PIĄTEK: Największy magazyn w Wielkopolsce

14.10.2026

Środa

Dzisiaj imieniny: Alan, Bernard, Dominik, Gaja, Małgorzata
Telefon alarmowy: 112

TURYSTYKA

Zbliża się święto caravaningu. Będzie też wyjątkowa strefa retro

Oliwia Dolata

Kilkaset kamperów, 9 pawilonów i 45 tys. metrów kwadratowych ekspozycji. To jedyna taka okazja, by zobaczyć wnętrza luksusowych kamperów od środka. Od czwartku, na MTP ruszają targi Caravans Salon Poland.

FOT. WALDEMAR WYLEGALSKI

Caravans Salon Poland to największe wydarzenie w Polsce związane z turystyką caravaningową. Na targach pojawią się najwięksi dystrybutorzy i producenci pojazdów turystycznych i wiele firm związanych z branżą.

– Zdecydowanie jest to impreza, która plasuje nas w TOP 5 w Europie. W tym roku pojawi się u nas ponad 600 pojazdów – mówi Michał Dublaga, zastępca

dyrektora targów Caravans Salon Poland.

Wśród atrakcji pojawi się coś dla miłośników starej motoryzacji, jest to Strefa Retro. Będzie można zobaczyć tam 30 kultowych pojazdów. Wśród nich pojawią się Volkswageny T1 i klasyczne Airstreamy, będące symbolem amerykańskiego retro designu.

REDAKTORZY DYŻURNI

Widziałeś/łaś coś ciekawego? Chcesz tym się z nami podzielić? Zadzwoń do redaktora dyżurnego w wybranym mieście lub wyślij e-mail na wydawca@glos.com

Poznań: Maciej Szymkowiak – 61 860 60 82

Piła: Martin Nowak – 797 607 926

Kalisz: Mariusz Kurzajczyk – 502 499 351

AUTOPROMOCJA

Prenumeruj „Głos Wielkopolski”

tel. 61 333 22 60
bok.prenumerata@polskapress.pl
prenumerata.gloswielkopolski.pl

POGODA

dzisiaj
16°C/5°C

jutro
15°C/4°C

Redaktor naczelny
Leszek Waligóra
Z-ca redaktora naczelnego
Monika Kaczyńska
Wydawca
Leszek Waligóra, Monika Kaczyńska, Radek Patroniak, Justyna Piasecka-Gabryel

www.gloswielkopolski.pl

Polska Press
Makroregion Wielkopolska
Kujawsko-Pomorskie
Redakcja
ul. Grunwaldzka 19,
60-782 Poznań,
tel. 61 869 41 00, 61 860 60 00;
redakcja@glos.com
Prezes Makroregionu
Marek Ciesielski
Dyrektor reklamy
Agnieszka Perlińska
Druk
Polska Press Oddział Poligrafia,
85-438 Bydgoszcz,
ul. Grunwaldzka 229

Wydawca Polska Press Sp. z o.o.
ul. Domaniewska 45, 02-672 Warszawa,
tel. 22 201 44 00, fax: 22 201 44 10
p.o. Prezes Zarządu Polska Press Grupy
Elżbieta Zuraw
Redaktor naczelny Polska Press Grupy
Marek Twaróg
Projekt graficzny, dyrektor artystyczny PPG
Tomasz Bocheński
Dyrektor kolportażu PPG Tomasz Osoliński
Biuro Konsumenta PPG
biurokonsumenta@polskapress.pl, tel. 12 688 85 10

© - umieszczenie takich dwóch znaków przy Artykule, w szczególności przy Aktualnym Artykule, oznacza możliwość jego dalszego rozpowszechniania tylko i wyłącznie po uiszczeniu opłaty zgodnie z cennikiem zamieszczonym na stronie www.gloswielkopolski.pl/tresci i w zgodzie z postanowieniami niniejszego regulaminu.

TEATR

100-lecie Drzewieckiego – reformatora polskiego baletu

Opr. Radosław Patroniak

Teatr Wielki w Poznaniu, Ogólnokształcąca Szkoła Baletowa oraz Polski Teatr Tańca (PTT) przygotowały wspólny program obchodów 100. rocznicy urodzin tancerza i choreografa Conrada Drzewieckiego.

Reformator polskiego baletu i twórca PTT urodził się 14 października 1926 r. w Poznaniu.

W tym tygodniu artystę upamiętnił specjalną uchwałą Sejm. Jej autorzy uznali, że „przełomowym osiągnięciem artysty było powołanie w 1973 r. Polskiego Teatru Tańca – Baletu Poznańskiego”, dzięki któremu Poznań stał się jednym z najważniejszych ośrodków sztuki tańca w Polsce. Podkreślili też, że Drzewiecki, „wykorzystując improwizację, wzbogacił i zrewolucjonizował język ekspresji ruchowej”, a jako dyrektor artystyczny i pedagog Państwowej Szkoły Baletowej w Poznaniu „kształcił kolejne pokolenia artystów”.

FOT. GRAZYNA WYSZOWSKA

Conrad Drzewiecki był genialnym samoukiem z wielką wyobraźnią

Dyrektorka PTT Iwona Pasińska, informując o poznańskich obchodach jubileuszu, przyznała, że wyrastała w micie Drzewieckiego.

– Mimo awanturczyczego czasami sposobu prowadzenia prób, wszyscy, którzy z nim obcowali, zostali skażeni umiejętnością widzenia i rozumienia tańca dużo szerzej niż przed założeniem tego teatru. Konsekwencje tego możemy obserwować do dziś – powiedziała.

Siedziba PTT przy ul. Taczaka stanie się w środę centrum obchodów. W teatrze otwarta zostanie wystawa „My z niego wszyscy”. Będzie ją można oglądać do 17 października. Pokazane zostaną też filmy choreograficzne dokumentujące sposób i styl pracy artysty. Na dziedzińcu odsłonięta zostanie rzeźba Tomasza Matuszewicza „TLEN” poświęcona jubilatowi. Nie zabraknie też urodzinowego tortu. (PAP)

MODUŁY 3-5 SZPITALA PRZY GRUNWALDZKIEJ OFICJALNIE OTWARTO

FOT. ADAM JASTRZĘBOWSKI

Wczoraj oficjalnie otwarto trzy kolejne moduły Centralnego Zintegrowanego Szpitala Klinicznego przy ul. Grunwaldzkiej. W nowych budynkach znajdują się m.in. kliniki kardiologii, kardiologii, neurochirurgii, transplantologii i chirurgii naczyniowej. Jak podkreślał Stanisław Szczepaniak, dyrektor USK „mury nie leczą”, ale nowoczesna infrastruktura zwiększa możliwości terapii. Kliniki przenoszą się do nowego kompleksu etapami. Zakończenie przeprowadzki zaplanowano na początek 2027 roku.

WIELKOPOLSKA

ZDROWIE

Problem kolejek nie tkwi tylko w braku pieniędzy w szpitalu

– Problem kolejek w Dedze pamiętam jeszcze z czasów studenckich, czyli z lat 60-70 – komentuje profesor Marek Napiontek.

Pani Agnieszka z Piły, o której pisaliśmy, dostała w szpitalu Degi termin operacji w trybie pilnym na 1 października 2035 roku

Sylwia Rycharska

– Realny termin to jest, powiedzmy rok, dwa. Podawanie w ogóle terminu powyżej 2-3 lat to jest dla mnie po prostu nieporozumienie. Powiedzmy szczerze – to odepchnięcie pacjenta od szpitala, tylko w języku urzędniczym – mówi dalej.

U dorosłego pacjenta po urazie tak długie oczekiwanie nie musi oznaczać, że po dziewięciu latach zabieg będzie niemożliwy. Wiele zależy od przypadku, ale konsekwencją może być wieloletnie ograniczenie sprawności ręki i obniżenie jakości życia.

Inaczej jest w ortopedii dziecięcej, a szczególnie przy wadach wrodzonych narządu ruchu. Część operacji rekonstrukcyjnych powinna być wykonana w pierwszym roku życia lub w ciągu pierwszych 2-3 lat. Jak tłumaczy specjalista, przy kilkuletniej kolejce mija ta złota godzina, w której operacja może przynieść właściwy efekt. Z kolei po skończeniu 18 r.ż., to „dziecko” nie kwalifikuje się już do leczenia w ośrodku, gdzie było dotąd le-

czzone, ale trafia do oddziału ortopedii „dorosłej”, w którym problemy ortopedii dziecięcej, w tym techniki złożonego leczenia rekonstrukcyjnego narządu ruchu, są po prostu nieznane.

Prof. Napiontek nie uważa przy tym, że problem sprowadza się wyłącznie do pieniędzy – większe finansowanie może zwiększyć liczbę zabiegów, ale nie rozwiąże problemu organizacji kolejek.

Jeśli szpital nie jest w stanie przyjąć pacjenta w rozsądnym terminie, prof. Napiontek proponuje pisemnie poinformować o braku możliwości zapewnienia świadczenia i skierować pacjenta do NFZ.

– Pacjent nie musi wiedzieć, gdzie znajduje się ośrodek wykonujący określone operacje. Tego powinien dopilnować fundusz i wskazać mu inne miejsce, także poza województwem – mówi.

Dotyczy to oczywiście tylko procedur wykonywanych w wybranych, wysoko specjalistycznych ośrodkach.

Prof. Napiontek zwraca też uwagę na wiarygodność list oczekujących.

Przypomina sytuację sprzed lat, gdy w szpitalu zweryfikowano osoby zapisane na zabiegi. Część z nich nie czekała już na operację, bo została ona już wykonana wcześniej w innym miejscu lub zerwała kontakt ze szpitalem, a nawet zmarła. Po takim sprawdzeniu kolejka miała się skrócić do około sześciu miesięcy.

– Jeżeli ktoś ma wyznaczony termin za pięć lat, to prawdopodobnie znajdzie sobie inne miejsce albo po prostu o tym zapomni – mówi.

Sceptycznie ocenia też rozwiązywanie takich sytuacji przez kolejne konsylia. – Nie wiem, czy lekarze mają czas, żeby spotykać się co parę dni i dyskutować nad papierami, kogo przyjąć prędzej, a kogo nie – mówi.

Co zrobić, gdy nie ma miejsca?

Prof. Napiontek wskazuje na rozwiązania stosowane w brytyjskim systemie opieki zdrowotnej. Jeżeli publiczny system nie może zapewnić operacji w określonym czasie, może kupić świadczenie w innym, także prywatnym szpitalu.

Podobny mechanizm można byłoby zastosować w Polsce.

– Zresztą stosuje się go w wybranych przypadkach, jeśli nie ma możliwości wykonania danej operacji w kraju – zauważa profesor.

W przypadku ortopedii i traumatologii narządu ruchu decyduje o tym specjalista krajowy w tej dziedzinie. A więc w skrajnym przypadku, gdy odpowiedniego ośrodka nie byłoby w kraju, można byłoby rozważyć sfinansowanie leczenia za granicą.

W jego ocenie, jeśli publiczny system nie jest w stanie zapewnić pacjentowi leczenia, może on także rozważyć dochodzenie na drodze prawnej zwrotu kosztów leczenia prywatnego.

NFZ nie odpowiada na wszystko

Zapytaliśmy wielkopolski oddział NFZ o kolejki do operacji ortopedycznych w Dedze, ich przyczyny, wpływ finansowania oraz możliwość wykonania konkretnych zabiegów szybciej w innych poznańskich placówkach.

Odpowiedź nie pozwala jednak na pełne porównanie. Cały artykuł znajduje się na gloswielkopolski.pl.

POZNAŃ

Wjechała w przystanek w Poznaniu. „Kobieta przyznała się do udziału w wyścigu”. Co jej grozi?

Chrystian Ufa

Są nowe fakty ws. wypadku na ulicy Grunwaldzkiej w Poznaniu. Kobieta, która w nocy 11 października wjechała w przystanek autobusowy przyznała się do udziału w nielegalnym wyścigu. Dodatkowo prowadziła auto mimo zakazu. Co jej grozi?

Do groźnego wypadku doszło około 2:30 w nocy, 11 października. 29-letnia kobieta z dużą prędkością wjechała w przystanek autobusowy na ulicy Grunwaldzkiej w Poznaniu.

– Przed skrzyżowaniem nie dostosowała prędkości do warunków ruchu. Straciła panowanie nad samochodem, zjechała do lewej krawędzi jezdni i uderzyła w przystanek tramwajowy „Matejki”. Na tym niebezpieczna jazda się nie zakończyła. Po uderzeniu samochód kilkakrotnie obrócił się i zatrzymał na środku jezdni. Kierująca porzuciła Audi i uciekła z miejsca zdarzenia – informuje podkom. Łukasz Paterski z poznańskiej policji.

Na całe szczęście w zdarzeniu nikt nie ucierpiał. To nie oznacza, jednak braku kłopotów dla kobiety, którą ostatecznie zatrzymano kilkanaście godzin później w poznańskim hostelu.

– 29-latka usłyszała zarzuty dotyczące prowadzenia pojazdu po-

mimo obowiązującego zakazu prowadzenia pojazdów oraz udziału w nielegalnym wyścigu. Grozi jej od 3 miesięcy do 5 lat pozbawienia wolności oraz przepadek auta lub jego równowartości. Za szereg wykroczeń podczas jazdy grzywna do 30 tysięcy złotych – przekazuje podkom. Łukasz Paterski z poznańskiej policji.

„Przyznała się do udziału w wyścigu”

Jak dodaje policjant „kobieta przyznała się do udziału w wyścigu”. Służby zatrzymały także kierowcę BMW, który także miał brać udział w niebezpiecznym pojedynku.

– Przebywa on właśnie na komisaracie i prowadzone są z nim czynności przez śledczych – dodaje podkom. Paterski. – Trasa przejazdu wciąż jest analizowana. Wiele wskazuje na to że początek swój miał od ulicy Grunwaldzkiej na wysokości skrzyżowania z Grochowską. Nie wiemy na ten moment z jaką prędkością się poruszała.

Policjant dodaje także, że w przypadku zderzenia drogowego, w którym auto uszkodzi infrastrukturę drogową zastosowanie mają przepisy kodeksu cywilnego.

Oznacza to, że zarządca uszkodzonej wiaty będzie mógł starać się o odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia OC sprawcy.

Służby zatrzymały także kierowcę BMW, który również miał brać udział w nielegalnym wyścigu ulicami miasta

KONIN

Nowe plany atomowe i duży krok do budowy małych reaktorów

Marcin Maliński

Dwie duże spółki ZE PAK i SGE utworzą wspólną spółkę, której zadaniem będzie wybudowanie w Koninie elektrowni jądrowej. Projekt zakłada budowę kilku małych reaktorów.

Zgodnie z zawartą umową ZE PAK i SGE utworzą wspólną spółkę celową, która będzie odpowiadać za przygotowanie i realizację elektrowni jądrowej wykorzystującej technologię BWRX-300. Powstanie spółki będzie możliwe po uzyskaniu wymaganych zgód.

Większościowym udziałowcem nowego podmiotu ma zostać SGE, pełniąc jednocześnie rolę partnera zarządzającego projektem. ZE PAK obejmie pakiet mniejszościowy i wniesie do przedsiębiorstwa prawa do terenów przewidzianych pod inwestycję. Część gruntów zostanie przekazana aportem, a część sprzedana do nowej spółki.

Planowana inwestycja zakłada budowę nawet sześciu reaktorów BWRX-300 o łącznej mocy około 1,8 GW. Projekt ma powstać na terenach

pokopalnianych, co wpisuje się w proces transformacji energetycznej Wielkopolski Wschodniej.

Przedstawiciele obu spółek podkreślają, że lokalizacja w Pątnowie ma strategiczne znaczenie dla krajowego systemu energetycznego.

- To porozumienie to wielka szansa dla regionu konińskiego i jego mieszkańców. Bardzo cieszę się, że porozumieliśmy się z Michałem Sołowowem, którego zaangażowanie i determinacja przybliżają uruchomienie energetyki jądrowej w Polsce. Powstanie na naszych powęglowych terenach elektrowni jądrowej to wzorcowy przykład transformacji polskiej energetyki. Kryzysy energetyczne i paliwowe ostatnich lat jednoznacznie pokazują, że Polska musi mieć swoje stabilne źródła energii. I takim źródłem może być 6 reaktorów SMR, które powstaną na terenach ZE PAK – mówi Piotr Żak, prezes zarządu ZE PAK SA.

Michał Sołowow to najbogatszy Polak według różnych rankingów medialnych. O jego zainteresowaniu sektorem atomowym mówi się już od dłuższego czasu.

POZNAŃ

Tajne przez poufne. Radni narzekają na brak konsultacji

Grzegorz Okoński, Szymon Paż

W czwartek, 15 października rusza przebudowa północnej strony części ul. Dąbrowskiego. Jeźdźcy radni mówią jednak wprost – to tylko kolejna łata. I narzekają, że projekty deweloperów uzgadnia się w zaciszu gabinetów.

- W ramach prac wybudowany zostanie nowy chodnik, droga dla rowerów, miejsca postojowe oraz wydłużony zostanie prawy pas ruchu – informuje Zarząd Dróg Miejskich. Prace obejmą północną stronę ulicy: chodnik, miejsca postojowe oraz część jezdni. Miasto zapowiada też utworzenie terenów zielonych przy obu skrzyżowaniach, na początku i końcu odcinka.

Tajny projekt

Przebudowę tej części Dąbrowskiego wykona deweloper budujący pobliskie osiedle, w ramach tzw. umowy partycypacyjnej. A zdaniem radnych w takich przypadkach częste jest nieudostępnianie projektów mieszkańcom, którzy występują o nie w trybie dostępu do informacji publicznej.

FOT. LUKASZ GDAK

Utrudnienia na ulicy Dąbrowskiego, między Janickiego a Żeromskiego, potrwać do końca roku

- To tylko łatanie dziury zamiast naprawy ulicy – uważają jeźdźcy radni. - W dodatku bez konsultacji z mieszkańcami i pomijaniu Rady Osiedla przy uzgadnianiu projektów deweloperskich.

- Niestety to przykład polityki miasta, które utrzymuje, że nie musi konsultować z mieszkańcami, które nie są miejskimi, lecz mają charakter prywatny, czyli są efektem umowy miasta z deweloperem, zobowiązującym się do działania w układzie drogowym – mówi Filip Schmidt, przewodniczący Rady Osiedla Jeżyce.

- Konsultacjom z radami osiedla podlegają obowiązkowo tylko projekty, które są przez te rady finansowane – odpowiada Agata Kaniewska, rzeczniczka Zarządu Dróg Miejskich.

Jak mówi, projekty są uwzględniane bezwarunkowo przez Zarząd Dróg Miejskich i inne jednostki miejskie, których dotyczy zakres prac. Jak wskazuje, nie mała część projektów wynika wprost z przepisów, np. szerokość jezdni czy miejsc parkingowych. Te jednak nie decydują np. o tym, jak długi będzie pas do skrzyżowania z ulicą pro-

wadzącą do nowego osiedla. A taką przestrzeń można zagospodarować inaczej.

- W ten sposób buduje się publiczne przestrzenie, a mieszkańcy mogą o tym dowiedzieć się dopiero w momencie ogłoszenia przetargu, czy nawet wprowadzania ograniczeń drogowych już przed budową. Może nawet aż 90 procent inwestycji jest wprowadzanych poza społeczną kontrolą – komentuje Schmidt. Jak dodaje, radzie udało się ostatecznie wpłynąć (częściowo) na projekt przebudowy, a ZDM, choć opinii nie musiał traktować wiążąco, zaakceptował część uwag.

Dąbrowskiego czeka na większe zmiany

Radni oczekują – jak podkreślają – kompleksowej wizji przebudowy ul. Dąbrowskiego i realizacji publicznych deklaracji. Poznań już wcześniej planował taką przebudowę, na odcinku od ul. Prusa do Przybyszewskiego, miał na nią środki unijne, a prezydent Jacek Jaśkowiak deklarował kompleksową przebudowę ulic Dąbrowskiego i Kraszewskiego jako priorytet do zrobienia.

WIELKOPOLSKA

Były żołnierz zatrzymany w Wielkopolsce! Nagrywał wyważanie drzwi przez służby

Chrystian Ufa

Dowództwo Wojsk Obrony Terytorialnej informuje o zatrzymaniu byłego żołnierza. Mężczyzna całe zajście streamował za pośrednictwem TikToka. Ze służby został zwolniony m.in. za nielegalne nagrywanie i rozpowszechnianie materiałów terenu jednostki wojskowej.

Do akcji służb wobec byłego żołnierza doszło 12 października. Zatrzymanie było streamowane przez mężczyznę za pośrednictwem TikToka. Na filmie widać jak służby wyważają drzwi, po czym

siłą powalają siedzącego na krześle mężczyznę.

- Z formalnego punktu widzenia wszystkie czynności wykonywała Żandarmeria Wojskowa – informuje mł. insp. Andrzej Borowiak, rzecznik prasowy wielkopolskiej policji. - Nasi policjanci udzielali asysty oraz, co widać na nagraniu, fizycznie obezwładniali mężczyznę.

„Wykrzykiwał, że skoczy z balkonu”

Na miejscu zatrzymania pojawiła się także straż pożarna oraz karetka pogotowia.

- Mężczyzna wykrzykiwał, że skoczy z balkonu, co

FOT. LUKASZ GDAK

Zatrzymany żołnierz został zwolniony ze służby

także znalazło się na nagraniu. Działania naszych policjantów, Straży Pożarnej i ratowników pogotowia nie były planowane. Były one zainicjowane doraźnie ze względu na sytuację – prze-

kazuje mł. insp. Borowiak, rzecznik wielkopolskiej policji. - Kto zdecydował o takim przebiegu całej sytuacji? Żołnierze kierujący tymi działaniami i dowodzący naszymi patrolami.

W tle postępowanie w prokuraturze

W związku z zatrzymaniem byłego żołnierza wojsko opublikowało oświadczenie rzecznika prasowego Dowództwa Wojsk Obrony Terytorialnej.

Z pisma dowiadujemy się, że zatrzymany mężczyzna 14 sierpnia 2026 r. został zwolniony ze służby. Jak informuje rzecznik stało się tak „w związku z zachowaniami zakwalifikowanymi jako naruszenie dyscypliny wojskowej w rozumieniu art. 353 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny”.

- Podstawą rozstrzygnięcia był całokształt jego udokumentowanej działalności medialnej polegającej na: nielegalnym nagrywaniu oraz rozpowszechnianiu materiałów terenu jednostki wojskowej oraz wizerunku żołnierzy bez ich zgody oraz

wiedzy, sposobie wykorzystywania statusu żołnierza, umundurowania, oznaczeń wojskowych oraz nazwy jednostki do prowadzenia indywidualnej działalności medialnej, a także wulgarnej formie i treści publikowanych materiałów nieliczących z godnością i postawą żołnierza Wojska Polskiego – przekazuje cz. p. o. mjr Rafał Rylich, rzecznik prasowy DWOT.

W Prokuraturze Rejonowej Poznań-Grunwald w Poznaniu, a dokładniej 13 Dziale ds. Wojskowych toczy się postępowanie wobec zatrzymanego mężczyzny.

- Z przekazanych mi informacji wynika, że Żandarmeria działała na podstawie postanowień wydanych przez Wydział ds. Wojskowych Prokuratury Okręgowej w Poznaniu – dodaje rzecznik wielkopolskiej policji.

POWIAT SZAMOTULSKI

Niebezpieczne sceny na przejazdach. Kierowcy z nieznanych powodów ignorują czerwone światło

Natalia Nowotna

Zignorowali czerwone światło na przejeździe kolejowym. Jeden z kierowców nie miał wymaganych uprawnień, a druga kierująca wjechała za zamykające się roгатki i utknęła między zaporami. Policja zakończyła już jedną ze spraw – druga trafi do sądu.

Policjanci z Komendy Powiatowej Policji w Szamotułach zajmowali się w ostatnim czasie dwoma przypadkami niebezpiecznych zachowań na przejazdach kolejowych. W obu sytuacjach kierujący zignorowali czerwony sygnał świetlny, stwarzając zagrożenie w miejscu, w którym szczególna ostrożność ma kluczowe znaczenie.

Do jednego ze zdarzeń doszło w środę, 7 października, po godzinie 15 na ulicy Dworcowej w Szamotułach. Policjanci patrolówki, stojąc przed przejazdem kolejowym, zauważyli nadjeżdżający z przeciw-

FOT. KPP SZAMOTULY

To niebezpieczne zdarzenie na torach przy ulicy Dworcowej w Szamotułach z udziałem samochodu Citroen Jumper

nego kierunku samochód marki Citroen Jumper.

– Sygnalizator przed przejazdem od kilku sekund nadawał już sygnał czerwony jednak kierowca zignorował go i wjechał na przejazd. Policjanci zawrócili więc i zatrzymali go do kontroli drogowej – przekazała szamotulska policja. – Okazało się,

iż pojazdem kierował 41-letni mieszkaniec powiatu poznańskiego.

Podczas sprawdzania jego danych w policyjnych systemach okazało się, że nie posiada uprawnień do kierowania pojazdami. Mężczyzna tłumaczył, że ma zagraniczne uprawnienia, jednak nie potrafił tego potwierdzić.

Policjanci uniemożliwili mu dalszą jazdę i sporządzili dokumentację dotyczącą popełnionych wykroczeń. Sprawa jest w toku, a funkcjonariusze przygotowują wniosek o ukaranie do sądu.

Wracamy również do sprawy z Kępy, o której informowaliśmy już wcześniej. Sprawa ta dotyczyła zdarzenia na przejeździe kolejowym w Kępie. Samochód osobowy został tam unieruchomiony pomiędzy zaporami, gdy roгатki zaczęły się zamykać.

Zdjęcie przedstawiające samochód znajdujący się pomiędzy zamkniętymi roгатkami zostało opublikowane w mediach społecznościowych, a następnie trafiło do Komendy Powiatowej Policji w Szamotułach.

– Do Komendy Powiatowej Policji w Szamotułach wpłynęło zawiadomienie wraz ze zdjęciem dokumentującym sytuację. Policjanci zabezpieczyli nagrania z monitoringu w tej sprawie. Na nagraniach widać, że kierująca samochodem osobowym ewidentnie zignorowała sy-

gnał świetlny czerwony i wjechała za zaporę, które zaczęły się zamykać tuż po jej wjeździe. Gdy zauważyła zamykające się roгатki po przeciwnej stronie unieruchomiła pojazd pomiędzy przejazdami kolejowymi – poinformowała asp. szt. Sandra Chuda.

Funkcjonariusze ustalili, że za kierownicą siedziała 20-letnia obywatelka Ukrainy. Kobieta została wezwana do Komendy Powiatowej Policji w Szamotułach, gdzie przyznała się do popełnionego wykroczenia.

Została ukarana mandatem w wysokości 2000 zł. Nałożono na nią również 15 punktów karnych.

Funkcjonariusze przypominają, że okolice przejazdów kolejowych wymagają szczególnej uwagi i bezwzględnego przestrzegania sygnalizacji oraz znaków drogowych.

Czerwone światło oznacza zakaz wjazdu na przejazd. Kierowcy nie powinni również wjeżdżać za roгатki, jeśli nie mają pewności, że będą mogli bezpiecznie opuścić tory.

SPORTOWA AKCJA PROFILAKTYCZNA

2. BIEG DLA JAJ

ZAPOBIEGAJ ZAMIAST LECZYĆ

ZAPISZ SIĘ NA: gloswielkopolski.pl/biegdlaaj

22.11.2026

POZNAŃ, ul. Wiankowa 3
(NAD JEZIOREM MALTA)

Miasteczko biegowe przy trybunach

BIEG GŁÓWNY
(18 lat+) 5,4 km

BIEG DLA DZIECI
(6-12 lat) 400 i 800 m

MARSZOBIEG
(13 lat+) 2,5 km

ORGANIZATOR	SPONSOR STRATEGICZNY	PARTNER GŁÓWNY	PARTNER BIURA ZAWODÓW	PARTNERZY	PATRONAT HONOROWY PATRONAT MEDIALNY
--------------------	-----------------------------	-----------------------	------------------------------	------------------	---

FOKUS

INTERNET

Senackie komisje za szybszym wejściem w życie ustawy wdrażającej DSA

Senackie komisje poparły wczoraj poprawki do ustawy umożliwiającej blokowanie nielegalnych treści w internecie. Jedna z nich pozwoli na skrócenie vacatio legis z sześciu do trzech miesięcy

oprac. Karolina Wrońska

We wtorek, podczas wspólnego posiedzenia senackich komisji infrastruktury oraz kultury i środków przekazu, procedowano przygotowaną przez Ministerstwo Cyfryzacji nowelizację ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną oraz niektórych innych ustaw, która wdraża w Polsce Akt o usługach cyfrowych (Digital Service Act – DSA).

Podczas posiedzenia senatorka KO Halina Bieda zgłosiła trzy zaakceptowane przez stronę rządową poprawki – jedna z nich dotyczyła skrócenia okresu vacatio legis z sześciu do trzech miesięcy, inna – rozszerzenia prawa natychmiastowej wykonalności usuwania treści w przypadku, gdy ktoś przyjmuje zlecenia zabójstwa i informuje o tym w internecie, chce doprowadzić człowieka do targnięcia się na własne życie albo stosuje groźbę bezprawną.

Pozostałe poprawki – w tym zgłoszone przez Biuro Legislacyjne – miały charakter techniczny.

Wszystkie propozycje uzyskały akceptację członków komisji. Teraz będzie się do nich musiał odnieść Senat na plenarnym posiedzeniu, które rozpocznie się w środę.

Po posiedzeniu komisji wicepremier, minister cyfryzacji Krzysztof Gawkowski zrelacjonował jej przebieg w rozmowie z dziennikarzami.

FOT. RADEK PIETRUSZKA

Gawkowski: Podajemy rękę prezydentowi, mówiąc: chcemy, aby ta ustawa została podpisana, bo to bezpieczeństwo dla obywateli

Podkreślił, że obydwie poprawki idą w kierunku, o którym szef kancelarii prezydenta Zbigniew Bogucki mówił na ostatnim posiedzeniu plenarnym Sejmu, czyli właśnie o wprowadzeniu natychmiastowej wykonalności w przypadku pojawiania się najcięższych przestępstw oraz skróceniu vacatio legis.

– Podajemy rękę prezydentowi, mówiąc: chcemy, aby ta ustawa została podpisana, bo to bezpieczeństwo dla obywateli – podkreślił Gawkowski.

Na rzecz proponowanych zmian – jak dodał – przemawia też to, co

działo się w ostatnich tygodniach. Podkreślił zarazem, że „brak podpisu pod tą ustawą będzie wzięciem odpowiedzialności przez prezydenta za to, że pojawiają się nielegalne treści”.

Wicepremier wskazał, że obecne narzędzia są niewystarczające do szybkiego zarządzania sytuacjami kryzysowymi.

Nowelizacja ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną oraz niektórych innych ustaw została uchwalona przez Sejm na ostatnim posiedzeniu. Decyzję o przyspieszeniu prac podjęto po ubiegłotygo-

dniowych atakach w szkołach w Leszyczdole-Nowinach i Ostrołęce.

Zgodnie z nowelizacją sądy i właściwe organy będą mogły wydawać nakazy dotyczące treści w internecie. Chodzi o sytuacje, gdy w sieci pojawiają się treści niezgodne z prawem, np. związane oszustwami internetowymi, kradzieżą tożsamości, handlem ludźmi, propagowaniem ustrojów totalitarnych, sprzedażą podróbek oraz nielegalnym handlem towarami.

Dostawcy usług internetowych, w tym np. platformy internetowe, będą musieli blokować wskazane w decyzjach organów treści, ale użytkownicy, których treści ograniczono, będą mogli złożyć wniosek o przywrócenie dostępu – jeśli doszło do błędnej blokady. Przed złożeniem wniosku do organu konieczne będzie skorzystanie z systemu zgłaszania treści u dostawcy usługi.

Akt o usługach cyfrowych (DSA) jest pierwszą na świecie regulacją cyfrową, która nakłada na firmy w całej UE odpowiedzialność za treści zamieszczane na ich platformach. W całości obowiązuje w krajach członkowskich od 17 lutego 2024 r. Artykuły 9. i 10. DSA wskazują, że państwowe organy sądowe i administracyjne mogą nakazywać dostawcom blokowanie treści w internecie. **PAP**

KRÓTKO

Warszawa

KO czeka na wyjaśnienia posła Kołodziejczaka

Rzecznik rządu, poseł KO Adam Szłapka, powiedział, że jeśli do klubu nie wpłyną wyjaśnienia posła Michała Kołodziejczaka ws. ubiegłotygodniowych doniesień, zostanie on wyrzucony. Dodał, że według procedury po zawieszeniu posłowi daje się „chwilę czasu” na wyjaśnienie. Wiceprzewodniczący, rzecznik dyscypliny i etyki klubu KO Tomasz Piotr Nowak poinformował PAP, że Michał Kołodziejczak jest zawieszony w prawach członka klubu na okres trzech miesięcy. – Oczekujemy na informację ze strony odpowiednich służb – dodał.

W miniony piątek Kanał Zero podał, że były współpracownicy oskarżają b. wiceszefa resortu rolnictwa Michała Kołodziejczaka o przemocowe, agresywne zachowania oraz nakłanianie do zażywania substancji, „którą przedstawiał jako kokainę”. Portal dodał, że poseł temu zaprzecza, twierdząc, że to pomówienia.

Prokuratura

Zarzuty za nawoływanie do zabójstwa

– Zatrzymany w poniedziałek 46-letni mężczyzna usłyszał we wtorek zarzuty nawoływania do zabójstwa i znieważenia premiera Donalda Tuska, marszałka Sejmu Włodzimierza Czarzastego i dziennikarki TVP Info – przekazała szefowa Prokuratury Rejonowej w Obornikach Katarzyna Sill-Szulczyńska. Dodała, że mężczyźnie postawiono także zarzuty znieważenia posła Krzysztofa Paszyka, byłego prezydenta Lecha Wałęsy oraz wicepremiera Władysława Kosiniaka-Kamysza. – Zostanie teraz przesłuchany w charakterze podejrzanego – dodała prok. Sill-Szulczyńska. **PAP**

FOT. RADEK PIETRUSZKA

Odejdzie od zasad na rzecz załatwiania przez poszczególne państwa mniejszych albo większych interesów narodowych z Ameryką źle się skończy

WŁODZIMIERZ CZARZASTY,
marszałek Sejmu

WARSZAWA

Premier o bezpieczeństwie granicy wschodniej

oprac. Jan Nowaczyk

Litwa, Łotwa, Estonia, Finlandia i Polska – wszyscy dźwigamy na barkach odpowiedzialność za bezpieczeństwo granicy wschodniej – powiedział premier Donald Tusk.

Premier Tusk spotkał się wczoraj z Mindaugasem Sinkeviciusem, szefem litewskiego rządu. Premie-

rzy rozmawiali m.in. o bezpieczeństwie regionu i zbliżającej się prezydencji Litwy w Radzie UE.

Szef polskiego rządu ocenił po spotkaniu, że w „najważniejszych kwestiach geopolitycznych”, w tym m.in. jednoci Unii Europejskiej i NATO czy agresji rosyjskiej, między Polską a Litwą „nie ma nawet najmniejszej szczeliny na jakiegokolwiek nieporozumienia czy różnice zdań”. Jest to – jak zauważył – ważne pod kątem budowania bezpiecznej wschodniej flanki. – Litwa, podobnie jak Łotwa, Estonia, Finlandia i Polska, wszyscy dźwigamy na barkach odpowiedzialność za bezpieczeństwo granicy wschodniej – powiedział polski premier. **PAP**

EDUKACJA

Wskazówki dla szkół. Jak reagować na zagrożenia

oprac. Jan Nowaczyk

MEN przekazało szkołom materiały dotyczące reagowania na zagrożenia w związku z ostatnimi wydarzeniami na Mazowszu.

Przekazane materiały obejmują instrukcję postępowania w razie ataku z użyciem niebezpiecznego narzędzia, przygotowaną we współpracy

z MSWiA, MON i Rządowym Centrum Bezpieczeństwa. Są dostępne na stronie resortu edukacji. MEN przekazało też wskazówki dla nauczycieli, jak rozmawiać z uczniami i rodzicami po sytuacjach kryzysowych.

We wszystkich województwach odbyły się też narady kuratorów oświaty z dyrektorami szkół i placówek, poświęcone bezpieczeństwu i zasadom reagowania na zagrożenia. Łącznie uczestniczyły w nich 31 172 osoby.

We wtorek policja poinformowała, że po aktach przemocy w szkołach funkcjonariusze skontrolowali ponad 108 tysięcy placówek i zatrzymali 167 osób. **PAP**

WATYKAN

Papież Leon XIV przybył do kliniki Gemelli na operację. Prosi o modlitwę

oprac. Alina Mazurska

Papież Leon XIV przybył wczoraj do rzymskiej kliniki Gemelli, w której podda się operacji usunięcia guzka z płuca. Watykan poinformował, że operacja odbędzie się tego samego dnia po południu.

Watykańskie biuro prasowe podało w komunikacie, że operację przeprowadzi zespół chirurgów klatki piersiowej pod kierunkiem profesora Stefano Margority.

Leon XIV będzie przebywać na 10. piętrze szpitala w skrzydle przylegającym do apartamentu papieskiego, który obecnie nie jest dostępny, bo trwa tam remont – podała włoska prasa.

Wcześniej Watykan poinformował, że po operacji 71-letni papież pozostanie w szpitalu około tygodnia. Do 20 października zostały zawieszone wszystkie papieskie audycje.

W rejonie kliniki wprowadzono nadzwyczajne środki bezpieczeństwa, w tym ochrony przed cyberprzestępcami poszukującymi poufnych danych. Obecnie są policja, żandarmeria watykańska i ochrona szpitala. Wokół placówki medycznej zgromadziło się wiele osób, które pozdrowiały papieża w chwili jego przyjazdu.

O problemach zdrowotnych Leon XIV poinformował 11 października na zakończenie modlitwy Anioł Pański. – Najdrożsi, niedawno, podczas badań kontrolnych, lekarze wykryli u mnie niewielki, ograniczony guzek w płucu. Został on wykryty na bardzo wczesnym etapie i jest dobrze zlokalizowany – powiedział papież.

Metropolita Tokio, kardynał Tarcisio Isao Kikuchi, przekazał, że podczas niedawnej audycji Leon XIV powiedział mu, że nie jest poważnie chory i czuje się dobrze. Papież dodał, że postanowił poddać się operacji jak najszybciej, by móc pojechać w listopadzie do Ameryki Południowej.

PAP

Papież Leon XIV zwrócił się do wiernych z prośbą o modlitwę

WĘGRY

Parlament uchylił część przepisów przeciw społeczności LGBT

oprac. Alina Mazurska

Węgierscy parlamentarzyści przegłosowali wczoraj uchylenie przepisów wymierzonych w społeczność LGBT, zawartych w ustawie o „ochronie dzieci” z 2021 r. i przyjętej przez posłów byłego premiera Węgier Viktora Orbana.

Parlament przyjął – stosunkiem głosów 139 do 51 – ustawę uchylającą przepisy, które od 2021 r. zakazywały omawiania kwestii homoseksualizmu i tożsamości płciowej w obecności osób niepełnoletnich, co uzasadniano „ochroną dzieci”.

To pierwszy wyraźny sygnał zmiany polityki rządu w Budapeszcie wobec praw osób LGBT – zauważyła we wtorek agencja AFP. „Zniesienie ograniczeń w dostępie

do treści dotyczących osób LGBT to z pewnością ważny i pozytywny krok naprzód” – powiedział agencji Tamas Dombos z organizacji Hatter Society, zajmującej się prawami mniejszości seksualnych.

Premier Peter Magyar przedstawił zmiany nie jako przywrócenie praw osób LGBT, lecz jako wzmocnienie ochrony dzieci, „niezależnie od orientacji seksualnej”.

Ustawa zakłada m.in. działania przeciwko treściom dostępnym dla nieletnich, promującym przemoc seksualną, manipulację i wykorzystywanie. Nowe przepisy przewidują również ochronę dzieci w miejscach publicznych przed przekazami wizualnymi lub audiowizualnymi, które mogą mieć szkodliwy wpływ na ich rozwój fizyczny, intelektualny, emocjonalny lub moralny. PAP

BULGARIA

Drony trafiły w dwa statki na Morzu Czarnym

oprac. Karolina Wrońska

– Dwa statki zostały wczoraj zaatakowane przez drony na Morzu Czarnym w pobliżu wybrzeża Bułgarii. Jeden z nich zatonał – poinformował premier kraju Rumen Radew.

Pierwszy ze statków, Chelsea 3, pływający pod banderą Malty, został trafiony trzema dronami powietrznymi około 33 kilometrów na wschód od miejscowości Bjala. Jednostka należąca do ukraińskiego armatora i zarejestrowana w Odessie płynęła z Turcji do Mołdawii. Wszystkich 15 członków załogi – siedmiu obywateli Ukrainy i ośmiu Azerbejdżanu – ewakuowano do portu w mieście Warna. Pięciu marynarzom udzielono pomocy medycznej w związku z prawdopodobnie niegroźnymi obrażeniami – przekazała agencja BTA.

Drugi statek został trafiony i zatonał około 31 km na wschód od miejscowości Krapec, położonej w północno-wschodniej Bułgarii. Premier zaznaczył, że uratowano jednego członka załogi zatopionej jednostki.

Rumen Radew zwołał nadzwyczajne posiedzenie rządowej Rady Bezpieczeństwa. Ataki na statki handlowe w bezpośrednim sąsiedztwie bułgarskich wód terytorialnych określił jako „absolutnie niedopuszczalne”. Poinformował, że o incydentach powiadomiono przedstawicieli Bułgarii przy NATO i Unii Europejskiej oraz że zamierza rozmawiać na ten temat z sekretarzem generalnym Sojuszu Markiem Ruttem.

– Nie dysponujemy solidnymi i jednoznacznymi dowodami, które pozwoliłyby nam postawić zarzuty

Jedenaście osób uznano za zaginione po atakach dronów na dwa statki na Morzu Czarnym, w pobliżu wybrzeża Bułgarii

którejkolwiek ze stron – oświadczył premier. Zapowiedział jednak, że w związku z atakami wezwie na rozmowę rosyjską ambasadorkę Eleonorę Mitrofanową. Bułgaria zamierza również zabiegać o międzynarodową pomoc w ustaleniu pochodzenia dronów oraz wzmocnieniu nadzoru nad przestrzenią powietrzną państwa i jego obszarami morskimi.

– NATO będzie nadal ściśle współpracować z sojusznikami w regionie Morza Czarnego w związku z ostatnimi atakami na żeglugę handlową – zapewnił wczoraj sekretarz generalny Sojuszu Mark Rutte. Jak zaznaczył we wpisie na platformie X, o sprawie ataków na Morzu Czarnym rozmawiał z premierem Bułgarii Rumenem Radewem.

Rutte dodał, że NATO wzmocniło już swoją obecność na wschodniej flance i będzie nadal monitoro-

wać sytuację, w razie potrzeby dostosowując swoje działania w zakresie odstraszania i obrony.

Przewodnicząca Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen potępiła wczoraj ataki dronów na statki handlowe w pobliżu wybrzeża Bułgarii, podkreślając, że Morze Czarne stało się kolejnym frontem eskalacji wojny Rosji przeciwko Ukrainie.

„To niedopuszczalne” – napisała von der Leyen w serwisie X. Zaznaczyła, że ataki narażają życie członków załóg na poważne niebezpieczeństwo i zagrażają bezpieczeństwu na Morzu Czarnym.

Szefowa KE wyraziła solidarność z Bułgarią oraz podziękowała służbom ratunkowym za szybką reakcję. Podkreśliła również, że osoby odpowiedzialne za ataki powinny zostać pociągnięte do odpowiedzialności.

PAP

FRANCJA

Licealiści kontynuują protesty. Uniwersytety zamknięte

oprac. Alina Mazurska

90 proc. wydziałów na uniwersytetach we Francji było wczoraj zablokowanych albo zamkniętych. We wtorek trwały protesty licealistów, wspieranych przez studentów i organizacje związkowe.

Wtorek był kolejnym dniem protestów licealistów, wspieranych przez studentów i związki zawodowe. W kilku miastach poza Paryżem rozpoczęły się zapowiedziane wcześniej

demonstracje. W Marsylii, Lyonie, Nantes i Strasburgu do pochodów dołączyły tysiące uczestników.

W Paryżu odbyła się też demonstracja. Pochód zakończył się w rejonie niedaleko kancelarii premiera i ministerstwa edukacji.

Licealiści nadal żądają zawieszenia platformy Parcoursup, za pośrednictwem której prowadzona jest rekrutacja na studia. Uważają oni ten system za nieprzejrzysty. Postulaty dotyczą też wysokości dofinansowania liceów. Organizacja Związek Licealistów uważa, że niezbędne jest

przeznaczenie 10 mld euro na potrzeby szkół średnich. Tymczasem w projekcie budżetu na 2027 rok rząd przewidywał zwiększenie budżetu ministerstwa edukacji o 1,2 mld euro (do 64 mld euro).

W minionym tygodniu liczba liceów, w których uczniowie prowadzili blokady, była już niższa niż na początku protestów.

Prezydent Francji Emmanuel Macron zaapelował w poniedziałek, by akcje licealistów odbywały się „w spokoju” i „z respektowaniem wobec osób, jak i mienia”. PAP

HIPOKRATES

Znajome twarze, znane nazwiska w wielkim plebiscycie medycznym

PARTNER GŁÓWNY PLEBISYTU

Niektóre twarze rozpoznajemy od razu. Inne wydają się znajome - być może z przychodni, szpitala, apteki albo gabinetu lekarskiego. A może to osoby, o których słyszeliśmy od rodziny czy znajomych? W tegorocznym HIPOKRATESIE takich twarzy i nazwisk nie brakuje.

- Od kilku tygodni na naszych łamach przedstawiamy uczestników wielkiego plebiscytu medycznego Hipokrates. Rozmawialiśmy z nimi o pracy, zawodowych wyborach, pasjach i codziennych wyzwaniach - mówi Katarzyna Adamczyk, która opiekuje się akcją od strony redakcyjnej. Dzięki tym opowieściom mogliśmy dowiedzieć się

o pracownikach ochrony zdrowia czegoś więcej niż tylko tego, czym zajmują się na co dzień. Dziś proponujemy jednak nieco inną formę prezentacji. Tym razem oddajemy pierwszeństwo zdjęciom. Bez długich wypowiedzi, bez pytań i odpowiedzi. Same twarze i nazwiska, które być może znasz z przychodni, szpitala, apteki albo gabinetu lekarskiego

albo słyszałeś o tych osobach od rodziny czy znajomych. - W wielkim plebiscycie medycznym spotykają się przedstawiciele różnych zawodów związanych z ochroną zdrowia, na przykład lekarze wielu specjalizacji, pielęgniarki, położne, ratownicy medyczni, farmaceuci. Każdy zajmuje się czymś innym, każdy ma własne doświadczenia, a wielu z nich

czytelnicy mogą znać z codziennych kontaktów - wyjaśnia dziennikarka. To także okazja, żeby zobaczyć, jak różnorodne jest grono uczestników naszej akcji. Są wśród nich osoby z wieloletnim doświadczeniem zawodowym i takie, które budują pozycję. Pracują w dużych placówkach i mniejszych gabinetach. Niektóre nazwiska pojawiały się już na naszych łamach, inne być może dopiero

teraz zwrócą uwagę Czytelników. Do zakończenia etapu powiatowego akcji pozostał tydzień, a dziś zapraszamy do przyjrzenia się jego uczestnikom. Może wśród prezentowanych zdjęć znajdziecie znajomą twarz?

Więcej o akcji znajdziecie na:
gloswielkopolski.pl/hipokrates

PREZENTUJEMY KANDYDATÓW Z KATEGORII POWIATOWYCH, KTÓRZY ZDOBYLI DOTYCHCZAS NAJWIĘCEJ GŁOSÓW

Lekarz Rodzinny lub POZ Roku,
Robert Werc,
Rodamed, Turek

Pediatra Roku,
Ewa Szalaty-Weis, Indywidualna
Specjalistyczna Praktyka Lekarska, Śrem

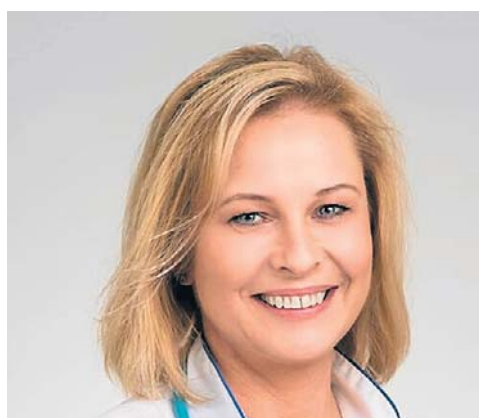
Pielęgniarka/Pielęgniarsz Roku,
Justyna Kiejda, Centrum Zdrowia
Psychicznego HCP, Poznań

Stomatolog/Ortodonta Roku,
Malwina Lebioda,
Orident, Poznań

Lekarz Rodzinny lub POZ Roku,
Grzegorz Serwatko, Przychodnia
Lekarska Multi-Medic, Swarzędz

Pediatra Roku,
dr n. med. Agnieszka Bujnowska,
neoMedica Centrum Medyczne, Poznań

Pielęgniarka/Pielęgniarsz Roku,
Marta Wachowiak, Przychodnia Zespołu
Lekarza Rodzinnego NOVAMED, Żdowo

Stomatolog/Ortodonta Roku,
Katarzyna Maćkowiak,
Centrum Medyczne LUX MED, Poznań

Lekarz Rodzinny lub POZ Roku,
dr n. med. Piotr Mazuś
Euromed, Przedecz

Pediatra Roku,
Przemysław Malicki, Szpital Kliniczny im.
Karola Jonschera, Poznań

Pielęgniarka/Pielęgniarsz Roku,
Marta Wiśniewska,
Wojewódzki Szpital Zespolony im. dr.
Romana Ostrzyckiego, Konin

Stomatolog/Ortodonta Roku,
Monika Łukomska-Pochylska,
Ziombki Stomatologia Dziecięca, Poznań

STRONA ZDROWIA

• **Za tydzień.** Pobyt w DPS może kosztować fortunę! Kto może być zwolniony z opłat?

PROFILAKTYKA

Samobadanie piersi powinno stać się rutyną. Guzy nie zawsze oznaczają zmianę złośliwą

Istnieje wiele czynników ryzyka rozwoju raka piersi, a wśród najważniejszych można wymienić mutację genetyczną BRCA1 i BRCA2 oraz wiek powyżej 40. roku życia.

Agata Siemaszko

Rak piersi to podstępna choroba, na którą co roku w Polsce zapada ponad 19 tys. osób, z czego prawie 98 proc. stanowią kobiety. Niestety, ten typ nowotworu rocznie uśmierca blisko 5 tysięcy kobiet w naszym kraju. Wczesna diagnoza i rozpoczęcie leczenia dają duże szanse na całkowite wyleczenie.

Rak piersi to najczęściej rozpoznawany nowotwór wśród kobiet

Jak podaje Narodowy Fundusz Zdrowia, wczesne wykrycie tej choroby daje bardzo duże szanse na długie życie w zdrowiu. W przypadku wczesnego wykrycia nowotworu w I stadium jeszcze przed przerzutami do węzłów chłonnych szansa na wyleczenie wynosi 90-100 proc. Jeśli nowotwór zostanie wykryty w II stadium, to szanse na 5-letnie przeżycie nadal są wysokie i wynoszą ok. 70 proc. Natomiast rozpoznanie w III stadium z przerzutami do węzłów chłonnych to szansa 50-56 proc.

Najczęściej chorują kobiety po 50. roku życia, w Polsce to aż 80 proc. pacjentek. Jednak młodszy wiek nie oznacza, że kobieta nie zachoruje. Czynniki ryzyka rozwoju nowotworu piersi są głównie związane z predyspozycjami genetycznymi oraz ze stanem hormonalnym (czynniki reprodukcyjne, wiek pokwitania i przekwitania, stosowanie preparatów hormonalnych).

– W mojej rodzinie historia nowotworowa pojawiała się z pokolenia na pokolenie. Wszystkie kobiety od strony mamy chorowały na raka piersi lub raka jajnika. Ja jako nastolatka miałam w głowie myśl, że pewnie kiedyś ten rak też mi się przytrafi, ale według mitu, chorują kobiety po 50. roku życia, więc mam jeszcze sporo czasu – mówi Lidia Dyndor, autorka kanału @OnkoFitka Lidka.

U blogerki wykryto raka piersi, gdy była w 3. trymestrze ciąży ze swoim trzecim dzieckiem. Jednak lekarz, który wykrył 4 guzki w piersi ciężarnej kobiety, stwierdził, że nie są groźne. Po porodzie, badaniu USG

Rak piersi dotyka głównie kobiety między 50. a 70. rokiem życia, jednak coraz częściej rozpoznaje się go u młodszych osób

piersi, które wykazało, że guzki się powiększyły i biopsji padła diagnoza: złośliwy rak piersi potrójnie ujemny. Po operacji, usunięciu piersi i chemioterapii Lidia Dyndor pokonała raka. Teraz dodaje sił innym kobietom chorym na raka na swoim kanale na YouTube „OnkoFitka Lidka”.

Diagnoza nowotworu nie jest już wyrokiem śmierci

Mimo dość przerażających statystyk są też dobre wiadomości. Obecnie dostępnych jest coraz więcej nowych terapii, które pozwalają na skuteczne leczenie i znacznie przedłużają życie kobiet chorych na raka piersi. Dzięki temu diagnoza nowotworu nie jest już wyrokiem śmierci, jak to było odbierane jeszcze kilkanaście lat temu, ale staje się chorobą przewlekłą, z którą można długo żyć, a nawet można ją skutecznie wyleczyć.

– Rak piersi jest najczęstszym nowotworem wśród kobiet i niestety, liczba pacjentek rośnie. Niepokoić

może również fakt, że współczynnik zgonów z powodu raka piersi się zwiększa. Przyczyny tego stanu rzeczy są złożone. Dobra wiadomość jest taka, że pojawiają się nieustannie nowe leki. Pozwalają one albo wyleczyć pacjentkę, albo osiągać długotrwałą remisję choroby lub też wydłużyć życie do czasu pojawienia się kolejnej przełomowej terapii. Dzięki nim nowotwory piersi możemy dzisiaj traktować często w kategorii choroby przewlekłej – wyjaśnia dr n. med. Katarzyna Pogoda, onkolożka kliniczna z Narodowego

Samobadanie najlepiej wykonywać raz w miesiącu. Należy rozpocząć od oględzin przed lustrem. Następnie należy kontynuować je pod prysznicem. Namydlenie skóry ułatwia wyczucie zmian w piersiach.

Instytutu Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie Warszawie.

W Polsce mamy więc coraz lepszy dostęp do nowoczesnych i skutecznych terapii, dzięki czemu pacjentki mogą być skuteczniej leczone.

Jak informuje ekspertka obecnie w onkologii stosuje się tzw. wielodyscyplinarne leczenie skojarzone, a więc wykorzystuje metody postępowania miejscowego, czyli chirurgiczne usuwanie zmian nowotworowych i napromienianie oraz systemowego, takie jak chemioterapia, hormonoterapia, terapia celowana molekularnie, immunoterapia i koniugaty.

– 10 lat temu jeżeli ktoś miał chorobę przerzutową to walczył. Teraz weszliśmy w temat bardziej leczenia przewlekłego, bo rzeczywiście duża grupa pań w chorobie przerzutowej ma szansę na długie życie z chorobą jak z innymi chorobami przewlekłymi. Oczywiście są jeszcze duże wyzwania, są różne sytu-

acje kliniczne, gdzie dalej jeszcze nie jest tak idealnie, ale w dużej mierze u dużej grupy pań możemy na szczęście im pomóc – mówiła onkolożka dr n. med. Katarzyna Pogoda.

Dzięki postępowi medycyny i nowoczesnym terapiom chore na raka żyją coraz dłużej. Odsetek wyleczeń w porównaniu do innych nowotworów jest wysoki. Jednak największe szanse na wyleczenie daje wykrycie nowotworu we wczesnym stadium rozwoju. Dlatego tak ważne jest wykonywanie regularnie profilaktycznych badań, takich jak mammografia i USG piersi.

Jak rozpoznać raka piersi?

Przede wszystkim ważne jest samobadanie, dzięki któremu rozpoznaje się nawet 37 proc. nowotworów we wczesnym stadium choroby. Takie badanie warto wykonywać raz w miesiącu, a w przypadku predyspozycji genetycznych i występowania mutacji genu BRCA1 lub BRCA2 – raz w tygodniu. Warto jednak pamiętać, że nie każdy guz od razu oznacza raka, ponieważ mogą to być torbiele lub niezłośliwe zmiany.

Diagnostyka raka piersi obejmuje również wykonywanie badania USG, które każda kobieta powyżej 30. roku życia powinna wykonywać przynajmniej raz w roku, a w przypadku występowania raka piersi w rodzinie warto 2 razy w roku udać się do poradni ginekologicznej na taką diagnostykę.

Dodatkowo po 40. roku życia ważnym badaniem profilaktycznym jest mammografia, która pozwala na wykrycie raka w każdym stadium choroby. Każda kobieta powyżej 40. roku życia powinna je wykonywać raz na dwa lata, a po ukończeniu 50. roku życia powinna zgłaszać się na takie badanie raz w roku.

Obecnie w Polsce kobiety między 50. a 69. rokiem życia, które w ciągu ostatnich dwóch lat nie wykonywały mammografii lub posiadają skierowanie na powtórne badanie, mogą skorzystać z darmowej diagnostyki, finansowanej przez NFZ. W tym celu należy zgłosić się do swojej przychodni rodzinnej.

FOT. LIGHTFIELDSTUDIO/123RF

SANATORIA

To Polska stolica słońca. W tym uzdrowisku wygrzejesz się jesienią

Położona u stóp Gór Stołowych, na styku kultur i krajobrazów, przyciąga tych, którzy szukają czegoś więcej niż wypoczynku.

Ola Głowacka

Kudowa-Zdrój jest jednym z najstarszych uzdrowisk w Polsce oraz Europie – tradycja leczenia sięga tu XVII wieku. Przez lata przyjeżdżali tu kuracjusze z całej Europy, korzystając z wyjątkowego mikroklimatu i bogactwa wód mineralnych.

Uzdrowisko z historią i klimatem

Miasto zachowało swój kameralny charakter. Sercem Kudowy jest Park Zdrojowy – zielona przestrzeń z pijalnią wód, sanatoriami i elegancką architekturą uzdrowską. To właśnie tutaj toczy się życie kurortu: spokojne spacer, poranne degustacje wód i długie rozmowy na ławkach w cieniu drzew.

Profil uzdrowski Kudowy jest szeroki, ale wyraźnie ukierunkowany na współczesne problemy zdrowotne. Najczęściej leczy się tu:

- choroby układu krążenia (nadciśnienie, choroba wieńcowa),
- schorzenia metaboliczne (cukrzyca, otyłość),
- zaburzenia pracy tarczycy,
- choroby układu oddechowego,

• stany wyczerpania i przewlekłego stresu.

Jednym z najważniejszych „surowców leczniczych” Kudowy jest klimat. Uzdrowisko należy do najcieplejszych i najbardziej nasłonecznionych w Sudetach, a jednocześnie jest osłonięte od silnych wiatrów. Powietrze sprzyja regeneracji układu oddechowego, ale też poprawia ogólne samopoczucie. Oddycha się tu naprawdę inaczej – głębiej, spokojniej. To dlatego klimatyczna terapia jest jednym z podstawowych elementów kuracji.

Drugim filarem leczenia są wody mineralne – przede wszystkim szczawy, czyli wody bogate w dwutlenek węgla i cenne mikroelementy. Kuracja pitna: wspiera układ krążenia, reguluje metabolizm, poprawia pracę układu pokarmowego. Do tego dochodzą zabiegi uzdrowskie: kąpiele mineralne, hydrotterapia, masaże, fizjoterapia i nowoczesna rehabilitacja kardiologiczna.

W Kudowie trudno pozostać w bezruchu – i bardzo dobrze. Uzdrowisko naturalnie zachęca do aktywności. Spacer po Parku

Zdrojowym, trasy w okolicznych lasach czy wyprawa w Góry Stołowe (Błędne Skały, Szczeliniec) stają się elementem terapii. Lekka aktywność wspiera układ krążenia, poprawia wydolność i pomaga redukować stres. To podejście, które coraz częściej docenia współczesna medycyna: leczenie nie przez unikanie ruchu, ale przez jego mądre włączenie.

Dla kogo jest to miejsce?

Kudowa-Zdrój to dobry wybór dla osób, które:

- chcą zadbać o serce i układ krążenia,
- zmagają się z problemami metabolicznymi,
- potrzebują regeneracji po dużym stresie,
- szukają spokojnego, ale nie „senego” uzdrowska,
- chcą połączyć leczenie z łagodną aktywnością w naturze.

To uzdrowisko nie jest spektakularne w sensie kurortowej rozrywki. Jego siła tkwi w czymś innym – w konsekwentnym przywracaniu równowagi.

Na uzdrowskiej mapie Kudowy-Zdroju działa kilka obiektów, które od lat cieszą się bardzo dobrą opinią zarówno wśród kuracjuszy, jak i lekarzy. Do najczęściej wybieranych należy Zespół Uzdrowisk Kłodzkich z sanatoriami, takimi jak Polonia, Bristol czy Zameczek – to miejsca z pełnym zapleczem zabiegowym i doświadczeniem w leczeniu chorób układu krążenia oraz metabolicznych.

Dużym uznaniem cieszy się także Sanatorium „Verde Montana”, które łączy standard hotelowy z rozbudowaną ofertą rehabilitacyjną i strefą wellness, co przyciąga osoby szukające bardziej komfortowego pobytu.

Wśród kuracjuszy dobrze oceniane są również kameralniejsze ośrodki, jak Hotel Uzdrowski „St. George” czy obiekty położone bezpośrednio przy Parku Zdrojowym – za spokojną atmosferą i bliskość natury.

Wybór konkretnego miejsca zależy od potrzeb zdrowotnych, ale wspólnym mianownikiem pozostaje wysoki poziom opieki i dostęp do naturalnych zasobów leczniczych Kudowy.

Tłuszcze trans podwyższają poziom złego cholesterolu LDL, co sprzyja m.in. rozwojowi miażdżycy

DIETA

Składnik diety, który po cichu niszczy zdrowie. Warto więc go unikać

Emil Hoff

Dietetycy nie mają wątpliwości: tłuszczów trans powinno się spożywać jak najmniej. Przesada grozi poważnymi konsekwencjami z cukrzycą, rakiem i demencją włącznie. Jak wyeliminować je z diety?

Nienasycone tłuszcze trans już od dawna zostały zidentyfikowane przez dietetyków jako bardzo szkodliwe. Ich nadmiar w diecie może mieć potencjalnie niszczące dla zdrowia konsekwencje.

Tłuszcze trans występują naturalnie w mięsie (zwłaszcza wołowinie i baraninie) oraz w nabiale, szczególnie w mleku. Jednak ich największe stężenie występuje w olejach roślinnych po ich przemysłowym przetworzeniu, tzw. uwodornieniu. Uwalniają się także w czasie intensywnego smażenia na zwykłej domowej patelni.

Musisz szczególnie uważać na:

- fast foody i słone przekąski, takie jak chipsy,
- margaryny,
- koncentraty spożywcze,
- pieczywo i ciasto cukiernicze (i produkty, takie jak ciastka, herbatniki, wafelki, pączki, rogaliki, torty).

Nie trzeba być ekspertem, by zrozumieć, że tłuszcze trans należy ograniczyć w codziennej diecie. Dietetycy zalecają wręcz, by spożywać ich jak najmniej.

Jest kilka sposobów na to, by zmniejszyć ilość konsumowanych tłuszczów trans. Pierwszym jest stosowanie we własnej diecie zdrowych zamienników:

- WHO zwraca uwagę, że w zdrowej diecie warto ograniczać przede wszystkim tłuszcze nasycone i trans, a wybierać częściej tłuszcze niena-

sycone, obecne m.in. w oliwie z oliwek oraz olejach roślinnych – mówi mgr Anna Janiszewska-Janowicz, dietetyk Grupy Luxmed.

Zdrowe tłuszcze zawarte są m.in. w rybach, nasionach, wspomnianej oliwie z oliwek.

Drugi sposób to odpowiedni dobór kupowanych produktów. Unikaj tych wysokoprzetworzonych.

Sprawdź też etykiety. Tłuszcze trans nie są w nich wymieniane wprost; należy szukać określeń, takich jak:

- „częściowo uwodornione tłuszcze”
- „skrócone tłuszcze”
- „częściowo utwardzone oleje roślinne”

O tym, jak ważne jest wyeliminowanie z diety tłuszczów trans, zapewniają doskonałe wyniki badań populacyjnych, prowadzonych w Danii. To ten kraj jako pierwszy wprowadził regulacje dotyczące zawartości tłuszczów trans w produktach żywnościowych. Od 2003 r. obowiązuje tam zasada, że takich tłuszczów może być najwyżej 2 g w 100 g produktu (regulacja nie obejmuje produktów odzwierzęcych).

Już po kilku latach od wprowadzenia regulacji w Danii spadła liczba udarów, zawałów i zgonów związanych z chorobami układu krążenia.

Podobne ograniczenia wprowadzono także w UE, w tym w Polsce, w 2021 r. Nie znaczy to jednak, że nie musisz uważać na tłuszcze trans w żywności. Jeśli źle doobierzesz nawet produkty spełniające normy, w końcu tłuszczów może się zrobić za dużo. Szczególnie uważaj na towary importowane spoza UE, których nie obejmują unijne regulacje i może się w nich znajdować wyjątkowo dużo tłuszczów trans.

Kudowa-Zdrój jest najbardziej nasłonecznionym i najcieplejszym uzdrowiskiem w Polsce

REHABILITACJA

W przypadku osób z afazją kluczowym elementem rehabilitacji są ćwiczenia logopedyczne, które pomagają w odzyskiwaniu funkcji mowy po udarze mózgu

Obserwacja ptaków ma terapeutyczny efekt. Zachęca do aktywności

Zdaniem naukowców obserwowanie ptaków może pomagać osobom po udarze mózgu odzyskiwać zdolności komunikacyjne.

Ola Głowacka

Afazja jest nabytym zaburzeniem neurologicznym wpływającym na język i komunikację. Dotyka około jednej trzeciej osób po udarze. Chorzy mogą mieć trudności z mówieniem, rozumieniem wypowiedzi, a także z czytaniem i pisanem. Konsekwencją często jest ograniczenie kontaktów społecznych, co zwiększa ryzyko izolacji i depresji.

– Afazja to kradzież tożsamości – powiedziała dr Off, współkierująca programem leczenia afazji Big Sky na Uniwersytecie Michigan. – Osoby z afazją nie mają problemów intelektualnych. Są sobą, we własnej głowie. Problem polega na tym, że ich funkcja językowa uległa zmianie.

Specjaliści podkreślają, że najlepsze efekty rehabilitacji przynoszą metody łączące terapię kliniczną z aktywnościami osadzonymi w codziennym życiu pacjentów.

Początki projektu sięgają 2021 roku. Uczestnicy Intensywnego Kompleksowego Programu Leczenia Afazji (ICAP), realizowanego na uczelni, zainteresowali się tema-

tyką sów i chcieli poznawać te ptaki podczas zajęć rehabilitacyjnych.

Ekspozaty związane z sówami, w tym spreparowane okazy i materiały edukacyjne, pobudzały ciekawość uczestników i zachęcały ich do rozmów. Z czasem inicjatywa przerodziła się w stałą współpracę między ekolożką ptaków dr Victorią Dreitz a specjalistkami rehabilitacji poudarowej Jenną Musick i Catherine Off.

Obecnie każdego lata osoby po udarze zmagające się z zaburzeniami mowy uczestniczą w zajęciach terenowych poświęconych obserwacji ptaków. Program prowadzony jest wspólnie przez ornitologów i ekspertów od terapii mowy. Zdaniem badaczy kontakt z naturą tworzy naturalne i pozbawione presji środowisko sprzyjające komunikacji.

– Wymagania lingwistyczne są niewielkie, a uczestnicy mogą uczestniczyć na dowolnym poziomie – za-

znaczyła dr Jenna Musick, współdyrektorka programu.

Jak podkreślają twórcy projektu, kluczowe znaczenie ma motywacja do nawiązywania kontaktu z innymi ludźmi.

– Funkcje komunikacyjne poprawiają się dopiero wtedy, gdy chcesz coś powiedzieć – powiedziała Off. – A my wyszliśmy z gabinetu terapeutycznego. Mówimy: Ciesz się towarzystwem ludzi, ciesz się przebywaniem na świeżym powietrzu i pozwól, by komunikacja nadeszła.

Zajęcia prowadzone w grupach pomagają uczestnikom koncentrować uwagę na wspólnym doświadczeniu i aktywnie angażować się w interakcje z innymi. Badacze wskazują, że zarówno kontakt z naturą, jak i wspólne przeżywanie różnych aktywności pozytywnie wpływają na samopoczucie.

Ptaki okazują się szczególnie wdzięcznym tematem. Ich śpiew, sezonowe migracje oraz różnorodność gatunkowa stanowią naturalny punkt wyjścia do rozmów.

Uczestnicy programu dzielą się obserwacjami, zadają pytania, pomagają sobie nawzajem w obsłudze sprzętu oraz kontynuują rozmowy po zakończeniu zajęć, także w gronie rodziny i znajomych.

Zespół badawczy pracuje obecnie nad oceną skuteczności programu oraz upowszechnieniem modelu rehabilitacji. Jeśli wyniki badań potwierdzą skuteczność tej metody, obserwacja ptaków może stać się cennym uzupełnieniem tradycyjnej rehabilitacji neurologicznej.

SENIORZY

Ta „cicha epidemia” zbiera coraz większe żniwo. Jej ofiarą padają wyłącznie ludzie starsi

Ola Głowacka

Najnowsze dane wskazują, że jednym z największych wyzwań zdrowotnych współczesnego świata staje się demencja, która jeszcze dwie dekady temu była znacznie mniej widoczna w statystykach zgonów.

Według danych Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), zawartych w Global Health Estimates, globalna długość życia niemal wróciła do poziomu sprzed pandemii COVID-19. Jednocześnie rośnie znaczenie chorób przewlekłych, które odpowiadają za coraz większą część zgonów na świecie.

Szczególnie niepokojące są dane dotyczące demencji. Między 2000 a 2023 rokiem liczba zgonów związanych z tym schorzeniem potroiła się. W ciągu zaledwie dwóch dekad demencja awansowała z 19. na 5. miejsce wśród najczęstszych przyczyn śmierci na świecie.

Demencja nie jest pojedynczą chorobą, lecz zespołem objawów spowodowanych uszkodzeniem mózgu.

Najczęstszą jej postacią jest choroba Alzheimera, odpowiadająca za około 60-70 proc. wszystkich przypadków. Choroba prowadzi do stopniowego pogarszania pamięci, myślenia, orientacji, zdolności komunikowania się i wykonywania codziennych czynności. Wraz z postępem schorzenia chory staje się coraz bardziej zależny od opiekunów.

Specjaliści podkreślają, że choć ryzyko rozwoju demencji rośnie wraz z wiekiem, nie jest ona nieuniknioną konsekwencją starzenia

się organizmu. Do czynników zwiększających ryzyko należą m.in. nadciśnienie tętnicze, cukrzyca, otyłość, depresja, palenie tytoniu, nadużywanie alkoholu, brak aktywności fizycznej, izolacja społeczna oraz przebyte udary mózgu.

Wbrew obiegu opinii pacjenci z demencją nie umierają wyłącznie „ze starości”. W zaawansowanych jej stadiach dochodzi do zaburzeń połykania, niedożywienia, odwodnienia i częstych infekcji, zwłaszcza zapalenia płuc. Chorzy są również bardziej narażeni na upadki, złamania, hospitalizacje oraz powikłania innych chorób przewlekłych.

Postępujące uszkodzenie mózgu wpływa także na podstawowe funkcje życiowe i zdolność samodzielnego funkcjonowania. Z tego powodu WHO zalicza demencję do najważniejszych przyczyn niepełnosprawności, zależności od opiekunów oraz zgonów wśród osób starszych.

Szacuje się, że obecnie z demencją żyje około 57 milionów ludzi na świecie, a każdego roku pojawia się blisko 10 milionów nowych przypadków. Ponad 60 proc. chorych mieszka w krajach o niskich i średnich dochodach.

WHO wskazuje również, że demencja jest już siódmą najczęstszą przyczyną zgonów na świecie.

Eksperti nie mają wątpliwości, że wraz ze starzeniem się populacji liczba chorych będzie dalej rosła. Najnowsze dane WHO pokazują, że świat coraz skuteczniej walczy z wieloma chorobami zakaźnymi, ale jednocześnie musi zmierzyć się z epidemią schorzeń przewlekłych. Demencja stała się jednym z najbardziej widocznych symboli tej zmiany.

Choroby neurodegeneracyjne coraz częściej odbierają seniorom samodzielność i pogarszają jakość życia u jego schyłku

PYTANIA I ODPOWIEDZI SPECJALIŚCI ODPOWIADAJĄ NA NURTUJĄCE WAS PYTANIA

Jaka dieta przy terapii antybiotykowej?**Czym jest antybiotyk?**

Antybiotyk to lek wykorzystywany w leczeniu różnorodnych chorób pochodzenia bakteryjnego, ułatwiający organizmowi gospodarza ich opanowanie. Środki tego typu skracają czas walki z infekcją, ale niewłaściwe stosowanie antybiotyków jednocześnie sprzyja powstaniu licznych efektów ubocznych, w tym antybiotykooporności, czyli utraty zdolności leku do niszczenia bakterii podczas zakażenia.

Jak działa antybiotyk?

Antybiotyki działają wyłącznie w zakażeniach bakteryjnych. rozpoczyna się już po przyjęciu leku, jednak organizm potrzebuje czasu, aby rozprzecznić jego substancje aktywne w ustroju. Pierwsze efekty terapii widoczne są po 2-3 dobach regularnego stosowania leków, choć w przypadku penicyliny stopniowa śmierć bakterii rozpoczyna się już po kilku godzinach od zażycia. Aby antybiotyk był skuteczny, należy uzupełniać jego dawkę kilka razy w ciągu dnia, ponieważ z każdą godziną stężenie jego substancji czynnych spada o połowę.

Co warunkuje skuteczność leczenia antyantybiotykiem?

Skuteczność leczenia antyantybiotykiem warunkują liczne czynniki. To, po jakim czasie działa antybiotyk, zależy m.in. od: rodzaju bakterii chorobotwórczej; przebiegu klinicznego choroby i ogólnego stanu pacjenta; trafności diagnozy choroby i wczesności wprowadzenia antyantybiotykoterapii; odpowiedniego doboru leku; przestrzegania zaleceń lekarskich w kwestii regularnego zażywania antyantybiotyku, kondycji układu immunologicznego; wieku pacjenta i chorób towarzyszących.

Czy w trakcie terapii antyantybiotykowej można spożywać cukier?

Spożywanie dużych ilości cukru podczas antyantybiotykoterapii może nasilać uszkodzenia mikrobiomu jelitowego i sprzyjać namnażaniu bakterii związanych z groźnymi infekcjami. Według badań prowadzonych w NYU Langone Health i innych ośrodkach naukowych na każde 100 g cukru spożytego w ciągu 48 godzin przed leczeniem dochodziło do spadku tzw. różnorodności alfa mikrobiomu o 21 proc. Jest to wskaźnik określający zróżnicowanie korzystnych bakterii obecnych w jelitach.

Czy alkohol jest bezwzględnie zabroniony?

Przyjmując antyantybiotyki, nie powinno

się pić alkoholu – połączenie to może wywołać ciężkie objawy niepożądane, np. nudności, silne wymioty i bóle głowy, drgawki. Poza tym alkohol osłabia zarówno działanie niektórych antyantybiotyków, jak i pracę całego organizmu, przez co trudniejszy i dłuższy może być powrót do zdrowia. Niekiedy połączenie tych dwóch substancji daje bardzo nieprzyjemne, a nawet zagrażające życiu objawy, takie jak zaczerwienienie twarzy, kołatanie serca, zaburzenia regulacji ciśnienia krwi, ból głowy, złe samopoczucie, ogólne osłabienie.

Czym są probiotyki?

Leczenie antyantybiotykiem wiąże się ze zniszczeniem drobnoustrojów obecnych w organizmie. Antybiotyk ma za zadanie usunąć bakterie odpowiedzialne za chorobę. Niestety, nie działa on wybiórczo i często terapia wiąże się ze zniszczeniem także dobrej mikroflory w organizmie. Probiotyki to preparaty

zawierające pożyteczne dla układu trawiennego bakterie lub drożdże. Przywierają one do nabłonka jelit, chroniąc je przed bakteriami, które wywołują choroby. Ponadto, probiotyki dbają o prawidłowe funkcjonowanie układu trawiennego i odpornościowego.

Czego należy unikać?

W trakcie przyjmowania antyantybiotyku nie powinno się pić soków grapefruitowych ani jeść samego owocu – może on zwiększyć toksyczne działanie leku. Dodatkowo warto pamiętać o tym, aby nie popijać antyantybiotyków mlekiem – wskazane jest, by odczekać ok. 2 godziny pomiędzy zażyciem leku a spożyciem nabiału. Zawarty w nim wapń może osłabiać wchłanianie substancji z tabletek czy kapsułek.

Oprac. Michał Dawid

FOT. A. BANAS

DIETA

Wzdęcia, kołatanie serca, senność, a nawet głód. Chleb nie zawsze służy zdrowiu

Jeden bochenek dostarczy błonnika, witamin i pomoże utrzymać stabilny poziom cukru we krwi, a drugi sprawi, że glukoza wystrzeli niemal tak szybko jak po zjedzeniu słodkiej bułki.

Ola Głowacka

Wielu konsumentów uważa, że ciemny kolor pieczywa automatycznie oznacza zdrowy skład. Niestety nie zawsze. Producenci mogą uzyskać ciemniejszą barwę dzięki dodatkowi siodu, karmelu lub melasy. Taki chleb wygląda na pełnoziarnisty, choć w rzeczywistości powstał głównie z oczyszczonej mąki pszennej.

Dlatego warto czytać etykiety. Jeśli na początku składu znajduje się mąka pełnoziarnista, razowa lub żytnia pełnoziarnista, mamy znacznie większe szanse na wartościowy produkt.

Dietetycy najczęściej wskazują na chleb pełnoziarnisty, zwłaszcza żytni na zakwasie. Powód jest prosty: pełne ziarno zawiera wszystkie części ziarna, czyli otręby, zarodek i bielmo. Dzięki temu dostarcza błonnika, witamin z grupy B, minerałów oraz licznych związków bioaktywnych. Badania wskazują, że produkty pełnoziarniste mogą wspierać zdrowie serca, pomagać kontrolować poziom cholesterolu i glukozy oraz zmniejszać ryzyko rozwoju cukrzycy typu 2.

Zakwas daje dodatkowe korzyści. Naturalna fermentacja może obniżać indeks glikemiczny pieczywa, a także poprawiać przyswajanie

Dobre pieczywo pełnoziarniste zawiera sporo błonnika, który zwiększa uczucie sytości i pomaga ograniczać podjadanie

niektórych składników mineralnych.

Osoby chorujące na cukrzycę lub insulinooporność powinny zwracać szczególną uwagę na tempo wzrostu poziomu cukru poposilku.

Białe pieczywo, przygotowane z wysoko oczyszczonej mąki, zawiera niewiele błonnika i powoduje szybsze skoki glukozy. Produkty pełnoziarniste trawione są wolniej, dzięki czemu poziom cukru rośnie bardziej stopniowo. Harvard He-

alth wskazuje, że pełnoziarnisty chleb jest korzystniejszym wyborem niż pieczywo białe pod względem kontroli glikemii. To nie oznacza, że cukrzyk nie może nigdy zjeść kajzerki. Oznacza jednak, że na co dzień lepiej wybierać pieczywo pełnoziarniste i łączyć je z białkiem oraz zdrowym tłuszczem.

Od lat cieszy się dużą popularnością ze względu na miękkość, długi termin przydatności i wygodę użycia. Z dietetycznego punktu wi-

dzenia nie jest jednak liderem zdrowego żywienia. Większość dostępnych w sklepach chlebów tostowych powstaje z wysoko oczyszczonej mąki pszennej, zawiera niewiele błonnika, a dodatkowo często wzbogacana jest cukrem, syropami, emulgatorami czy substancjami przedłużającymi świeżość. Takie pieczywo ma zwykle wyższy indeks glikemiczny niż tradycyjny chleb pełnoziarnisty, przez co szybciej podnosi poziom glukozy we krwi.

Nie oznacza to, że każda kromka chleba tostowego jest zła. Na rynku można znaleźć również wersje pełnoziarniste lub z dodatkiem ziaren, które mają znacznie korzystniejszy skład. Problem polega na tym, że konsumenci często wybierają najtańsze, bardzo miękkie pieczywo tostowe, które pod względem wartości odżywczych bardziej przypomina białą bułkę niż pełnowartościowy chleb. Jeśli więc tost ma pojawiać się na talerzu regularnie, warto szukać produktu, którego pierwszym składnikiem jest mąka pełnoziarnista, a zawartość błonnika wynosi co najmniej kilka gramów na 100 g produktu.

Wbrew popularnym mitom sam chleb nie tuczy. Problemem są najczęściej nadwyżki kalorii i dodatki, które trafiają na kromkę. Dobre pie-

czywo pełnoziarniste zawiera sporo błonnika, który zwiększa uczucie sytości i pomaga ograniczać podjadanie. Produkty pełnoziarniste mogą pomagać dłużej utrzymać uczucie najedzenia dzięki większej zawartości błonnika.

Nie ma jednego „trującego” chleba, ale są produkty, które pod względem wartości odżywczej wypadają zdecydowanie słabiej.

Na końcu rankingu zwykle znajdują się: chleb tostowy z długą listą dodatków, pieczywo z wysoko oczyszczonej mąki pszennej, słodzone pieczywo pakowane, mocno przetworzone wypieki z dodatkiem syropów glukozowo-fruktozowych, jasne bułki praktycznie pozbawione błonnika.

Takie produkty często zawierają mniej składników odżywczych, a więcej substancji poprawiających trwałość, smak i strukturę. Dodatkowo charakteryzują się wyższym indeksem glikemicznym.

Jak rozpoznać naprawdę dobry chleb? Sprawdź te cztery rzeczy. Pierwszy składnik – najlepiej mąka pełnoziarnista lub razowa. Zawartość błonnika – im więcej, tym lepiej. Krótki skład – mąka, woda, zakwas lub drożdże, sól. Obecność ziaren i pełnych zbóż – dodatkowy atut, choć nie zastępuje pełnoziarnistej mąki.

MEDYCINA

Co naprawdę zawierała rozbita probówka z Irkucka? Czy Polsce grozi dziś epidemia dżumy?

Już nie covid, a dżuma stała się w ostatnich dniach tematem numer jeden w doniesieniach medialnych dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa. Informacja o przypadku zarażenia się tą chorobą w Irkucku postawiła na równe nogi służby sanitarno-epidemiologiczne i zaniepokoiła opinię publiczną. Również w naszym kraju

Obraz „Triumf śmierci” (1562) Pietera Bruegla, odzwierciedlający powszechny wstrząs i przerażenie wywołane „czarną śmiercią”

Jolanta Gromadzka Anzelewicz

Ponieważ rosyjskie służby nie potwierdzały wystąpienia takiego incydentu w instytucie ani wykrycia bakterii u zmarłej, zrodziło się szereg hipotez – być może fałszywych – a dotyczących tego, czy pałeczki dżumy nie były modyfikowane genetycznie.

Przypomnijmy. Jak donosiły media, Daria Szypilowa, 28-letnia pracownica laboratorium Instytutu Przeciwdziałania Dżumie w Irkucku na Syberii, przypadkiem rozbiła probówkę zawierającą patogen dżumy płucnej. Kilka dni później

trafiła do szpitala z ciężkim zapaleniem płuc.

Dżuma płucna jest szczególnie niebezpieczna – może przebiegać gwałtownie. Kobieta zmarła w nocy z 1 na 2 października. Jednak rosyjskie służby nie potwierdzają wystąpienia takiego incydentu w instytucie ani wykrycia bakterii u zmarłej. W kilku placówkach medycznych w regionie wprowadzono kwarantannę i objęto obserwacją medyczną około 200 osób, które miały z Szypilową kontakt.

Zdaniem ekspertów w tej chwili nie ma w Polsce powodów do podnoszenia alarmu.

– W kwestii tego zdarzenia w Irkucku w dużej mierze jesteśmy zdani na domysły, bo nikt nawet nie potwierdził, że to jest dżuma – ostrzega prof. dr hab. Tomasz Smiatacz, kierownik Kliniki Chorób Za-

Dżuma (zwana też czarną śmiercią czy zarazą morową) to ostra choroba wywołana przez pałeczkę *Yersinia pestis*

TOMASZ SMIATACZ,
kierownik Kliniki Chorób Zakaźnych GUMed

kaźnych GUMed. – Ta pani była podobno pracownikiem instytutu zawodowo zajmującego się właśnie pałeczkami dżumy. Z drugiej strony Irkuck leży dość blisko Mongolii, gdzie dżuma występuje endemicznie miejscowo w naturalnych warunkach, więc dżumy nie da się wykluczyć.

Do Polski nie dociera

W Europie dżumy nie ma, jest za to w Azji i Afryce. Występują również sporadyczne zachorowania w Stanach Zjednoczonych.

– Polska jest na tyle szczęśliwym krajem pod względem epidemio-

logicznym, że takie choroby, jak dżuma, tu nie docierają, a nawet jeśli dotrą z turystami, nie mają szansy rozprzestrzenić się dalej – zapewnia ekspert. Dlaczego?

– Dlatego, że dżumę przenoszą szczury, a ich los dość dobrze kontrolujemy – mówi prof. Smiatacz. – Podobnie jak pcheł zakażonych przez zainfekowane szczury, wiewiórki i króliki. W obecnych warunkach Rzeczypospolitej Polskiej, w trzeciej dekadzie dwudziestego pierwszego wieku, jesteśmy absolutnie bezpieczni, jeśli chodzi o zachorowania na tę zapomnianą już chorobę, szczęśliwie dla nas, jaką jest dżuma.

Jak przekonuje lekarz, to nie jest tak, że dżuma się na nas obraziła, już nas „nie lubi”, i nie chce tu przyjść. To po prostu efekt podstawowych, żmudnych prac higieniczno-sanitarnych, przeciwepidemicznych prowadzonych przez służby sanitarno-epidemiologiczne, ale również weterynaryjnych. Jak zapewnia prof. Smiatacz, takiej klasycznej dżumy nie mamy się co obawiać. – Jeżeli nawet dojdzie do zawleczenia jej z jakiejś egzotycznej wycieczki, to myślę, że polscy medycy bardzo skutecznie się obronią – uspokaja.

Rzadka choroba

A czy pan profesor zetknął się kiedyś z jakimś „zadzumionym” pacjentem? – pytamy.

– Nie, szczęśliwie nie zetknąłem się. Na tyle rzadka jest to choroba. Dżuma (zwana też czarną śmiercią czy zarazą morową) to ostra choroba wywołana przez pałeczkę *Yersinia pestis*. Do tego jeszcze jest to choroba bakteryjna – odpowiada Tomasz Smiatacz.

Dżuma nadal występuje w naturalnych ogniskach, a jej rezerwuarem są głównie gryzonie, ale też dzikie króliki, nornice itp.

„Najbardziej wrażliwe na dżumę są gryzonie, koty, człowiek. Niektóre zwierzęta (np. psy, konie, krowy i ptaki) są mało wrażliwe bądź niewrażliwe” – czytamy na stronie GIS.

Ciąg dalszy artykułu na str. 14

FOT. FACEBOOK/GUMED

Prof. dr hab. Tomasz Smiatacz, kier. Kliniki Chorób Zakaźnych GUMED

Pomóż prosty antybiotyk

Skuteczne leczenie jest możliwe, ale musi być podjęte jak najszybciej – najlepiej w ciągu doby od wystąpienia objawów.

– I dobrze nam znane, dość proste antybiotyki, w niektórych przypadkach wręcz doustne, skutecznie z nią walczą – twierdzi prof. Tomasz Smiatacz. W pierwszej linii takim antybiotykiem są aminoglikozydy, ale również doksycyklina, mfluorochinolony, czasem cefalosporyny – ale w mniejszym stopniu. Więc to z jednej strony pokazuje, jak strategiczny i ważny jest dla nas dostęp do prostych antybiotyków. Ważne, żeby były produkowane na miejscu, w Polsce – dodaje profesor.

Dwie postacie dżumy

Dżuma w swej postaci klinicznej ma dwie formy. Jedna jest taką formą, w której wrotami zakażenia jest skóra, a najbardziej zajęte są lokalne węzły chłonne, które ropieją. Dostęp do antybiotyków, dezynfekcja i podstawowe zasady higieny i deratyzacji zapewne skutecznie poradzą sobie z tym problemem.

Druga postać kliniczna to tak zwana postać płucna dżumy. I ona jest znacznie groźniejsza. Dżuma płucna różni się od innych postaci przede wszystkim sposobem transmisji. Bakterie mogą przedostawać się do organizmu wraz z drobnymi kroplami wydzielanymi przez zakażoną osobę lub zwierzę podczas oddychania, kaszlu czy kichania. Według amerykańskich Centrów Kontroli i Prewencji Chorób (CDC) jest to jedyna postać dżumy, która może być przenoszona bezpośrednio między ludźmi, ale to się bardzo rzadko zdarza.

Groźna posocznica

Początkowo zakażenie może nie powodować wyraźnych objawów, ale w ciężkich przypadkach sytuacja może zmienić się bardzo szybko. W zaawansowanym sta-

dium bakterie mogą przedostać się z płuc do krwiobiegu. Dochodzi wówczas do tzw. wtórnej dżumy posocznicowej.

Jeżeli wrotami zakażenia są płuca, choroba rozwija się bardzo gwałtownie. Dochodzi do obrzęku płuc i martwicy – również układu chłonnego płuc – i to bardzo źle rokuje. Jest trudna do leczenia.

– Tu nie ma dobrej szczepionki w odniesieniu do tej groźnej postaci płucnej – przyznaje profesor Smiatacz. – Ale maska na twarzy też działa i chroni przed zakażeniem.

Warto mieć w domu kilka masek – niezależnie, czy to covid, grypa, krztusiec czy dżuma płucna. Tego typu maska, a nawet jakaś osłona na twarz wykonana z prostych, domowych materiałów czy szmatek też będzie obniżała ryzyko zakażenia.

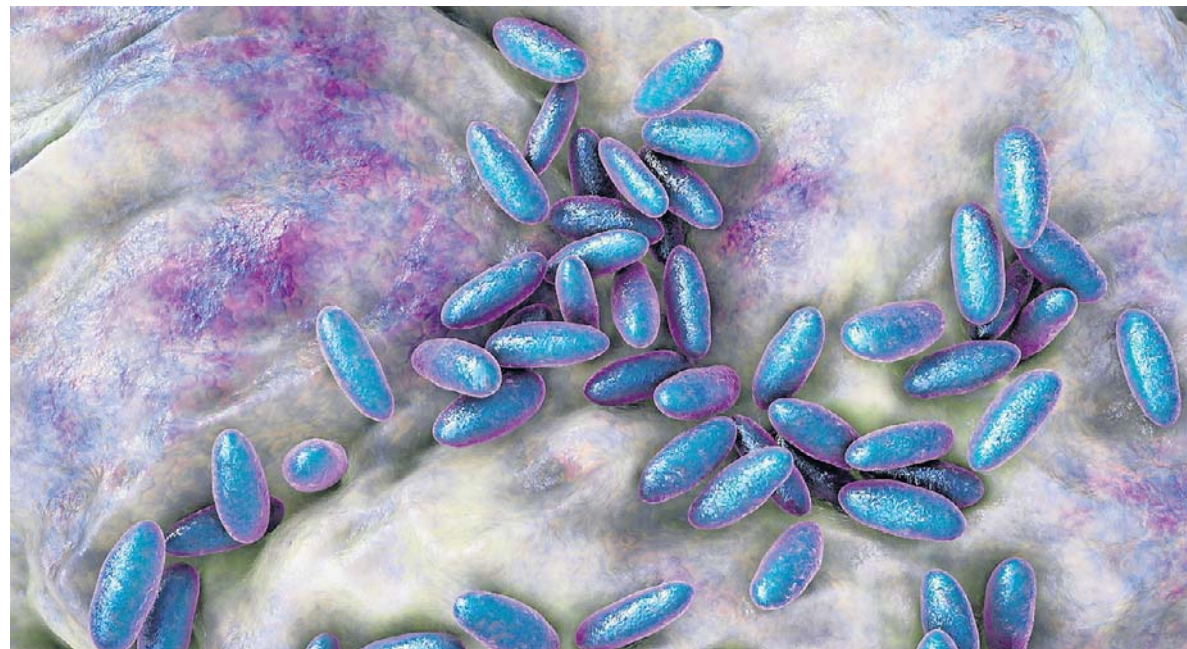
Nasz rozmówca przekonuje, aby nie ulegać złym emocjom.

– Bądźmy racjonalni – zachęca. – Pilnujmy, żebyśmy mieli dostęp do masek, do antybiotyków i żebyśmy mieli efektywną ochronę zdrowia, ale również bardzo efektywne służby przeciwepidemiczne. Ten niedoceniany sanepid...

Pałeczka odporna na antybiotyki?

– Chciałbym jeszcze powiedzieć o innej rzeczy, która jest bardzo hipotetyczna, ale potencjalnie możliwa, czyli intencjonalne użycie pałeczek dżumy, na przykład w postaci aerozolu, przez bioterrorystów – ostrzega Tomasz Smiatacz. – Jest to również możliwe w przypadku pewnych instytucjonalnych i państwowych działań. Nie wiemy tak naprawdę, co wydarzyło się

Pałeczki *Yersina pestis* odpowiedzialne za zakażenie dżumą

FOT. 123RF

w Irkucku. Jeżeli to były dzikie pałeczki dżumy, to jest to nieszczęście. Być może są tam prowadzone prace nad użyciem pałeczek modyfikowanych genetycznie, tak żeby były odporne na antybiotyki.

Program broni biologicznej

Tego typu działania Rosjanie prowadzili jeszcze w latach siedemdziesiątych. Zakrojony na szeroką skalę radziecki program broni biologicznej obejmował wykorzystanie takich patogenów, jak: tularemia, tyfus, gorączka Q, ospa prawdziwa, dżuma, wąglik, wenezuelskie końskie zapalenie mózgu, brucelloza oraz wirus Marburg.

– Akurat oni wówczas odnieśli sukcesy, jeśli chodzi o bakterie wągliku i słynne listy wąglikowe – wspomina prof. Smiatacz. – Bar-

dzo się wtedy obawialiśmy, że ten, kto te listy wysyłał, uzyskał właśnie lekooporne pałeczki wągliku, które wcześniej były podatne na wszystko. Ale w kontekście wojny, która pewnie nie idzie po myśli żadnej ze stron, rodzą się pokusy, aby użyć stosunkowo tanich, niebezpiecznych, ale również budzących bardzo dużo paniki i złych emocji środków. Oczywiście nie ma żadnych podstaw, żeby powiedzieć, że to, co wydarzyło się w Irkucku, miało tego typu tło. Ale myślę, że gdzieś tam z tyłu głowy kołata się myśl o bioterroryzmie i o państwowej formie bioterroryzmu, gdzie to państwo używa takiej broni w wojnie przeciwko innemu państwu, aby osiągnąć jakieś cele polityczne. Mówiąc krótko: pewnie niejeden sztab się głowi, jak tę wojnę wygrać.

Broń biologiczna

Bakterie dżumy są zaliczane do „klasycznego” arsenału broni biologicznej. Ich znaczenie wynika z rzadkiego występowania dżumy w krajach rozwiniętych, dość dużej śmiertelności i powszechnej wrażliwości populacji. Zbrodnicze eksperymenty z dżumą jako bronią bakteriologiczną prowadzili japońscy wojskowi w latach 1937-1945 na terenie Mandżurii. Opracowano wówczas specjalne bomby porcelanowe przeznaczone do rozsiewania zakażonych pcheł.

W okresie „zimnej wojny” były prowadzone przez Rosjan i Amerykanów badania nad odmianami pałeczki dżumy, mogącymi mieć zastosowanie jako broń biologiczna.

Dżuma w Polsce, Rosji i Mongolii

W Polsce ostatnie zachorowania miały miejsce pod koniec XVIII wieku. Ostatni przypadek dżumy w Rosji odnotowano w 2016 roku w Kraju Ałtajskim na południu Rosji. Ogniska choroby utrzymują się w Mongolii. W 2023 roku zidentyfikowano 137 ognisk w 17 regionach kraju, w tym blisko granicy z Rosją.

Dżuma przez wieki

Pierwotnie łacińskie słowo „pestis” było jednym z licznych ogólnych określeń „zarazy” lub „masowego nieszczęścia”, „zguby”. Dopiero w XV-XVI wieku zaczęto rozróżniać różne rodzaje chorób powodujących masowe schorzenia epidemiczne ze skutkiem śmiertelnym.

Od czasów starożytnych aż do czasów nowożytnych opisano kilkadziesiąt dużych epidemii (najprawdopodobniej) dżumy, zwanej także czarną śmiercią (od pojawiających się rozległych zmian martwiczo-zgorzeliowych w skórze, przyjmujących ciemną barwę). Epidemia dżumy wybuchła w Azji Środkowej, być może w Chinach, skąd przez Jedwabny Szlak w 1346 roku rozprzestrzeniła się na całą Europę. Roznoszona była prawdopodobnie przez pchły pasożytujące na szczurach zamieszkujących ówczesne statki handlowe. Ta epidemia w niektórych rejonach zmniejszyła populację nawet o 80 procent i spowodowała daleko idące konsekwencje demograficzne, kulturowo-społeczne i polityczne.

Symbolem dżumy stał się charakterystyczny ubiór ochronny noszony w XVI-XVIII w. przez lekarzy z maską w kształcie dzioba, gdzie wkładano wonne olejki tłumiące feter rozkładających się zwłok. Epidemie dżumy powtarzały się w XIV-XVII wieku. W ciągu XX wieku notowano na świecie coraz mniej jej przypadków. Według danych WHO w 1957 roku zanotowano na świecie 514 przypadków dżumy, co było najniższą do tego czasu roczną liczbą zachorowań na tę chorobę.

PROGRAMOWO

G. 16:50

Szpital św. Anny

TVN

W dniu 18. urodzin Grześka Kaja i Ada przygotowują dla niego niespodziankę. Tymczasem na SOR trafia 65-letni sportowiec po upadku z drabiny, a wyniki badań prowadzą lekarzy do niepokojących wniosków. Ekipa Tomka Jaworskiego otrzymuje wezwanie do willi, w której zgłoszono wypadek z bronią palną. Okoliczności zdarzenia budzą wątpliwości. Podczas tej wizyty Tomek zauważa u mężczyzny zdjęcie jego z Michałem, ojczymem Tomka... Podczas transportu pacjenta do szpitala dochodzi do krwotoku wewnętrznego.

G. 16:55

Gliniarze Śląsk

Polsat

Znika świadek koronny oraz policjant, który miał go pilnować. Monitoring ujawnia, że obaj zostali uprowadzeni przez zamaskowanych osobników. W trakcie śledztwa zeznania bezdomnego kłócą się z tym, co widać na monitoringu. Co widział bezdomny mężczyzna? W jakiej sprawie i przeciwko komu miał zeznawać porwany świadek? Czy detektywi zdążą uratować uprowadzonych ludzi? Tymczasem syn Gutka, Dawid, zostaje zatrzymany.

G. 18:00

Pierwsza miłość

Polsat

Kulas rzuca się na Olka z pięściami. Nie słucha tłumaczeń, bo wszystko wskazuje na to, że to właśnie on – przyjaciel! – zbałamucił jego córkę. Aniela w ostatniej chwili powstrzymuje rozlew krwi. Jej też nie jest łatwo – krąży między nabuzowanym mężem a pasierbicą, która coraz bardziej zamyka się w sobie. Czy dziewczyna w końcu przyzna, jak było naprawdę? Maja uprzedza Radka, że umówiła się na kawę z przyjacielem. Radek jest zaskoczony i rozczulony jej lojalnością. Życzy Mai dobrej zabawy, zapewniając, że nie ma z tym problemu. Natomiast Kacprowi nie podoba się samodzielna kruczata żony przeciwko facetowi spod szkoły. Ona zaś krytykuje bierność męża, dochodzi między nimi do sprzeczki. Marysia jest rozdrażniona, a dodatkowo wciąż przejęta sytuacją Melki. Złość ustępuje, gdy ma okazję wygadać się przed... Pawłem – nadal tak dobrze się rozumieją.

G. 20:00

Barwy szczęścia

TVP 2

Hubert podejmuje decyzję o zgłoszeniu ataku na Adama, ale zastraszony chłopak twierdzi, że nie rozpoznaje Daniela. Asia konsultuje z Natalią spór sądowy z Lucyną. Bruno musi zmierzyć się z trudną rozmową z Amelią, która dowiaduje się o aresztowaniu Karoliny. Kiedy Karolina zostaje zwolniona, Stański traktuje ją z dystansem. Z kolei Kacper ponownie odwiedza lokal Feel Good, zafascynowany Luizą.

G. 20:15

NA WSPÓLNEJ

TVN

Lew dowiaduje się, że Kalski opuścił szpital i alarmuje Weronikę. Tymczasem Greg czeka przed domem Roztockiej na córkę – każe jej się pakować i jechać z nim. Kacper broni przerażonej Jagody. Gdy dziewczyna odmawia ojcu, ten nie ustępuje. Nagle przyjeżdża Weronika – grożąc policją, zabrania Kalskiemu zbliżać się do córki. Greg robi się agresywny! Hebel i Agnieszka przyjeżdżają do poprawczaka – mówią „Nochalowi”, że zawalczą o jego kontakty z siostrzyczką. Chłopak jest poruszony i obiecuje wzorowe zachowanie. „Nochal” dotrzymuje słowa i Hebel dostaje informację, że chłopcy wrócili do treningów koszykówki. Na dodatek dają z siebie wszystko, bo... kibicuje im seksowna Sandra, żona Seby! Cieślikowie wprowadzają się do nowego mieszkania. Ich nowa sąsiadka nie podziela ich entuzjazmu...

G. 20:30

Felicita

TVP 1

Zoska wciąż nie potrafi porozumieć się z Ewką. Choć Jagoda podejmuje próbę pogodzenia zwaśnionych kobiet, zalicza porażkę. Głęboko zraniona Zoska nie jest bowiem gotowa na pojednanie. Tymczasem Oliwia z coraz większym niepokojem przyjmuje zapewnienia Giulii, że z Davide wszystko jest w porządku. Niespodziewanie w Warszawie pojawia się Wiktor, przywożąc zaskakującą propozycję, a Stella i Francesca przystępują do realizacji swojego planu.

G. 20:50

Na dobre i na złe

TVP 2

Wiktoria opiekuje się Blanką i w szczerzej rozmowie wyznaje córce, że rozstała się z mężem. Gdy dr Rosalska na nowo rusza do akcji – i zaczyna szukać na własną rękę zaginionej wnuczki – kończy się to kolejnym atakiem w parku i... „krwawym starciem” lekarki z komisarzem Biegunem. Falkowicz nadal próbuje wyswatać Matyldę. Tym razem bierze na celownik Tomaszka oraz stażystę Julka Czaję. Kolejnym pacjentem profesora zostaje Mundek, który ma w szpitalu groźny wypadek i krwotok tętniczy.

KRZYŻÓWKA NR 159

Poziomo:

- 1) był nim Wilhelm Tell,
6) kobieca postać z wierzeń słowiańskich,
10) część mechanizmu zegarka,
11) istota żywa, stworzenie,
12) przedstawiciel rządu do kontaktu z mediami,
13) nawierzchnia drogowa z kamienia,
15) chroniony ptak leśny, bargiel,
19) domowe – do odrobienia,
23) wieś w Małopolsce nad zaporą wodną,
25) publiczne zebranie wyborcze, wiec,
26) sprawa do załatwienia,
27) potocznie o Amerykaninie,
28) świąteczny dzień w judaizmie,
32) piętro widowni teatralnej,
35) doradczyni, powiernica, towarzyszka duchowa męża stanu,
36) święta rzeka dla wyznawców hinduizmu,
37) proces rozwoju, doskonalenie się,
38) tokijski port lotniczy,
39) kolce przy butach alpinisty,
40) wiara w lepszą przyszłość,
41) egzaminacyjny zestaw pytań.

Pionowo:

- 2) „Maska ...”, film z rolą Antonio Banderasa,
3) meksykańska roślina kolczasta,
4) ostra przyprawa kuchenna,
5) czworobok o wszystkich bokach równych,
6) żaglowiec jak część tułowia,
7) uczy rozumu (w przysłowiu),
8) konna lub figurowa,

1	2		3		4		5		6		7		8		9	
							10									
11																
							13	14								
15		16		17		18				19		20		21		22
						23			24							
25										26						
						27										
28	29		30		31	AUTOPROMOCJA 0110990399 Twoja gazeta w prenumeracie z Tele Magazynem © 61 333 22 60						32		33		34
35												36				
37												38				
39					40									41		

- 9) uciążliwe owady z rzędu muchówek,
14) główny składnik risotta,
15) np. Jurand ze Spychowa,
16) piłkarski klub z wawelskiego grodu,
17) druga żona Oktawiana Augusta,
18) ... Kwitnącej Wiśni,
19) ćwiczenie gimnastyczne na drążku,
20) chronione przez oponę,

- 21) wykonuje podwodne prace,
22) główne miasto Zagłębia Ruhry,
24) wolny koniec omasztowania,
29) Jan Onufry, przyjaciel Michała Wołodyjowskiego,
30) wstążki zastępujące order,
31) sylwestrowy trunek,
32) roślina ozdobna, ukośnica,
33) wypukła technika graficzna,
34) syn Agamemnona i Klitajmestry.

ROZWIĄZANIE NR 158

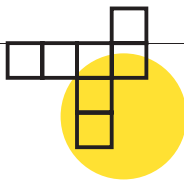
P	R	Z	E	C	I	A	G			K	A	S	K	A	D	E	R
O	D	A	H			R	Y	G	A			O		O			
		C		W	O	D	A			R	O	C	K		R		B
P	L	I	S	A		R	O	Z	P	A	D		P	R	A	C	E
I	S	Z	K	O	T		P	R	E	Z	E	S		T	R	A	K
S	Z	K	O	T		P	R	E	Z	E	S		T	R	A	K	T
	O		C		O		P	O		L	K		E				U
P	L	A	Z		C	E	N	T	R	A	L	A		Z	O	L	D
	Z		K		Z							R		I		A	
B	A	T	O	R	Y							P	U	M	E	K	S
E		E		E									L		P		Z
C	H	R	U	S	T								M	A	L	I	N
Z		M		Z										N		L	N
K	C	I	U	K											K	L	O
A		N		A	K	T	Y	W	I	S	T	K	A		G		A

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

motyl z półksiężycem	budowa ciała, postawa	rudel statku pan omnibus	kardynał lub sekretarz	osłona silnika płatowca	miasto nad Odrą szarłat	ryba słodkowodna, boleń	pańskie konia tuczy zły los	zysk, dochód
kobieta wrażliwa na piękno				kluski z kapustą				
niejedna w alfabecie			kursuje ze Świnoujścia do Ystad	oliwny mechanizm zegara		murarski przyrząd		
klej rybny			potocznie porcją wódki				Magda, piosen-karka	imię męskie jak roślina
kraina między Kwisą i Łabą	zdobyc wojenna	rewolucyjny zapal	dziwo-ląg, monst-rum			ciepły lub słoneczny		
tureckie imię męskie				pramatka ludzkości		mięniąca się tkanina		
			przodek bydła domowego		kiwi z Nowej Zelandii			
splywa do Rio de la Plata				prosty lub rozwarty		odniesiona na polu walki		

Litery z pól oznaczonych kropką, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

ROZWIĄZANIE: STARÓWK

HOROSKOP

Wodnik (20.01 - 18.02)

Odważna decyzja otworzy przed Tobą nowe możliwości. Horoskop dzienny radzi zaufać intuicji.

Ryby (19.02 - 20.03)

Spokojny dzień sprzyja porządkom i rozmowom. Horoskop na dziś radzi postawić na szczerość.

Baran (21.03 - 19.04)

Czeka Cię wiadomość, która zmieni plany. Horoskop dzienny na środę mówi, że dobrze na tym wyjdiesz.

Byk (20.04 - 20.05)

Zadbaj o siebie i bliskich. Horoskop dzienny zapowiada, że ciepła rozmowa pomoże rozwiązać problem.

Bliznięta (21.05 - 21.06)

Twoja pewność siebie przyciągnie uwagę. Horoskop na dziś mówi, że błysniesz dobrym pomysłem.

Rak (22.06 - 22.07)

Dzień sprzyja planowaniu. Horoskop dzienny na środę przypomina, że mały krok też daje sukces.

Lew (23.07 - 22.08)

Gwiazdy sprzyjają zgodzie. Horoskop dzienny to wskazówka, by otworzyć serce na nowe znajomości.

Panna (23.08 - 22.09)

Intuicja wskaże Ci właściwą drogę. Horoskop na dziś podpowiada, by unikać pochopnych ocen.

Waga (23.09 - 22.10)

Przed Tobą dzień pełen inspiracji. Horoskop dzienny na środę mówi, że nowe spotkanie doda Ci energii.

Skorpion (23.10 - 21.11)

Cierpliwość przyniesie dobre efekty. Horoskop dzienny podpowiada, by skupić się na obranym celu.

Strzelec (22.11 - 21.12)

Nietypowy pomysł może odmienić Twoje plany. Horoskop na dziś radzi słuchać dobrych rad życzliwych ludzi.

Koziorożec (22.12 - 19.01)

Emocje pomogą Ci lepiej zrozumieć innych. Horoskop dzienny na środę radzi znaleźć czas na odpoczynek.

Działając na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 października 1991 roku o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa /tekst jednolity z 22 czerwca 2015 r., Dz.U. poz. 1014 z późn. zm./, rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 kwietnia 2012 r. „w sprawie szczegółowego trybu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa i ich części składowych, warunków obniżenia ceny sprzedaży nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków oraz stawek szacunkowych gruntów” /Dz.U. poz. 540/ oraz rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 stycznia 2009 r. „w sprawie szczegółowego trybu przeprowadzania przetargów na dzierżawę nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa /tekst jednolity Dz.U. 2013 r., poz. 1142/ informuje, że ogłasza przetargi na sprzedaż i dzierżawę nieruchomości wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz wykazy nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży lub dzierżawy.

Zgodnie z Ustawą z dnia 10.02.2017 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa (Dz.U. z dnia 23.03.2017 r.):

- art. 45 ust. 1 z dniem 31 sierpnia 2017 r. znosi się Agencję Nieruchomości Rolnych
- art. 45 ust. 2 z dniem 1 września 2017 r. tworzy się Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa
- art. 46 ust. 1 Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa z dniem 1 września 2017 r. z mocy prawa wstępuje w ogół praw i obowiązków znoszonej Agencji Nieruchomości Rolnych (...)

ZSI.POZ.WKUR.4240.5699.1.5699.2025.WKW

WYKAZ

ODDZIAŁ TERENOWY W POZNANIU

podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży
położonych w województwie wielkopolskim

Przedmiotem sprzedaży będą nieruchomości położone w powiecie Miasto Konin, gminie Miasto Konin, obrębie Maliniec, oznaczone jako:

POZYCJA 1:
działka nr ewid. 262/9 (ark. mapy 3),
o powierzchni 2,4277 ha, w tym użytki
w klasach: RV – 2,4277 ha.
Cena nieruchomości wynosi: 2.316.900,00 zł
brutto

POZYCJA 2:
działka nr ewid. 275/6 (ark. mapy 3)
o powierzchni 6,0910 ha, w tym użytki
w klasach: Lzr-RVI – 1,1414 ha, RV – 4,9496 ha.
Cena nieruchomości wynosi: 6.675.000,00 zł
brutto
w tym wartość drzewostanu: 47.000,00 zł

POZYCJA 3:
działka nr ewid. 275/7 (ark. mapy 3)
o powierzchni 3,8320 ha, w tym użytki
w klasach: RV – 3,8320 ha.
Cena nieruchomości wynosi: 3.994.600,00 zł
brutto

POZYCJA 4:
działka nr ewid. 282 (ark. mapy 4) o powierzchni 3,4817 ha, w tym użytki w klasach: RIVb – 3,4817 ha.
Cena nieruchomości wynosi: 3.783.800,00 zł brutto

Ceny sprzedaży zawierają podatek VAT - 23%. Ceny sprzedaży zawierają koszty przygotowania nieruchomości do sprzedaży. Ceny nieruchomości podlegają zapłacie nie później niż w dniu zawarcia umowy sprzedaży.

Dla nieruchomości oznaczonych min. jako działki nr 262/9, 275/6 i 275/7 przez Sąd Rejonowy w Koninie prowadzona jest księga wieczysta nr KNIN/00057059/6. Dział IV powyższej księgi wieczystej wolny jest od wpisów.

W dziale III – Prawa, roszczenia i ograniczenia powyższej księgi wieczystej znajdują się następujące wpisy:

- Ostrzeżenie: ostrzeżenie o niezgodności treści księgi z rzeczywistym stanem prawnym polegającym na tym, że jak wynika z ostatecznej decyzji wójta gminy Kazimierz Biskupi z dnia 16.02.2006 r., wydanej w sprawie INŚ.6011/1-3/2006, własność działek oznaczonych nr geod. 1662/3, 1662/6, 1662/9, 1662/11 położonych w Kazimierzu Biskupim z mocy prawa przeszła na własność gminy Kazimierz Biskupi - na podstawie art.626(13) § 1kpc. wpisano z urzędu za nr dz.kw. 5911/06 dnia 20 lipca 2006 r.

Ostrzeżenie nie dotyczy działek będących przedmiotem sprzedaży.

Dla nieruchomości oznaczonej jako działka nr 282 przez Sąd Rejonowy w Koninie prowadzona jest księga wieczysta nr KNIN/00102623/2. Dział IV powyższej księgi wieczystej wolny jest od wpisów.

W dziale III – Prawa, roszczenia i ograniczenia powyższej księgi wieczystej znajdują się następujące wpisy:

1. odpłatna, na czas nieokreślony, za jednorazowym wynagrodzeniem służebność przesyłu ustanowiona na rzecz **ENERGA-OPERATOR SPÓŁKA AKCYJNA**
2. odpłatna za jednorazowym wynagrodzeniem, na czas nieokreślony, służebność przesyłu ustanowiona na rzecz **NETIA SPÓŁKA AKCYJNA**.

Przeznaczenie:

Zgodnie z informacją Urzędu Miejskiego w Koninie:

1. Zgodnie z uchwałą nr 198 Rady Miasta Konina z dnia 26 listopada 2007 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Konina – rejon FUGO. (opubl. w Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego nr 7, poz. 147 z 11 lutego 2008 r.), działka oznaczona numerem ewidencyjnym 282 (obręb Maliniec) znajduje się na terenie oznaczonym w planie następującym symbolem i przeznaczona jest pod: PU – tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów, usług.
2. Zgodnie z uchwałą nr 118 Rady Miasta Konina z dnia 26 maja 1999 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Konina w granicach byłej strefy ochronnej Huty Aluminium (opubl. w Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 8 lipca 1999 r., nr 49, poz. 1068), niżej wymienione działki znajdują się na terenie oznaczonym w planie następującymi symbolami i przeznaczone są pod:
 - działka oznaczona numerem ewidencyjnym 275/6 (obręb Maliniec): 26TA – wielofunkcyjne tereny aktywizacji gospodarczej, OIG2/2 – ulicę główną,
 - działka oznaczona numerem ewidencyjnym 275/7 (obręb Maliniec): 26TA – wielofunkcyjne tereny aktywizacji gospodarczej.

- działka o numerze ewidencyjnym 262/9 (obręb Maliniec): 17P/S – tereny produkcji przemysłowej, baz i składów.
- 3. Część działek o numerach ewidencyjnych 275/6, 275/7, 262/9 (obręb Maliniec) znajduje się strefie ochronnej od gazociągu wysokociśnieniowego – 35 m.

- 4. Zgodnie z uchwałą nr 638 Rady Miasta Konina z dnia 24 listopada 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Konina na terenach inwestycyjnych, trwają prace nad sporządzeniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Działki o numerach ewidencyjnych 275/6/7, 275/6, 262/9 (obręb Maliniec) znajdują się w granicach opracowania przedmiotowego planu.

- 5. Dnia 18 sierpnia 2026 r. Rada Miasta Konina podjęła uchwałę nr 438 w sprawie uchwalenia planu ogólnego miasta Konina (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2026 r., poz. 6136), zgodnie z którym działki nr 262/9, 275/6, 275/7 i 282 położone są w strefie gospodarczej – symbol planu SP, dla której ustala się: profil podstawowy - teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej; profil dodatkowy - teren usług.

Szczegółowe informacje dotyczące możliwości zagospodarowania terenu określono w wyżej wymienionych dokumentach planistycznych.

Nieruchomości nie są uzbrojone. Przez teren działek nr 275/7 i 262/9 przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia, przez działkę nr 282 przebiega linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia. Przebieg sieci uzbrojenia terenu dostępny jest na stronie <https://polskae-mapa.net/> (warstwa: uzbrojenie terenu). Szczegółowe informacje należy uzyskać u właściwych gestorów sieci. W południowej części działki nr 275/6 znajduje się skupisko drzew (grunt oznaczony użytkowaniem Lzr-RVI) – występuje olcha, w wieku przeciętnym ok. 40 lat.

Przedmiotowe działki posiadają bezpośredni dostęp do drogi publicznej – ul. Brunatnej. Dostęp do drogi publicznej nie jest równoznaczny z możliwością zorganizowania zjazdu do nieruchomości w dowolnym wskazanym przez inwestora miejscu, a każdy nowy zjazd do nieruchomości należy uzgodnić z zarządcą drogi.

Wyżej wymienione nieruchomości leżą na obszarze, na którym na podstawie rozporządzenia Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia obszarów i przypisania ich zarządzającym (Dz.U. z 2018 r., poz. 1698) zarządzający Łódzką Specjalną Strefą Ekonomiczną wykonuje zadania zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji (Dz.U. z 2020 r., poz. 1752 z późn. zm.).

Z uwagi na powyższe nieruchomości zostaną sprzedane w oparciu o przepisy art. 29 ust. 1 pkt 4 ppkt b) ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 826 z późn. zm.) na rzecz wyżej wymienionego podmiotu zarządzającego obszarem, na którym położone są przedmiotowe nieruchomości.

W przypadku nieskorzystania z pierwszeństwa w nabyciu przez podmioty uprawnione nieruchomości zostaną sprzedane w drodze przetargu. Termin miejsce i warunki ewentualnego przetargu zostaną podane do wiadomości w odrębnym ogłoszeniu.

Zastrzega się, że zawiadomienie o zamiarze zbycia za cenę i na warunkach podanych w zawiadomieniu będzie wiążące dla stron, o ile Dyrektor Generalny KOWR udzieli szczególnego pełnomocnictwa na sprzedaż przedmiotowych nieruchomości.

Oddział Terenowy KOWR zastrzega sobie możliwość odstąpienia od zawarcia umowy sprzedaży, jeżeli zajdą nowe istotne okoliczności, w tym w szczególności nastąpi zmiana przeznaczenia gruntów, nabywający nie wywiąże się z obowiązków wynikających z umów zawartych z KOWR.

Nieruchomości sprzedawane będą na podstawie danych zawartych w ewidencji gruntów i budynków. Zgodnie z art. 29 ust. 4 ustawy z dnia 19.10.1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 826 z późn. zm.) KOWR przysługujące prawo pierwokupu na rzecz Skarbu Państwa przy odsprzedaży nieruchomości przez nabywcę w okresie 5 lat od nabycia tej nieruchomości od KOWR.

Sprzedaż nieruchomości nastąpi z uwzględnieniem przepisów określonych w art. 29b ustawy z dnia 19.10.1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 826 z późn. zm.)

Zgodnie z art. 29b ustawy z dnia 19.10.1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 826 z późn. zm.) każdy nabywca nieruchomości Zasobu przed zawarciem umowy sprzedaży składa oświadczenie o pochodzeniu środków finansowych na ten cel oraz że nie zawarł umowy przedwstępnej na zbycie tej nieruchomości. Osoba, która złożyła nieprawdziwe oświadczenie podlega odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia.

Powyższy wykaz będzie wywieszony na okres 14 dni, na tablicy ogłoszeń: w siedzibach: KOWR OT w Poznaniu, właściwego miejscowo urzędu gminy, we właściwym miejscowo sołectwie, właściwej miejscowo izbie rolniczej, na stronie Biuletynu Informacji Publicznej KOWR <https://www.gov.pl/web/kowr>.

Szczegółowe informacje można uzyskać w siedzibie Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Poznaniu, 61-701 Poznań, ul. Fredry 12, tel. 61 85 60 654, 61 85 60 641, 61 85 60 673.

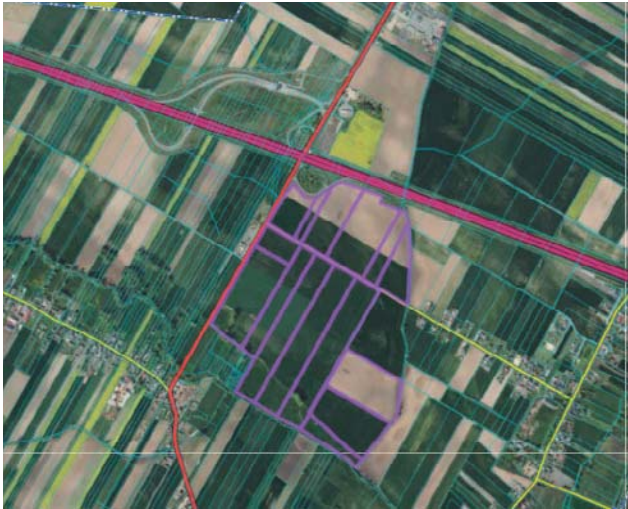
www.kowr.gov.pl

ZSI.POZ.WKUR.4240.5702.1.5702.2026.WKW

WYKAZ

ODDZIAŁ TERENOWY W POZNANIU

podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży
położonych w województwie wielkopolskim

Przedmiotem sprzedaży będzie nieruchomość położona w powiecie słupeckim, gminie Słupca, obręb Kąty, o łącznej pow. 53,2283 ha, w tym użytki w klasach: RIVb – 24,6165 ha, RIVb – 1,1326 ha, RV – 22,1492 ha, LTV – 5,33 ha, składająca się z działek oznaczonych numerem ewidencyjnym (ark. mapy 1) 79/5 o pow. 2,0300 ha, 80/9 o pow. 3,4312 ha, 81/4 o pow. 5,0406 ha, 82/2 o pow. 1,5965 ha, 83 o pow. 2,0600 ha, 87/1 o pow. 1,5100 ha, 87/2 o pow. 5,6800 ha, 88 o pow. 3,1000 ha, 89 o pow. 5,3100 ha, 90 o pow. 6,3700 ha, 91 o pow. 6,4000 ha, 94 o pow. 4,5500 ha, 95 o pow. 4,3600 ha, 96 o pow. 1,2500 ha, 525/5 o pow. 0,5400 ha.

Cena nieruchomości wynosi: 79.859.300,00 zł brutto

Cena sprzedaży zawiera podatek VAT – 23%. Cena sprzedaży zawiera koszty przygotowania nieruchomości

do sprzedaży. Cena nieruchomości podlega zapłacie nie później niż w dniu zawarcia umowy sprzedaży.

Dla nieruchomości przez Sąd Rejonowy w Słupcy prowadzone są księgi wieczyste: KNIS/00018398/3 – działki III i IV powyższej księgi wieczystej wolne są od wpisów; KNIS/00056621/4 (dotyczy działki nr 90) – dział IV powyższej księgi wolny jest od wpisów; w dziale III (prawa, roszczenia i ograniczenia) powyższej księgi wpisano ograniczone prawo rzeczowe: SŁUŻEBNOŚĆ PRZESYŁU USTANOWIONA NA CZAS NIEOKREŚLONY, ODPLATNA POLEGAJĄCA NA:

- LOKALIZACJI NA DZ. NR 90 KABLOWEJ LINII ENERGETYCZNEJ SN 15 KV Z WPROWADZANIEM NA ISTNIEJĄCY SŁUP SN – „URZĄDZERNI ELEKTROENERGETYCZNYCH „ – DŁUGOŚĆ LINII 4,5 M, POWIERZCHNIA SŁUŻEBNOŚCI – 248 M2,
- KORZYSTANIA Z NIERUCHOMOŚCI OBCIĄŻONEJ W USTALONEJ STREFIE OCHRONNEJ W ZAKRESIE NIEZBĘDNYM DO POSADOWIENIA NA NIEJ URZĄDZEŃ ELEKTROENERGETYCZNYCH,
- ZNOSZENIA ISTNIENIA POSADOWIONYCH NA NIERUCHOMOŚCI OBCIĄŻONEJ, URZĄDZEŃ ELEKTROENERGETYCZNYCH, A PO ICH POSADOWIENIU, SŁUŻĄCYCH DO PRZESYŁU ENERGII ELEKTRYCZNEJ,
- KORZYSTANIA Z NIERUCHOMOŚCI OBCIĄŻONEJ W USTALONEJ STREFIE OCHRONNEJ W ZAKRESIE NIEZBĘDNYM DO DOKONYWANIA KONSERWACJI, REMONTÓW, MODERNIZACJI, USUWANIA AWARII ORAZ PRZEBUDOWY URZĄDZEŃ I INSTALACJI ELEKTROENERGETYCZNYCH, WRAZ Z PRAWEM WEJŚCIA I WJAZDU NA TEREN ODPOWIEDNIM SPRZĘTEM PRZEZ PRACOWNIKÓW PRZEDSIĘBIORSTWA ENERGETYCZNEGO ORAZ PRZEZ WSZYSTKIE PODMIOTY I OSOBY, KTÓRYMI PRZEDSIĘBIORSTWO ENERGETYCZNE POSŁUGUJE SIĘ W ZWIĄZKU Z PROWADZONĄ DZIAŁALNOŚCIĄ

NA RZECZ: ENERGIA – OPERATOR SPÓŁKA AKCYJA

Przeznaczenie:

- Zgodnie z informacją Urzędu Gminy w Słupcy:
- Dla działek nr 79/5, 80/9, 81/4, 82/2, 83, 87/1, 87/2, 88, 89, 90, 91, 94, 95, 96, 525/5, położonych w obrębie ewidencyjnym Kąty, obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.
- Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Słupca, zatwierdzonym Uchwałą Nr XXV/192/2002 Rady Gminy w Słupcy z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Słupca, ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego Nr 100, poz. 2513 z dnia 24.07.2002 r., działki położone są na terenie oznaczonym symbolem TAG – teren aktywizacji gospodarczej.
- Przeznaczenie terenu oznaczonego symbolem TAG – teren aktywizacji gospodarczej – ma charakter przeznaczenia na cele działalności gospodarczej i umożliwia realizację przedsięwzięć o charakterze przemysłowym, usługowym lub przemysłowo-usługowym, zgodnie z pozostałymi ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz przepisami odrębnymi.
- Przedmiotowe działki nie są objęte obszarem rewitalizacji. Rada Gminy Słupca nie podjęła uchwały o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji obejmującego przedmiotowe działki. Nie została również podjęta uchwała w sprawie ustanowienia na obszarze rewitalizacji Specjalnej Strefy Rewitalizacji.

W dniu 27.08.2026 r. Rada Gminy Słupca podjęła uchwałę nr XXVII/217/2026 w sprawie uchwalenia planu ogólnego gminy Słupca (DZ. URZ. WOJ. WLKP. 2026.6315), a zgodnie z rysunkiem planu ogólnego nieruchomość objęta jest strefą: **SP – strefa gospodarcza** oraz **SO – strefa otwarta**. Strefą SO objęte są działki nr 89, 90, 91, 95 i 96 – teren położony przy rzece Bawół – na wniosek Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Z uwagi na występowanie obszaru szczególnego zagrożenia powodzią należy wykluczyć możliwość lokalizacji terenów produkcji, terenów usług oraz nowej zabudowy.

Szczegółowe informacje dotyczące możliwości zagospodarowania terenu określono w wyżej wymienionych dokumentach planistycznych.

Przedmiotowa nieruchomość jest niezabudowana, nie jest uzbrojona. Teren nieruchomości płaski, z lekkim spadem w kierunku cieku. Lokalnie na nieruchomości występują zakrzaczenia oraz pojedyncze drzewa. Przez część nieruchomości przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne – przebieg sieci uzbrojenia terenu dostępny jest na stronie: <https://slupca.e-mapa.net/> (warstwa: Powiat Słupecki / uzbrojenie terenu). Szczegółowe informacje można uzyskać u właściwych gestorów sieci.

Pozostałe informacje:

- 1) Zgodnie z informacją PGW Wody Polskie – Zarząd Zlewni w Kole:
 - działki o numerach 94, 95 graniczą z śródlądową wodą płynącą o nazwie Dopływ spod Bielawy,
 - działki o numerach 89, 90, 91 graniczą z śródlądową wodą płynącą o nazwie Struga Bawół,
 - działka numer 96 graniczy z śródlądową wodą płynącą o nazwie Dopływ spod Bielawy oraz Struga Bawół,
 - na działkach o numerach 82/2, 83, 79/5, 80/9, 81/4, 87/1, 87/2, 88 oraz 525/5 nie występują śródlądowe wody płynące w rozumieniu art. 22 ustawy Prawo wodne,

- na działkach o numerach ewidencyjnych 79/5, 80/9, 81/4, 82/2, 83, 87/1, 87/2, 88, 89, 90, 91, 94, 95, 525/5 występuje sieć drenarska,
 - Działka numer 96 wolna jest od urządzeń melioracji wodnych.
- Prawa i obowiązki przyszłego nabywcy związane z występowaniem urządzeń melioracyjnych oraz sąsiedztwem cieków podstawowych regulują przepisy ustawy Prawo wodne.
- 2) Zgodnie z informacją Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu:
 - na terenie działek: 79/5, 80/9, 81/4, 82/2, 83, 87/1, 96, 525/5 nie występują obiekty zabytkowe objęte ochroną konserwatorską ani zewidencjonowane stanowiska archeologiczne podlegające ochronie prawnej,
 - na częściach działek: 87/2, 88, 89, 90, 91, 94, 95 zlokalizowane jest stanowisko archeologiczne nr 14 ob. AZP 56-36/124, ujęte w gminnej i wojewódzkiej ewidencji zabytków,
 - na części dz. ewid. nr 94 zlokalizowane jest stanowisko archeologiczne nr 19, ob. AZP 56-36/129 ujęte w gminnej i wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków nie widzi przeciwwskazań odnośnie do zamiaru rozdysponowania ww. działek, z następującymi zastrzeżeniami:

1. Wszelkie zmiany sposobu ich przekształcenia wiązać się z koniecznością uzgodnienia z właściwym miejscowo konserwatorem zabytków na etapie prowadzonych postępowań na podstawie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
2. Ww. nieruchomości powinny być użytkowane w sposób niezagrożący historycznym wartościom zabytków na ich terenie, a posiadacz zabytku powinien przestrzegać przepisów zawartych w art. 5 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
3. W odniesieniu do wskazanych stanowisk archeologicznych należy stosować przepisy Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, tj. podczas prac ziemnych związanych z zabudowaniem bądź zagospodarowaniem przedmiotowego terenu należy prowadzić badania archeologiczne, na które należy uzyskać, w trybie art. 36 ust. 1 pkt 5 wskazanej ustawy – pozwolenie organu ochrony zabytków
4. Zgodnie 28 ust. 1 pkt. 4 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1292, ze zm.) właściciel lub posiadacz zabytku wpisanego do rejestru zabytków lub ujętego w wojewódzkiej ewidencji zabytków jest zobowiązany zawiadomić wojewódzkiego konserwatora zabytków o zmianach dotyczących stanu prawnego zabytku, nie później niż w terminie miesiąca od dnia ich wystąpienia lub powzięcia o nich wiadomości. W przypadku niedopełnienia ww. obowiązku zgodnie z art. 107a ust. 1 właściciel lub posiadacz zabytku podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 – 2000 zł.

Jednocześnie Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków przypomina, że w przypadku natrafienia w trakcie prowadzenia robót ziemnych na przedmiot, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2024 r., poz. 1292, ze zm.) należy: „1) wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot; 2) zabezpieczyć przy użyciu dostępnych środków, ten przedmiot i miejsce jego odkrycia; 3) niezwłocznie zawiadomić o tym właściwego konserwatora zabytków, a jeśli nie jest to możliwe, właściwego wójta [...]”

Działki nr 79/5, 80/9, 81/4, 82/2, 83, 87/1, 88, 89, 90, 91 i 525/5 posiadają dostęp do drogi publicznej gminnej – działki nr 84 (droga nr 430036P). Działki nr 94, 95 i 96 posiadają obsługę komunikacyjną poprzez działkę nr 92, stanowiącą drogę wewnętrzną gminną, połączoną z drogą publiczną – działką nr 84 (droga nr 430036P). Działka nr 87/2 posiada obsługę komunikacyjną poprzez działkę nr 87/1, z dostępem do drogi publicznej gminnej – działki nr 84 (droga nr 430036P). Dostęp do drogi publicznej nie jest równoznaczny z możliwością zorganizowania zjazdu do nieruchomości w dowolnym wskazanym przez inwestora miejscu, a każdy nowy zjazd należy uzgodnić z właściwym zarządcą drogi.

Wyżej wymienione nieruchomości leżą na obszarze, na którym, na podstawie rozporządzenia Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia obszarów i przypisania ich zarządzającym (Dz.U. z 2018 r., poz. 1698) zarządzający Wałbrzyską Specjalną Strefą Ekonomiczną wykonuje zadania zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji (Dz.U. z 2020 r., poz. 1752 z późn. zm.).

Z uwagi na powyższe nieruchomości zostaną sprzedane w oparciu o przepisy art. 29 ust. 1 pkt 4 ppkt b) ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 826 z późn. zm.) na rzecz wyżej wymienionego podmiotu zarządzającego obszarem, na którym położona jest przedmiotowa nieruchomość.

W przypadku nieskorzystania z pierwszeństwa w nabyciu przez podmioty uprawnione nieruchomość zostanie sprzedana w drodze przetargu. Termin, miejsce i warunki ewentualnego przetargu zostaną podane do wiadomości w odrębnym ogłoszeniu.

Zastrzega się, że zawiadomienie o zamiarze zbycia za cenę i na warunkach podanych w zawiadomieniu będzie wiązało dla stron o ile Dyrektor Generalny KOWR udzieli szczególnego pełnomocnictwa na sprzedaż nieruchomości.

Oddział Terenowy KOWR zastrzega sobie możliwość odstąpienia od zawarcia umowy sprzedaży, jeżeli zajdą nowe istotne okoliczności, w tym w szczególności nastąpi zmiana przeznaczenia gruntów, nabywający nie wywiąże się z obowiązków wynikających z umów zawartych z KOWR.

Nieruchomości sprzedawane będą na podstawie danych zawartych w ewidencji gruntów i budynków.

Zgodnie z art. 29 ust. 4 ustawy z dnia 19.10.1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 826 z późn. zm.) KOWR przysługuje prawo pierwokupu na rzecz Skarbu Państwa przy odsprzedaży nieruchomości przez nabywcę w okresie 5 lat od nabycia tej nieruchomości od KOWR.

Sprzedaż nieruchomości nastąpi z uwzględnieniem przepisów określonych w art. 29b ustawy z dnia 19.10.1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa. (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 826 z późn. zm.) Zgodnie z art. 29b ustawy z dnia 19.10.1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 826 z późn. zm.) każdy nabywca nieruchomości Zasobu przed zawarciem umowy sprzedaży składa oświadczenie o pochodzeniu środków finansowych na ten cel oraz że nie zawarł umowy przedwstępnej na zbycie tej nieruchomości. Osoba, która złożyła nieprawdziwe oświadczenie, podlega odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia.

Powyższy wykaz będzie wywieszony na okres 14 dni, na tablicy ogłoszeń: w siedzibach: KOWR OT w Poznaniu, właściwego miejscowo urzędu gminy, właściwej miejscowo izbie rolniczej, właściwym miejscowo sołectwie, na stronie Biuletynu Informacji Publicznej KOWR <https://www.gov.pl/web/kowr>.

Szczegółowe informacje można uzyskać w siedzibie Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Poznaniu, 61-701 Poznań, ul. Fredry 12, tel. 61 85 60 654.

www.kowr.gov.pl

ZSI.POZ.WKUR.4240.5701.1.5701.2026.KKO

OGŁOSZENIE

ODDZIAŁ TERENOWY W POZNANIU

ogłasza II przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości nierolnej
położonej w obrębie Wilkowice, gminie Lipno, powiat leszczyński, woj. wielkopolskie,
w dniu 5 listopada 2026 roku o godz. 9:00.

Działając na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 826, zwana dalej „u.o.g.n.r.S.P.”) oraz przepisów wykonawczych wydanych na jej podstawie, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Poznaniu ogłasza przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości wchodzącej w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, położonej na terenie gminy Lipno, powiat leszczyński, woj. wielkopolskie, zgodnie z wykazem podanym do publicznej wiadomości w dniu 11 lutego 2026 r.

Przedmiotem przetargu jest nieruchomość położona w powiecie leszczyńskim, gminie Lipno, obrębie Wilkowice, oznaczona w ewidencji gruntów jako działka numer 833/42 o powierzchni 2.7084 ha, w tym użytki w klasach: RIVa – 2.7084 ha.

Nieruchomość zapisana jest w księdze wieczystej nr PO1L/00058313/8 prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Lesznie, wolna od wpisów w dziale I-Sp, III i IV.

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi: 4 555 100,00 zł brutto.

Wadium wynosi: 900 000,00 zł.

Minimalne postępowanie wynosi: 100 000,00 zł.

Cena sprzedaży zawiera podatek VAT - 23%. Cena sprzedaży zawiera koszty przygotowania nieruchomości do sprzedaży. Cena nieruchomości podlega zapłacie nie później niż w dniu zawarcia umowy sprzedaży.

Przedmiotowa nieruchomość objęta jest obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego Gminy Lipno zatwierdzonym uchwałą nr XLIII/298/2013 z dnia 4 grudnia 2013 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „wschodniej części Maryszewic” w obrębie wsi Wilkowice (Dz. Urz. Województwa Wielkopolskiego z dn. 17 stycznia 2014 r., poz. 395) i zlokalizowana jest w obszarze oznaczonym na rysunku planu symbolem P3, dla którego ustalone są następujące parametry i wskaźniki zagospodarowania:

- 1) przeznaczenie podstawowe: teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów;
- 2) dopuszcza się lokalizację obiektów towarzyszących zabudowie, takich jak obiekty małej architektury, ogrodzenia, kominy, miejsca parkingowe itp.,
- 3) dopuszcza się sytuowanie obiektów budowlanych i instalacji związanych z infrastrukturą techniczną;
- 4) nieprzekraczalna linia zabudowy usytuowana zgodnie z rysunkiem planu;
- 5) maksymalna intensywność zabudowy - 0,7;
- 6) minimalna intensywność zabudowy - 0,1;
- 7) powierzchnia biologicznie czynna minimalnie 15% całkowitej powierzchni działki;
- 8) parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy:
 - a) wysokość budynków: nie więcej niż 16,00 m,
 - b) w przypadku wymagań technologicznych dopuszcza się wysokość zabudowy do 20,00 m,
 - c) dachy płaskie;
- 9) dostęp do drogi publicznej zapewnić z przyległych terenów dróg publicznych lub przez drogi wewnętrzne;
- 10) obiekty budowlane, takie jak budynki i wiaty, należy sytuować równolegle lub prostopadłe do drogi publicznej, z której działka ma dostęp;
- 11) sposób wykorzystania terenu nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny uciążliwości wykraczającej poza teren działki, zagrożenia dla środowiska gruntowo-wodnego, powietrza atmosferycznego oraz z uwagi na emisję hałasu;
- 12) nakazuje się przebudowę linii SN 15kV w zakresie i zgodnie z ustaleniami zapisanymi w §5 pkt. 2 oraz § 26;

13) miejsca postojowe należy wyznaczyć w miarę potrzeb, jednak nie mniej niż:

- a) 3 miejsca postojowe dla samochodów osobowych na 10 pracowników dojeżdżających indywidualnie, nie mniej niż 5 miejsc postojowych dla samochodów osobowych,
 - b) 1 miejsce dla autobusu na 30 pracowników dowożonych autobusem,
 - c) 1 miejsce postojowe dla samochodu ciężarowego z naczepą na każde 5000 m² powierzchni użytkowej obiektu produkcyjnego lub magazynowego, nie mniej niż jedno miejsce postojowe dla samochodu ciężarowego;
- 14) ustala się minimalną powierzchnię nowo wydzielonych działek budowlanych na 1,00 ha;
- 15) dla wyznaczonych w granicach obszaru dróg wewnętrznych dopuszcza się wyznaczenia działek o powierzchni mniejszej niż wskazana w pkt. 14 pod warunkiem zachowania obowiązujących przepisów w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg przeciwpożarowych;
- 16) zgodnie z art. 15 ust. 2 i art. 36 ust. 4 ustawy dla terenów o nowych funkcjach wyznaczonych w planie ustala się 5% stawkę służącą naliczaniu opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z Planem ogólnym gminy Lipno, zatwierdzonym uchwałą nr XXXI/183/2026 Rady Gminy Lipno z dnia 29 kwietnia 2026 r., przedmiotowa działka znajduje się w strefie gospodarczej (oznaczenie 16SP) oraz nie jest położona w obszarze uzupełnienia zabudowy. W odniesieniu do ww. działki nie podjęto uchwały o przystąpieniu do opracowania planu ogólnego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub uchwały o przystąpieniu do zmiany wyżej wymienionych aktów. W odniesieniu do przedmiotowej działki nie przewiduje się zmiany przeznaczenia przedmiotowych nieruchomości lub wprowadzenia ograniczeń wpływających na korzystanie z nieruchomości. Działka nie jest położona na obszarach, formalnie powołanych lub wynikających z przepisów prawa, które mają wpływ na sposób zagospodarowania, np. obszary ochrony przyrody, rezerwat, parki narodowe, obszary Natura 2000, strefy ograniczonego użytkowania związane z różnego rodzaju obiektami, strefy ochrony stanowisk archeologicznych, pomniki przyrody, obszary rewitalizacji. Cały obszar planu miejscowego jest objęty strefą „W” archeologicznej ochrony konserwatorskiej. Gmina nie posiada wiedzy na temat znajdujących się na ww. nieruchomości ewentualnych złóż kruszywa naturalnego lub innych kopalin naturalnych. Dla ww. działki nie zostały wydane decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, ani decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Nie zostało również wszczęte postępowanie w sprawie ich wydania. Przedmiotowa działka ani działki sąsiednie nie są przeznaczone w Planie ogólnym, ani w planie miejscowym pod budowę elektrowni wiatrowej i nie leżą na terenach przeznaczonych na ten cel. Działka nie leży w strefie oddziaływania elektrowni wiatrowych. Przez przedmiotową nieruchomość nie przebiegają urządzenia takie jak: sieci wodociągowe, gazowe, energetyczne. W bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się: sieć wodociągowa, gazowa, energetyczna oraz kanalizacyjna. Przedmiotowa działka ani działki sąsiednie nie są przeznaczone w Planie ogólnym pod budowę elektrowni wiatrowej i nie leżą na terenach przeznaczonych na ten cel. Działka nie leży w strefie oddziaływania elektrowni wiatrowych. Plan ogólny, m.p.zp, nie przewiduje na przedmiotowej działce możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych lub stref oddziaływania siłowni wiatrowych. Powyższa nieruchomość nie leży w granicy obowiązywania specjalnej strefy ekonomicznej. Na ww. działce nie są planowane budowy dróg gminnych lub innych (np. rowerowych) oraz nie jest przez powyższą działkę planowany przebieg dróg, dróg szybkiego ruchu oraz autostrad. Dla omawianego terenu nie obowiązuje miejscowy plan odbudowy (MPO), o którym mowa w art. 13d ustawy z dnia 31.10.2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu. Ponadto informuję, że w stosunku do ww. działek Rada Gminy Lipno nie podjęła uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 278). Nieruchomość nie jest położona na obszarze rewitalizacji lub na obszarze Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o których mowa w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 278).

Działka nr 833/42 ma dostęp do drogi publicznej (działka nr 833/43 oraz nr 833/33).

Na działce nie występują śródlądowe wody płynące, natomiast występują urządzenia melioracji wodnych – niezainwentaryzowana sieć drenarska. Zgodnie z art. 205 ustawy Prawo wodne utrzymanie urządzeń melioracji wodnych należy do zainteresowanych właścicieli gruntów, a jeżeli urządzenia te są objęte działalnością spółki wodnej działającej na terenie gminy lub związku spółek wodnych, w których jest zrzeszona spółka wodna działająca na terenie gminy – do tej spółki lub tego związku spółek wodnych. Obowiązek ten obejmuje eksploatację, konserwację oraz remont w celu zachowania funkcji urządzeń wodnych.

„Nieruchomość obciążona jest bezumownym użytkowaniem. Nabywca w umowie sprzedaży oświadczy, że jest świadomy faktu obciążenia przedmiotu umowy sprzedaży bezumownym użytkowaniem. Samodzielnie i na własny koszt będzie podejmował działania w celu objęcia nieruchomości w posiadanie oraz nie wystąpi ani nie będzie występował w przyszłości z żadnymi roszczeniami wobec sprzedającego z tego tytułu.”

Sprzedaż przedmiotowej nieruchomości za cenę i na warunkach ustalonych w drodze przetargu na rzecz wyłonionego w drodze przetargu kandydata na nabywcę będzie mogła nastąpić, o ile Dyrektor Generalny KOWR udzieli szczególnego pełnomocnictwa na sprzedaż tej nieruchomości.

REKLAMA

0011597621

ciąg dalszy z poprzedniej strony

OGŁOSZENIE

TERMIN I MIEJSCE PRZEPROWADZENIA PRZETARGU

Przetarg odbędzie się w dniu 5 listopada 2026 r. o godz. 9:00 w siedzibie Oddziału Terenowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w Poznaniu, ul. Fredry 12. Szczegółowe informacje podane zostały w pełnej treści ogłoszenia. Przed przystąpieniem do przetargu uczestnik przetargu zobowiązany jest zapoznać się z pełną treścią ogłoszenia.

WARUNKI UCZESTNICTWA W PRZETARGU

1. W przetargu mogą brać udział osoby fizyczne i prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, które:
- 1) do dnia 30 października 2026 r. do godz. 14:30 (liczy się data wpływu) dostarczą do siedziby KOWR:
- a) oświadczenie, o którym mowa w pkt 3 w części – „Warunki uczestnictwa w przetargu”, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do niniejszego ogłoszenia (odpowiednio: A – osoba fizyczna, B – osoba prawna/jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej);
- b) stosowne pełnomocnictwa, w przypadku uczestnictwa w przetargu pełnomocnika uczestnika przetargu;
- c) Osoby prawne zamierzające wziąć udział w przetargu powinny **wraz z dokumentami wymienionymi w pkt a) - c) dostarczyć do KOWR** aktualny wypis z właściwego rejestru (wypis nie starszy niż 3 miesiące) w celu umożliwienia komisji przetargowej ustalenia organu osoby prawnej działającego w jej imieniu, ewentualnego pełnomocnika do działania w imieniu osoby prawnej, oraz inne dokumenty statutowe umożliwiające ustalenie struktury kapitałowej firmy, a także stosowny dokument (np. uchwałę Walnego Zgromadzenia) upoważniający Zarząd do zaciągania zobowiązania wobec KOWR (nabycia nieruchomości) wraz z umocowaniem osób, które będą reprezentantami na przetargu;
- d) Jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej zamierzające wziąć udział w przetargu powinny **wraz z dokumentami wymienionymi w pkt a) - c) dostarczyć do KOWR** odpowiednie właściwe dla danej jednostki dokumenty rejestrowe, dokumenty pełnomocników lub właścicieli ją tworzących oraz stosowny dokument upoważniający do zaciągania zobowiązania wobec KOWR (nabycia nieruchomości).

Dokumenty te należy złożyć w zamkniętej kopercie z napisem „*Dokumenty na przetarg nieograniczony na sprzedaż nieruchomości, przetarg nr z SI.POZ.WKUR.4240.5701.1.5701.2026.KKO działka numer o powierzchni ha, obręb gm.*”.

Dopuszcza się złożenie dokumentów w formie elektronicznej z podpisem kwalifikowanym.

2) dokonając wpłaty wadium w podanej wyżej wysokości na konto Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Poznaniu w BGK nr 63 1130 1088 0001 3116 7390 0001 najpóźniej w dniu 30 października 2026 r. (liczy się data wpływu środków na konto KOWR). Brak wpłaty wadium w terminie będzie prowadził do uznania przez organizatora przetargu, że warunek wpłaty wadium nie został spełniony. W tytule przelewu należy podać: „*wadium w przetargu na sprzedaż – działka/i numer obręb gm.*”. W przypadku gdy wpłata wadium dokonywana jest z konta nienależącego do uczestnika przetargu, w pozycji przelewu „tytułem” należy podać „imię i nazwisko oraz adres uczestnika przetargu – wadium w przetargu na sprzedaż – działka/i numer obręb gm.”.

3) stawiać się na publiczny przetarg ustny (licytację) osobiście w terminie i miejscu wskazanym przez organizatora.

4) spełniać pozostałe warunki podane w treści niniejszego ogłoszenia.

Osoby fizyczne i inne podmioty wraz z dokumentami wymienionymi powyżej w pkt 1 ust. 1) i w wyznaczonym wyżej terminie winny złożyć również oświadczenia dotyczące sankcji unijnych uzupełnionych przez sankcje krajowe (o których mowa w pkt 1) a) części pozostałe warunki przetargu) stanowiące załączniki numer 2 i 3 do niniejszego ogłoszenia.

Ogłoszenie w pełnej treści będzie wywieszone na tablicach ogłoszeń w siedzibach: KOWR OT w Poznaniu, właściwego miejscowo urzędu gminy, we właściwym miejscowo sołectwie, właściwej miejscowo izbie rolniczej, na stronie Biuletynu Informacji Publicznej KOWR <https://www.gov.pl/web/kowr> w dniach od 14 października 2026 r. do dnia 5 listopada 2026 r.

Szczegółowe informacje dotyczące nieruchomości oraz warunków sprzedaży (w tym postanowień umowy sprzedaży, które nie podlegają ustaleniu w trybie przetargu) można uzyskać od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00-14.00 w siedzibie KOWR Oddział Terenowy w Poznaniu, ul. Fredry 12, pokój 402, tel. 61 85 60 673

www.kowr.gov.pl

REKLAMA

0011597259

OBWIESZCZENIE
WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO
z dnia 9 października 2026 r.

zawiadamiające o wydaniu decyzji zmieniającej pozwolenie na budowę

Zgodnie z art. 9ac ust. 1 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz.U. z 2025 r. poz. 1234 z późn. zm.), - zwanej dalej *ustawą*, oraz na podstawie art. 72 ust. 6 i 6a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2026 r. poz. 670),

zawiadamiam

że 9 października 2026 r., została wydana na rzecz PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., z siedzibą w Warszawie, decyzja nr **56/Z/26**, zmieniająca, w trybie art. 36a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz.U. z 2026 r. poz. 524 z późn. zm.), ostateczną decyzję Wojewody Wielkopolskiego nr 63/Z/22 wydaną 14 września 2022 r. (znak: IR-V.7840.3.7.2022.6) dla inwestycji pn. „Budowa i przebudowa linii kolejowej na odcinku 2.2.2 w zakresie: fragmentu linii kolejowej nr 352 Swarzędz – Poznań Staroleka na odcinku od km 3,405 do km 8,633, fragmentu linii kolejowej nr 394 Poznań Krzesiny - Kobylnica na odcinku od km 3,807 do km 9,185, fragmentu linii kolejowej nr 984 Poznań Franowo PFB – Poznań Franowo PFA T209/200/150/103 na odcinku od km 0,000 do km 0,120, od km 0,879 do km 2,680; w ramach zadania inwestycyjnego pn. *Opracowanie dokumentacji projektowej na roboty budowlane wraz z pełnieniem nadzoru autorskiego w ramach projektu pn.: Prace na obwodnicy towarowej Poznania*”.

Zmiana dotyczy nieruchomości oznaczonych geodezyjnie w ewidencji gruntów jako działki o nr ewid. 4/15, ark. mapy 01; 2/6 ark. mapy 06; 2/1, 13, 20/2, ark. mapy 12; 1, ark. mapy 14 oraz 49, ark. mapy 15, obręb 0008 Kobylepole, jedn. ewid. 306401_1 Miasto Poznań.

Decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności na podstawie art. 108 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2025 r. poz. 1691).

Od przedmiotowej decyzji stronom postępowania administracyjnego służy odwołanie o Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego, w terminie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia poprzez obwieszczenie. Rozpoczęcie biegu terminu do wniesienia odwołania od decyzji następuje od dnia, w którym zawiadomienie o jej wydaniu w drodze obwieszczenia uważa się za dokonane.

Zgodnie z art. 49 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, zawiadomienie stron postępowania uważa się za dokonane po upływie 14 dni od **14 października 2026 r.**, tj. dnia, w którym nastąpiło publiczne ogłoszenie poprzez obwieszczenie w urzędzie wojewódzkim i urzędzie gminy właściwym ze względu na przebieg linii kolejowej, w Biuletynie Informacji Publicznej gminy oraz urzędu wojewódzkiego, a także w prasie lokalnej.

Treść decyzji została również zamieszczona na stronie internetowej: www.poznan.uw.gov.pl w zakładce Ogłoszenia/Obwieszczenia od 14 października 2026 r.

Informacje o treści ww. decyzji można uzyskać telefoniczne w godzinach: poniedziałek, środa, piątek od 8.30 do 15.00, wtorek, czwartek od 12.00 do 15.00, bądź zapoznać się z aktami sprawy w siedzibie Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, Wydział Infrastruktury, al. Niepodległości 16/18, po wcześniejszym kontakcie w celu ustalenia czasu, miejsca i sposobu udostępnienia akt tel. 61 854 15 89.

Odwołanie od decyzji powinno zawierać zarzuty odnoszące się do decyzji, określać istotę i zakres żądania będącego przedmiotem odwołania oraz wskazywać dowody uzasadniające to żądanie.

Przed upływem terminu do wniesienia odwołania stronom przysługuje prawo do zrzeczenia się odwołania. Zrzeczenie się prawa do wniesienia odwołania skutkuje brakiem możliwości odwołania od decyzji oraz jej zaskarżenia do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

REKLAMA

0011597645

OBWIESZCZENIE
WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO
z 9 października 2026 r.

Zgodnie z art. 89 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 82 ust. 2 i art. 120g ust. 5 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1747 ze zm.), zwanej dalej: *ustawą*,

zawiadamiam

o wydaniu 7 października 2026 r. decyzji nr 16/2026 na rzecz Centralnego Portu Komunikacyjnego Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, o zezwoleniu na wejście na teren nieruchomości w celu przeprowadzenia prac geologicznych, geotechnicznych i geofizycznych niezbędnych do zrealizowania inwestycji towarzyszącej w zakresie Centralnego Portu Komunikacyjnego pn.: „Budowa Linii kolejowej nr 85 na odc. Łódź - Sieradz Północny i linii kolejowej nr 86 na odc. Sieradz Północny – Kępno - Czernica Wrocławska - Wrocław Główny”, sprostowanej postanowieniem z 9 października 2026 r. Wyraz nieruchomości objętych powyższą decyzją:

Powiat kępiński, gmina Kępno
Jednostka ewidencyjna 300803_5, Kępno
Obręb: 0004 Kierzno, dz. o nr. ewid.: 566/7, 566/9, 571, 600.

- Jednocześnie informuję, że:
1. Od decyzji służy odwołanie do Ministra Finansów i Gospodarki za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego, w terminie 14 dni od dnia obwieszczenia o wydaniu decyzji. Zgodnie z art. 90 ust. 2 ustawy zawiadomienie stron postępowania uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia poprzez obwieszczenie w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu i w urzędach gmin właściwych ze względu na lokalizację inwestycji, w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronach podmiotowych tych gmin oraz Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, na stronie internetowej Pełnomocnika Rządu do spraw Centralnego Portu Komunikacyjnego a także w prasie o zasięgu lokalnym. Termin ten rozpoczyna swój bieg w dniu publikacji obwieszczenia, które opublikowano jako ostatnie.
2. Zgodnie z art. 89 ust. 2 ustawy strony postępowania lub ich przedstawiciele i pełnomocnicy mogą zapoznać się z treścią decyzji w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu, Wydział Infrastruktury, Al. Niepodległości 16/18, budynek C, pok. 106 (tel. 61 854 12 89) w godzinach obsługi klientów (poniedziałek, środa i piątek 8.30-15.00, wtorek i czwartek 12.00-15.00).
3. Treść decyzji i postanowienia wraz z obwieszczeniem zostaną zamieszczone **12 października 2026 r.** na stronie internetowej: www.poznan.uw.gov.pl w zakładce Ogłoszenia.

AUTOREKLAMA

strefa
BIZNESU.pl

Know-how
w dobrym biznesie

strefabiznesu.pl

EKELAMA		0010703171
POGOTOWIE		
Wypadki		999, 112
WAŻNE TELEFONY		
Policja		997
Straż Pożarna		998
Straż Miejska		986
Pogotowie Energetyczne		991
Pogotowie Gazowe		992
Pogotowie Wodno-Kanalizacyjne		994
Pogotowie Ciepłownicze		993
UM Poznań		
Informacje ważne dla mieszkańców miasta		tel. 61 834 61 26
Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej		tel. 61 624 22 22
MPK Poznań,		
ul. Głogowska 131, 60-224 Poznań,		tel. 19 445
Informacja PKP		tel. 19 757
Informacja – Dworzec Główny Poznań		tel. 61 63 31 659
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich,		
aleja Solidarności 77, 00-090 Warszawa,		tel. 22 551 77 00
Bezpłatna Infolinia Obywatelska		800 676 676
Federacja Konsumentów Klub Poznański,		
ul. 27 Grudnia 17/19, 61-737 Poznań,		tel. 61 851 61 52
Powiatowy Rzecznik Konsumentów		
Marek Radwański,		
ul. Słowackiego 8, 60-823 Poznań,		tel. 61 841 88 30
Miejski Rzecznik Konsumentów		
(dla Poznania) dr Marek Janczyk,		
ul. Libelta 16/20, Poznań,		tel. 61 878 58 70
ZUS Centrum Obsługi Telefonicznej		tel. 22 560 16 00
Telefon dla Ofiar Przemocy w Rodzinie		
„Niebieska Linia”		
(czynny 24 godziny)		tel. 61 814 17 17
Zgłoszenia przemocy w rodzinie:		
niebieska.skrzynka@poznan.policja.gov.pl		
Katolicki Telefon Zaufania, Poznań		tel. 61 865 10 00
Telefon zaufania dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin		
(czynny 24 godziny)		tel. 61 843 01 01
Anonimowi Alkoholicy		
(czynny w godz. 18-22)		tel. 61 853 16 16
MONAR Poznań		
		tel. 61 868 82 27
(czynny pon.-pt. w godzinach 9-15)		
Infolinia WOW NFZ Poznań		800 190 590
(czynna pon.-pt. w godzinach 8-16)		
Krajowa Informacja Skarbowa		801 055 055
Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Poznaniu,		
al. Marcinkowskiego 3, 60-967 Poznań,		tel. 61 852 09 77
Polubowny sąd konsumencki w Poznaniu,		
al. Marcinkowskiego 3, 60-967 Poznań,		tel. 61 852 35 07
Wojewódzki Inspektorat Farmaceutyczny,		
ul. Szwajcarska 5, 61-285 Poznań,		tel. 61 875 95 75
Wojewódzki Inspektorat Weterynarii,		
ul. Grunwaldzka 250, 60-166 Poznań,		tel. 61 868 93 47
Całodobowa infolinia w sprawach kwarantanny i zdrowia - Sanepid		tel. 222 500 115

REKLAMA

FIRMA SPRZEDA budynek przemysłowy w Poznaniu przy ul. Malwowej 158.

**Powierzchnia użytkowa budynku – 3202,80 m²,
powierzchnia gruntu – 0,8701 ha.**

Tel. kontaktowy 603 920 399

REKLAMA **0011598220**

**OBWIESZCZENIE STAROSTY POZNAŃSKIEGO
z dnia 12 października 2026 r.**

Działając na podstawie art. 11c, art. 11f ust. 3 ustawy z dnia 10.04.2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 311 t.j.), w związku z art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2025 r. poz. 1691 t.j.) – zwanej dalej „k.p.a.”

zawiadamiam

o wydaniu dnia 6 października 2026 r. decyzji Starosty Poznańskiego nr 37/2026 o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn. „Przebudowa ulicy Wodnej w Murowanej Goślinie” z rygorem natychmiastowej wykonalności (znak sprawy: WD.6740.47.2026.ST).

Od niniejszej decyzji służy odwołanie do Wojewody Wielkopolskiego za pośrednictwem Starosty Poznańskiego, w terminie 14 dni od dnia zawiadomienia stron o jej wydaniu. W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

W związku z powyższym informuję, że zgodnie z art. 49 k.p.a., zawiadomienie niniejsze uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od dnia **14.10.2026 r.**, tj. od dnia publicznego ogłoszenia poprzez obwieszczenie na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Poznaniu, urzędu gminy właściwego ze względu na przebieg drogi oraz w urzędowym publikatorze teleinformatycznym – Biuletynie Informacji Publicznej tych urzędów oraz w prasie lokalnej.

Treść decyzji zostanie również zamieszczona na stronie internetowej: www.bip.powiat.poznan.pl, w zakładce ogłoszenia/komunikaty – inwestycje drogowe, od dnia **14.10.2026 r.**

Strony niniejszego postępowania mogą się zapoznać z treścią decyzji w Starostwie Powiatowym w Poznaniu, Wydział Dróg i Gospodarki Przestrzennej, ul. Słowackiego 8, 60 823 Poznań (IV piętro, pokój 406, tel. 61 84 10 796), w godzinach pracy Urzędu. Z aktami sprawy można zapoznać się po wcześniejszym kontakcie w celu ustalenia wizyty: telefonicznie lub za pośrednictwem e-mail: zrid@powiat.poznan.pl.

REKLAMA **0011598268**

**Poznańska Spółdzielnia Mieszkaniowa „Winogrady” w Poznaniu
Osiedle Przyjaźni 125 B**

ogłasza przetarg

**„na ustanowienie praw odrębnej własności 2 lokali mieszkalnych i ich sprzedaży położonych na IV piętrze – do remontu;
zlokalizowanych na: Osiedlu Przyjaźni w Poznaniu – o powierzchni użytkowej 38,6 m² z pomieszczeniem przynależnym o pow. – 3,1 m² – cena wywoławcza – 337.000,- zł, oraz Osiedlu Zwycięstwa w Poznaniu o powierzchni użytkowej 64,9 m² z pomieszczeniem przynależnym o pow. – 3,3 m² – cena wywoławcza – 448.200,- zł, postąpienie licytacji wynosi 1000,- zł**

**Przetarg odbędzie się w dniu 28.10.2026 r.
o godz. 11⁰⁰, w Domu Kultury „Słońce”
Osiedle Przyjaźni - pawilon 120.**

Warunkiem uczestnictwa w przetargu jest wpłacenie w dniu przetargu **w godz. od 9⁰⁰ - 10⁰⁰ wadium w wysokości 5.000,- zł** w kasie Spółdzielni, **Osiedle Przyjaźni, pawilon 125 B, I piętro**, oraz podpisanie oświadczenia podającego warunki przetargu.

Zainteresowani przetargiem zobowiązani są zapoznać się ze stanem technicznym mieszkań i zakresem prac remontowych w dniach:
19.10.2026 r. i 26.10.2026 r. w godz. - od 14⁰⁰ do 16³⁰.

Spółdzielnia zastrzega sobie prawo ograniczenia lub unieważnienia przetargu bez podania przyczyny.

Bliższych informacji udzieli Sekcja Mieszkaniowa Spółdzielni,
tel.: 61 6303 219; 61 6303 221, a w sprawach technicznych
- Administracja. Os. Przyjaźni tel. **61 6303 259**
- Administracja Os. Zwycięstwa tel. **61 6303 280**

REKLAMA	BURMISTRZ MIASTA I GMINY KÓRNIK INFORMUJE Na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy Kórnik od dnia 9 października 2026 roku do dnia 30 października 2026 roku wywieszony został wykaz dotyczący zbycia w formie darowizny nieruchomości położonych w miejscowości Kórnik. <i>Wydział Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta i Gminy Kórnik, pl. Niepodległości 1, tel. (61) 81-70-411 wew. 673.</i>	0011597361
REKLAMA	OBWIESZCZENIE STAROSTY POZNAŃSKIEGO z dnia 12 października 2026 r. Działając na podstawie art. 11c, art. 11f ust. 3 ustawy z 10.04.2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 311 t.j.), w związku z art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeksu postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1691) – zwanej dalej „k.p.a.”, oraz art. 72 ust. 6 i 6a Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 247 z późn. zm.) zawiadomiam wydanym dnia 7 października 2026 r. decyzji Starosty Poznańskiego nr 39/2026 o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn. „Budowa ul. Rzemieślniczej wraz z rozbudową ul. Bukowskiej w m. Przeźmierowo” (znak sprawy: WD.6740.21.2026.MA). Od niniejszej decyzji służy odwołanie do Wojewody Wielkopolskiego za pośrednictwem Starosty Poznańskiego, w terminie 14 dni od dnia zawiadomienia stron o jej wydaniu. W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrezygnować z prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna. W związku z powyższym informuję, że zgodnie z art. 49 k.p.a., zawiadomienie niniejsze uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od dnia 14.10.2026 r., tj. od dnia publicznego ogłoszenia poprzez obwieszczenie na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Poznaniu, urzędu gminy właściwego ze względu na przebieg drogi oraz w urzędowym publikatorze teleinformatycznym – Biuletynie Informacji Publicznej tych urzędów oraz w prasie lokalnej. Treść decyzji zostanie również zamieszczona na stronie internetowej: www.bip.powiat.poznan.pl, w zakładce ogłoszenia/komunikaty – inwestycje drogowe, od dnia 14.10.2026 r. Strony niniejszego postępowania mogą się zapoznać z treścią decyzji w Starostwie Powiatowym w Poznaniu, Wydział Dróg i Gospodarki Przestrzennej, ul. Słowackiego 8, 60-823 Poznań (IV piętro, pokój 406, tel. 61 84 10 562), w godzinach pracy Urzędu. Z aktami sprawy można zapoznać się po wcześniejszym kontakcie w celu ustalenia wizyty: telefonicznie lub za pośrednictwem e-mail: zrid@powiat.poznan.pl.	
REKLAMA	BURMISTRZ ROGOŹNA OGŁASZA PRZETARGI NIEOGRANICZONE (wyciąg z ogłoszenia) NA SPRZEDAŻ: - lokalu mieszkalnego Gościejewo 68/3 (gm. Rogoźno) o pow. użytkowej 43,36 m² korytarza i skrytki, położonego na parterze z przynależnym pomieszczeniem w inwentaryzacji, oznaczonym nr 3g, wraz z udziałem do nieruchomości wspólne niesłużące wyłącznie do użytku właścicieli poszczególnych lokali wynoszącym 5% do działki gruntu oznaczonej ewidencyjnie nr 8/1 o pow. 0,3164 ha, objętej planem miejscowym ww. działka oznaczona jest symbolem 2.7.RM o przeznaczeniu w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych” - I przetarg. Cena wywoławcza wynosi 40 000,00 zł (zw. z podatku). - lokalu mieszkalnego ul. Wielka Poznańska 86/4 (m. Rogoźno) o pow. użytkowej 100 m², pokoi, kuchni, łazienki i przedpokoj, położonego na parterze wraz z udziałem części budynku i urządzenia niesłużące wyłącznie do użytku właścicieli poszczególnych lokali, wraz z takim samym udziałem do działki gruntu oznaczonej ewidencyjnie nr 2102/4 o pow. KW PO10/000242903/7. W planie miejscowym ww. działka oznaczona jest symbolem 2.7.RM o przeznaczeniu w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych” - I przetarg. Cena wywoławcza wynosi 66 000,00 zł (zw. z podatku). - lokalu mieszkalnego ul. Wielka Poznańska 50/5 (m. Rogoźno) o pow. użytkowej 100 m², pokoi, kuchni, łazienki i przedpokoj, położonego na I piętrze z przynależnymi pomieszczeniami, tj. kuchnię w budynku i urządzenie niesłużące wyłącznie do użytku właścicieli poszczególnych lokali, wraz z takim samym udziałem do działki gruntu oznaczonej ewidencyjnie nr 1702/2 o pow. 0,0394 ha (obręb ROGOŹNO), objętej księgą wieczystą 11/2026/2, zabudowana jest budynkiem mieszkalnym wielorodzinnym wraz z budynkiem gospodarczym następujące wraz ze sprzedażą udziału wynoszące 1/12 do działki o pow. 0,0708 ha (obręb ROGOŹNO), objętej księgą wieczystą KW PO10/000242903/7. W planie miejscowym ww. działka oznaczona jest symbolem MWN/U-5 o przeznaczeniu wielorodzinnej niskiej z usługami” oraz MN-8 o przeznaczeniu: „teren zabudowy wielorodzinnej niskiej z usługami” - I przetarg. Cena wywoławcza wynosi 63 000,00 zł (zw. z podatku). Przetargi odbędą się w dniu 16 listopada 2026 r. w sali nr 20 Urzędu Miejskiego w Rogoźnie. Aby przystąpić do przetargu jest wpłacenie wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej na konto Urzędu Miejskiego w Rogoźnie (Bank Spółdzielczy w Czaple Wielkiej, Nr konta: 56 8951 0009 3900 0114 2000 0020 do dnia 12 listopada 2026 r. – za datę wpływu wymaganej kwoty na wskazane konto. Ogłoszenie o przetargach zostało wywieszone na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Rogoźnie oraz na stronie internetowej www.rogozno.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej. Szczegóły dotyczące warunków uczestnictwa w przetargach znajdują się w załączniku nr 1 do ogłoszenia (biuro 19b), pod numerem telefonu 785-009-407 oraz za pośrednictwem e-mail: m.informacja@rogozno.pl.	

DROBNE

Nieruchomości

MIESZKANIA - KUPIĘ

INNE

Kupię mieszkanie zadłużone,
z trudnym lokatorem,
komornikiem, udziały. Gotówka.
883-402-202

Praca

ZATRUDNIĘ

ZATRUDNIĘ kierowcę kat C+E praca
poniedziałek –piątek, proszę o tel po
godz 19.00 tel 609053799

Usługi

BUDOWLANO-REMONTOWE

Cyklinowanie bezpył. 602582486

REMONTY od A do Z 662-099-292

PORZĄDKOWE

MYCIE okien 602-511-358

AUTOPROMOCJA

ibo

TWOJE DOMOWE
BIURO OGŁOSZEŃ

Ogłoszenia drobne w Twojej gazecie
zlecisz przez Internetowe Biuro
Ogłoszeń: **ibo.polskapress.pl**

0011596832

ONE

dającego się z 2 (dwóch) pokoi, kuchni,
podarczym o pow. użytkowej 7,47 m²
anowiącej części budynku i urządzenia
3/21350 oraz z takim samym udziałem
gą wieczystą KW PO10/00027702/9.
czeniu: „tereny zabudowy zagrodowej

).
8,65 m² składającego się z 2 (dwóch)
nieruchomości wspólnej stanowiącej
ych lokali wynoszącym **680/10000** oraz
w. **0,1848 ha**, objętej księgą wieczystą
dem **5MW-U** o przeznaczeniu: „tereny

).
8,23 m² składającego się z 2 (dwóch)
wentaryzacji oznaczoną nr 3, łazienką
wentaryzacji oznaczonymi nr: 5g1 i 5g2
przynależnych wynosi 24,45 m² wraz
służące wyłącznie do użytku właścicieli
ziadki gruntu oznaczonej ewidencyjnie
PO10/00024325/1, która to działka
darczmy. Sprzedaż ww. nieruchomości
tu oznaczonej ewidencyjnie nr **1702/1**
05/5, stanowiącej podwórze. W planie
niui: „tereny zabudowy mieszkaniowej
szkaniowej jednorodzinnej”, natomiast
budowy mieszkaniowej wielorodzinnej

).
w Rogoźnie, ul. Nowa 2. Warunkiem
woławczej wybranej nieruchomości
owie, Oddział w Rogoźnie) nr konta
ienia wadium uznaje się datę wpływu

n w Rogoźnie, opublikowane na stronie
informacje dostępne w siedzibie Urzędu
olederek @ rogozno.pl.

0011598195

Po wieczne czasy zamieszkam u Pana
Ps. 23

Dnia 30 września 2026 r. zmarł

ś†p

Andrzej Erenz

ukochany Tata i Dziadek

Msza św. pogrzebowa zostanie odprawiona
w piątek 16 października 2026 r. w kościele
pw. Chrystusa Dobrego Pasterza
przy ul. Nowina 1 w Poznaniu o godz. 10.30.
O godz. 11.15 odbędzie się pogrzeb na Cmentarzu Jeżyckim.
Pozostajemy w smutku, ale z nadzieją na spotkanie

Córka i Synowie z Rodzinami

0011597984

Pogrążeni w smutku
żegnamy naszego Przyjaciela
zmarłego 4 października 2026 roku

Jarosława Hraba

Rodzinie Zmarłego

składamy
wyrazy głębokiego współczucia

Grono absolwentów fizyki z 1969 roku

0011598231

8 października 2026 r. odszedł
nasz wspniany szef i dobry człowiek

ś†p

Andrzej Lubicz

były Dyrektor Techniczny ZSA „MERAMONT”

Andrzeju,
spoczywaj w pokoju.

W smutku pogrążeni
koleżanki i koledzy z Pracowni Projektowej PC 2

AUTOPROMOCJA

gloswielkopolski.pl/nekrologi

Nekrologi, kondolencje
przyjmowane są:

- bezpośrednio w Biurze Ogłoszeń,
Poznań, ul. Grunwaldzka 19,
czynne **pn. - pt. 8.00 - 16.00**
tel. **61 866 66 81, 502 499 742**
- drogą mailową: **nekrologi@glos.com**
- poprzez Internetowe Biuro Ogłoszeń
ibo.polskapress.pl
- w zakładach pogrzebowych
współpracujących z „Głosem Wielkopolskim”

www.nekrologi.net

HISTORIA FENOMENU

Adin, dwa, tri. Jak Kaszpirowski zahipnotyzował Polskę lat 90-tych

Anna Gronczewska

**Na czarno ubrana postać
przeszywająca wzro-
kiem zgromadzonych
przed telewizorami,
wolno odliczający głos:
Adin, dwa, tri... Zmarłe-
go właśnie w wieku 87
lat Anatolija Kaszpirow-
skiego znają wszyscy
starsi Polacy. Nie wszy-
scy jednak wiedzą, że je-
go oszałamiająca kari-
ra zaczęła się od wystę-
pów w Łodzi.**

Kariera Anatolija Kaszpirow-
skiego zaczęła się w telewizji
Związku Radzieckiego. Ga-
briel Michalik jest autorem
książki „Kaszpirowski. Sen
o wszechmocy”. Spotkał się
z Anatolijem, poznał jego histo-
rię i początki zawrotnej popu-
larności w Polsce.

– Mirosław Kuliś, łódzki
dziennikarz, zobaczył w Tele-
wizji Polskiej seanse Kaszpi-
rowskiego, które wcześniej za-
rejestrowano w Związku Ra-
dzieckim – opowiada Gabriel
Michalik. – Potem pojechał
do Kijowa, by przeprowadzić
wywiad z Anatolijem. Na miej-
scu zorientował się, że to cie-
kawny temat nie tylko na wy-
wiad. Uznał, że może to dobry
interes i po kilku miesiącach
sprowadził uzdrowiciela
do Polski. Pierwszy jego seans
odbył się w Łodzi, w Hali Spor-
towej.

Ukrył się w centrum Łodzi

Kaszpirowski pojawił się w Ło-
dzi na przełomie kwietnia
i maja 1990 roku. Miał przyle-
cieć na łódzkie lotnisko Lublin-
ek helikopterem. Jego przylot
miał być tajemnicą, ale na pły-
cie lotniska pojawiła się ekipa
łódzkiej telewizji. Helikopter
wylądował więc w Leżnicy
koło Łęczycy, stamtąd uzdro-
wiciel przyjechał do Łodzi sa-
mochoodem.

– W ciągu następnych dni
dziennikarze próbowali wytro-
pić tajny ośrodek, w którym
Kuliś zakwaterował psychote-
rapeutę – czytamy w książce
„Kaszpirowski. Sen o wszech-
mocy”. A prawda była zgodna
z porzekadłem, że najciemniej
jest pod latarnią. Przez tydzień
kwaterował w apartamencie
w Grand Hotelu, w samym
centrum Łodzi.

Pierwsza strona „Dziennika Łódzkiego” z 2 maja 1990 roku. Informacja o seansie Kaszpirowskiego była na czołówce gazety

Pierwszy seans odbył się
w łódzkiej Hali Sportowej
przy ówczesnej ulicy Worcella,
obecnie ks. Skorupki.

– Nie była to kłapa, ale
z pewnością i nie sukces –
wspominał w książce Gabriela
Michalika Mirosław Kuliś. –
Sprzedało się niespełna pięć ty-
sięcy biletów. Miejsc w hali
było prawie dziewięć tysięcy.
Tak rozlokowaliśmy publicz-
ność, żeby widownia nie świe-
ciła pustkami.

Jak pisze w swojej książce
Gabriel Michalik, przy bramie
prowadzącej wprost z hali
na ulicę zebrało się kilkadzie-
sięciu Łódzian pragnących raz
jeszcze z bliska zobaczyć
Kaszpirowskiego.

– Sprzyjało mi szczęście –
tak w książce „Kaszpirowski.
Sen o wszechmocy” wspominał
to Mirosław Kuliś. – W po-
bliżu stała wraz z ekipą zdję-
ciową koleżanka z łódzkiego
oddziału telewizji. Wzdłuż
drogi, którą jechała limuzyna,
ustawiono barierki. W ciasnej
przeźreni pomiędzy barier-
kami a samochodem te kilka-
dziesiąt osób stworzyło mimo-
wolnie sztuczny tłok.

Zawołałem koleżankę. Ka-
mera zarejestrowała moment,
gdy ludzie przepychają się, aby
być jak najbliżej Kaszpirow-
skiego. Te sceny wyemitowano
na antenie ogólnopolskiej.
W ogóle powtarzano je dość
często. Były bardziej efek-
towne, bardziej telewizyjne niż
relacja z sennego seansu.

Później nie było już proble-
mów z zapelnianiem hal w Ka-
towicach, Gdańsku czy War-
szawie. Bilety na seanse Kaszpi-
rowskiego kosztowały 30–50 ty-
sięcy złotych, a średnia pensja
w Polsce wynosiła milion.

Po swym pierwszym pol-
skim seansie Anatolij Kaszpi-
rowski złożył życzenia czytel-
nikom „Dziennika Łódzkiego”
i udzielił gazecie wywiadu. Nie
odpowiedział na pytanie, czy
wierzy w Boga. Twierdził też,
że do leczenia potrzebuje czy-
stego umysłu.

Podczas wizyty w Łodzi
uzdrowicielowi towarzyszyła
ówczesna żona Walentyna
Kaszpirowska.

72-letnia Jolanta Śmiechow-
ska, emerytowana księgowa,
dobrze pamięta wizytę uzdro-
wiciela w Łodzi, choć już nie
datę.

– Miałam od lat kłopoty ze
zdrowiem – opowiada. – Z krę-
gosłupem, żołądkiem. Kaszpi-
rowskiego wcześniej znałam
z telewizji. Gdy dowiedziałam
się, że przyjeżdża do Łodzi, to
postanowiłam pójść na spotka-
nie. Okazało się, że nie było
prosto znaleźć bilet. Pomógł mi
szwagier. Zawiózł nas nawet
do hali. Mnie i moją mamę,
która miała kłopoty z nogami.

Psychiatra z Winnicy

Gabriel Michalik wiele razy
spotykał się, rozmawiał z Ana-
tolijem Kaszpirowskim.

– Anatolij miał bardzo silną
osobowość – twierdzi. – Był
bardzo apodyktyczny, ale też
serdeczny i życzliwy wszel-
kiemu ludzkiemu nieszczę-
ściu. W tej apodyktyczności za-
wierało się przewrażliwienie
na swoim punkcie. Stąd przez
ostatnie 20 lat toczył bezu-
stanne walki ze śmiejącymi się
z niego dziennikarzami, wytac-
czał procesy. Stał się me-
miczną postacią. Był po wielu
operacjach plastycznych z ufar-
bowanymi na czarno włosami.
Jako w każdym razie bardzo lu-

biłem, trochę się go bałem. Ba-
łem się go, bo ciągle ode mnie
czegoś chciał. Niebawem bę-
dzie można oglądać film doku-
mentalny o Kaszpirowskim,
który na potrzeby HBO nakre-
cił Łukasz Konopa.

Anatolij Kaszpirowski był
z wykształcenia lekarzem psy-
chiatrą. Pracował w szpitalu
w ukraińskiej Winnicy.

– Jego matka Jadwiga była
Polką, a ojciec po prostu so-
wieckim człowiekiem – mówi
Gabriel Michalik. – Ojciec miał
białoruskie i ukraińskie korze-
nie. Mama Anatolija raz przy-
jechała na jeden z polskich se-
ansów syna. Mirek Kuliś za-
chwycił się jej piękną, kresową
polszczyzną. Trzeba pamiętać,
że Kaszpirowski dorastał
w czasach stalinowskich. Jego
polskie korzenie nie były eks-
ponowane. W latach 80. jego
kariera miała charakter
wszechsowiecki. Najpierw
awansował do Kijowa, a potem
do Moskwy. A w ostatnich la-
tach życia dzielił czas pomię-
dzy Moskwą i Nowy Jork. Miał
też amerykańskie obywatel-
stwo. Po ataku Rosji na Ukra-
inę Kaszpirowski znalazł się
w roli zakładnika. Zaraz po wy-
buchu wojny wypowiedział się
o niej krytycznie, a był wtedy
w Rosji. Ktoś go musiał nastra-
szyć, bo potem więcej o wojnie
się nie wypowiadał.

Gabriel Michalik opowiada,
że ponad rok temu, gdy
Kaszpirowski był jeszcze w do-
brej formie, na potrzeby filmu
Łukasza Konopy miał przyje-
chać do Polski, dać jakiś seans,
rozeszły się nawet bilety. Seans
miał się odbyć w Warszawie,
ale w tej sprawie u prezydenta
Rafała Trzaskowskiego inter-
weniował ambasador Ukrainy,
który twierdził, że Kaszpirow-
ski jest zwolennikiem Putina.
Co nie było prawdą, bo
w książce Michalika wypowia-
dał się krytycznie o prezyden-
cie Rosji. Ostatecznie do se-
ansu nie doszło.

Anatolij Kaszpirowski ostatni
raz był w Polsce w 2023 roku.
Spotkał się wtedy z Lechem
Wałęsą. Chciał, by był prezy-
dent Polski, jako laureat Na-
grody Nobla, pomógł mu speł-
nić jego wielkie marzenie
i skontaktował go z Elonem
Muskiem. Marzył, by polecieć
w kosmos i stamtąd przepro-
wadzić seans. Twierdził, że
wtedy czułby się spełniony.

PIŁKA NOŻNA

Michał Listkiewicz: Krucjata i zorganizowana akcja

W piłkarskiej PKO Ekstraklasie w ostatnim czasie aż roi się od sędziowskich błędów. Co się dzieje z polskimi arbitrami? Jak poprawić aktualną sytuację? Rozmawiamy z Michałem Listkiewiczem, byłym arbitrem i byłym prezesem PZPN

Zbigniew Czyż

Prawdziwą burzę w środowisku piłkarskim wywołały ostatnie sędziowskie kontrowersje w meczach Legii z Wisłą i Jagiellonii z Górnikiem. Coś złego dzieje się z polskim sędziowaniem w PKO Ekstraklasie?

Oglądam inne ligi i tam też są błędy, a w lidze hiszpańskiej to jest ich multum! Myślę, że trochę się wyżywamy na polskich arbitrach i jest to chyba jakaś skoordynowana akcja. Problemem naszej piłki jest jakość gry, a nie jakość sędziowania.

Powtórki telewizyjne wykazują jednak, że sędziowie w ostatnim czasie w naszej lidze mylą się dosyć często.

Ale niestety pomijane jest w komentarzach to, jaki poziom ma nasza liga. Nie widzimy, że mistrz Polski jedzie do przeciętnej angielskiej drużyny w Lidze Europy i nie istnieje na boisku, cały czas jest natomiast alibi w postaci sędziów. Kiedyś rozmawiałem z Kazimierzem Górskim i on powiedział mi, że nigdy publicznie ich nie atakował. Dlaczego? Bo choć miał uzasadnione pretensje, to odbierało mu później argument w rozmowie z zawodnikami. I to było bardzo

Michał Listkiewicz w mocnych słowach odnosi się do krytyki sędziów. Uważa, że głównym problemem polskiej ligi jest poziom piłkarski

mądre. Ja w ogóle uważam, że to, co się dzieje ostatnio, to jest jakaś krucjata.

Mocne słowa.

Tę krucjatę wywołało kilku kolegów ze środowiska sędziowskiego i to jest dla mnie kompletnie niepojęte. Nie akceptuję takich zachowań jak panów Wójcika, Rostkowskiego, Lyczmańskiego, którzy dla jakichś osobistych karier medialnych pozwalają sobie na obrażanie i poniżanie swoich kolegów. Odnosnie tych panów, których nazwiska wymieniałem, to

powiedziałbym tak: zapomniał wół jak cielęciem był.

Bardziej ma pan pretensje do sędziów aktualnie komentujących wydarzenia niż tych, którzy pracują na boisku?

Cała trójka tych arbitrow popęłała nie raz błędy, czasami poważne, tak jak ja, bo w tym fachu to jest nieuniknione.

Sędziowie od tego sezonu pracują przy obsłudze VAR z siedziby PZPN w Warsza-

wie. Są komfortowe warunki i dzięki temu też miało być przecież lepiej.

I bardzo dobrze, że jest ta siedziba, ale przy VAR pracują ludzie i też mogą się mylić. Tam, gdzie jest człowiek, tam jest możliwość pomyłki. Zdarzają się ewidentne błędy, ale tak samo zdarzają się trenerom i piłkarzom. Dla mnie najlepszym VAR-owcem jest Paweł Gil, z tym, że on jest głównie wykorzystywany przez UEFA, szkoli zresztą sędziów VAR na całym świecie. Apeluję o opamiętanie w tym temacie.

Kiedyś był pan prekursorem sprowadzania do naszej ligi arbitrow z zagranicy. Može warto wrócić do tego pomysłu?

Zgadza się, ale to było na zasadzie wymiany i zaczynałem wtedy od współpracy z Węgrami. Pytanie, czy ci z zagranicy będą teraz lepsi? Czy naprawdę chcemy mieć u siebie takich sędziów jak pan Lahoz z Hiszpanii? Jeśli chodzi natomiast o szkolenie i wymianę, to jak najbardziej jestem za takim pomysłem.

Widzi pan jakiś sposób, żeby poprawić tę całą sytuację w polskim sędziowaniu?

Przed wszystkim mamy za mało arbitrow. Nikt nie chce sędziować w ligach amatorskich, gdzie stawki są marne. Jak się pojędzie czasami na prowincję, to jest jeden arbiter, a nie trzech. Niektórzy muszą z kolei sędziować cztery mecze w weekend i to nie jest zdrowe. Młodzi szybko się zniechęcają, często właśnie przez to, że na górze jest taki hejt i taka agresja. Dodatkowo, w ligach juniorskich czy dziecięcych rodzice oraz trenerzy są tak agresywni, nieprzyjemni i wulgarni, że taki osiemnastoletni sędzia się zniechęca i rezygnuje. Tym bardziej, że w lidze okręgowej dostanie 120 złotych, za co musi jeszcze sam dojechać i coś zjeść, a pół dnia ma wyjęte z życia.

Cow tej sytuacji?

Może dobrze byłoby wprowadzić takie rozwiązanie jak w Niemczech. Tam każdy klub w rozgrywkach amatorskich ma obowiązek zgłoszenia kandydata na sędziego. Taki człowiek idzie na kurs, a potem sędziuje. Nawet jeśli po roku czy dwóch latach ochota mu przejdzie, to jest jakieś wzmocnienie. W polskim sędziowaniu nie podoba mi się natomiast trochę coś innego. A mianowicie to, że niektórzy sędziowie chcą być celebrytami i są nieprzyjemni dla piłkarzy, a to nie tędy droga.

WIOŚLARSTWO

Akcja Pierwszy Krok Wioślarski, czyli od ergometru do nowej pasji

Radosław Patroniak

Blisko 150 uczniów szkół podstawowych z gminy Suchy Las wzięło udział w zawodach na ergometrach wioślarskich z cyklu Pierwszy Krok Wioślarski. Był to drugi gminny finał w tegorocznej edycji projektu organizowanego przez Fundację Wielkopolskie Wioślarstwo i Starostwo Powiatowe.

Wtorkowa rywalizacja w Gminnym Ośrodku Sportu w Suchym Lesie wyłoniła kolejnych sześciu uczniów wywalczyło prawo startu w Wielkim Finale.

W drugich w tym roku zawodach wspieranych przez firmy Enea i Aquanet Laboratorium wzięli udział uczniowie klas siódmych i ósmym z czterech szkół podstawowych z gminy Suchy Las. Były to

szkoły z: Chludowa, Biedruska oraz dwie z Suchego Lasu. Kibicowała im m.in. Weronika Ludwiczak, reprezentantka Polski z KWO4 Poznań, młodzieżowa mistrzyni świata sprzed trzech lat w czwórce bez sterownic.

– Pochodzę z Kalisza i tak samo, jak wy swoją przygodę z wioślarstwem zaczęłam od ergometru. Pamiętam, kiedy trener przyszedł do nas do szkoły, pokazał nam ergometry, dał spróbować i tak trafiłam do klubu. I wiosłuję już w reprezentacji Polski od sześciu lat. Startuję w Mistrzostwach i Pucharach Świata, w mistrzostwach Europy. Mam nadzieję, że są wśród was osoby, które tak, jak ja pokochają wioślarstwo i odkryją swoją nową pasję – mówiła do uczestników Pierwszego Kroku Wioślarskiego zachęcając do przyścia na trening.

Weronika Ludwiczak udzielała rad początkującym wioślarzom

Zdaniem nauczycieli i trenerów taka forma poznawania sportu i zachęcania do aktywności fizycznej bardzo przemawia do młodzieży.

– Ten program jest prowadzony w znakomity sposób. Moi uczniowie znają ergometr wioślarski, ale ta cała otoczka, atmosfera, która tutaj jest i taka forma rywalizacji sprawia, że naprawdę chętnie chcą w takich zawodach startować. To robi ogromne wrażenie na nich – uważa Mirosław Rewers, który przyjechał ze swoimi uczniami ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Suchym Lesie.

Do wielkiego finału, który odbędzie się 24 listopada w Poznaniu awansowało sześciu uczniów, trzy najlepsze dziewczynki i trzech najlepszych chłopców. Rywalizację dziewcząt zdominowały uczennice SP nr 1 z Suchego Lasu, a całe podium wśród chłopców zajęli

uczniowie Szkoły Podstawowej z Biedruska.

A oto najlepsze trójki wczorajszych zawodów w Suchym Lesie:

Dziewczynki – 1. Zuzanna Julkowska – Szkoła Podstawowa nr 1 im. Wojciecha Bogusławskiego w Suchym Lesie, 2. Karolina Gawiołek – Szkoła Podstawowa nr 1 im. Wojciecha Bogusławskiego w Suchym Lesie, 3. Melania Libera – Szkoła Podstawowa nr 1 im. Wojciecha Bogusławskiego w Suchym Lesie

Chłopcy – 1. Jacek Kotara – Szkoła Podstawowa w Biedrusku, 2. Alan Wojtkowiak – Szkoła Podstawowa w Biedrusku, 3. Antoni Machalski – Szkoła Podstawowa w Biedrusku.

Trzecie zawody z tegorocznego cyklu programu Pierwszy Krok Wioślarski odbędą się 27 października w Swarzędzu.

SPORT

PIŁKA NOŻNA

Lech Poznań ma przeciwnika z najwyższej półki. Bayer Leverkusen to nadal poziom Ligi Mistrzów

W czwartek Kolejorz znów zagra z zespołem z Bundesligi i na dodatek mającym bogate europejskie doświadczenie. Rok temu Lech Poznań po zaciętym meczu zremisował 1:1 z Mainz, ale teraz poprzeczka będzie podniesiona jeszcze wyżej.

Maciej Lehmann

Tak jak w przypadku Crystal Palace, o najbliższym rywalu Lecha Poznań można napisać, że wartość jego kadry 10-krotnie przewyższa wartość Kolejorza, a jeden piłkarz jest wart więcej niż cały zespół mistrzów Polski. Nie jest to już tak mocna ekipa jak w 2024 roku, kiedy Bayer zdobywał mistrzostwo Niemiec i doszedł do finału Ligi Europy, ale ma w składzie wielu piłkarzy, którzy w pojedynkę mogą rozstrzygnąć mecz. To jednak nie powinno być żadnym zaskoczeniem, bo skoro za wielkie pieniądze sprzedaje się takie gwiazdy jak Tah, Hincapie, Frimpong, Grimaldo, Xhaka czy Wirtz, to na ich miejsce kupuje się zawodników, którzy potrafią ich zastąpić.

Nie zawsze się to udaje, dlatego Bayer zajął w poprzednim sezonie dopiero 6. miejsce i gra teraz w Lidze Europy, ale ma skład, który spokojnie poradziłby sobie z rywalami grającym w tej edycji Ligi Mistrzów.

Robert Andrich i jego koledzy z Bayeru w marcu rywalizowali w 1/8 finału Ligi Mistrzów z Arsenalem

Wystarczy spojrzeć choćby na letnie transfery „Aptekarzy”. Co prawda w Poznaniu nie wystąpi kon-

tuzjowany prawy obrońca Guela Doue kupiony za 30 mln euro ze Starsbourga, ale jest napastnik

Afonso Moriera sprowadzony z Lyonu za 29 mln, pomocnik Mousa Diaby, którego wykupiono z Al-Ittihad za 28 mln euro, czy lewy obrońca Miguel Gutierrez, kupiony z Napoli za 26 milionów oraz Facudo Medina, stoper z Marsylii, który kosztował 23 mln euro. A w kadrze są jeszcze Edmond Tapsoba, Kameruńczyk pamiętający kapitalny sezon pod wodzą Xabiego Alosno, wyceniany na 50 mln euro ofensywny pomocnik Ibrahim Maza (Algieria) czy weterani Robert Andrich, były reprezentant Niemiec oraz Patrik Schick, reprezentant Czech.

- Bayer 04 uniknął falstartu. Zwycięstwa nad Lipskiem oraz w meczu wyjazdowym z Mainz zapewniły drużynie solidny punkt wyjścia. Zespół nie może jednak spocząć na laurach: przed „Aptekarzami” tydzień starć z rywalami, którzy znajdują się na fali wznoszącej. Lech Poznań zajmuje drugie miejsce w lidze polskiej, a SC Freiburg przyjeżdża do Leverkusen jako lider tabeli. Obie drużyny

doskonale wiedzą obecnie, jak smakuje sukces. Wie to również Bayer – teraz zespół musi przekonać się, czy jego obecna dyspozycja wystarczy w bezpośrednich starciach z rywalami kipiącymi pewnością siebie – pisze Koelner Stadt Anzeiger.

W Niemczech panuje przekonanie, że dla Bayeru czwartkowe spotkanie to coś więcej niż tylko kolejny przystanek w europejskim kalendarzu. Lecha Poznań jest chwalony za to, że prezentuje pewność siebie typową dla drużyny, która regularnie wygrywa: potrafi wytrzymać presję, pozostaje groźna i nie potrzebuje wielu sytuacji, by zdobyć bramkę.

Oficjalna strona „Aptekarzy” zwraca uwagę na to, że mistrz Polski jest groźny w ataku, ale podatny na błędy w obronie. Artykuł, w którym cytuje się Frederiksena, wymienia atuty i problemy Lecha, świadczy o tym, że Bayer będzie dobrze przygotowany do meczu przy Bułgarskiej. Dlatego sukces z takim rywalem, będzie smakował podwójnie.

KRÓTKO

PIŁKA RĘCZNA

Pierwsze derby w tym sezonie w Superlidze kobiet

Przed piłkarkami ręcznymi Enei MKS Gniezno kolejne domowe spotkanie w ramach rozgrywek LOTTO Superligi Kobiet. W środę, 14 października, w hali im. Mieczysława Łopatkki odbędą się derby Wielkopolski, w których Żółto-Czarne podejmą Szczygniorno Kalisz. Początek spotkania zaplanowano na godzinę 18. Przed derbowym starciem, Enea MKS Gniezno zajmuje 5. miejsce w tabeli, mając na koncie dziewięć punktów. Szczygniorno Kalisz zgromadziło dotychczas sześć oczek i znajduje się na 6. pozycji. Środowa rywalizacja będzie zatem ważna dla obu zespołów, które chcą poprawić swoją pozycję w ligowej klasyfikacji. Dodatkowego znaczenia spotkaniu nadaje regionalny charakter rywalizacji. To ostatni ligowy sprawdzian dla obu ekip przed kolejną przerwą na zgrupowania reprezentacji narodowych. **PAT**

KOSZYKÓWKA

Powrót do Europy po 48 latach i wymarzony rywal dla Enei AZS

Radosław Patroniak

To będzie wydarzenie sportowej jesieni w Poznaniu. W środę o godz. 18.30 koszykarki Enei AZS Politechniki, po 48 latach przerwy, rozpoczną swoją przygodę w Eurocupie. Rywal w hali PP będzie wymarzony, bo z jednej z najmocniejszych lig Starego Kontynentu.

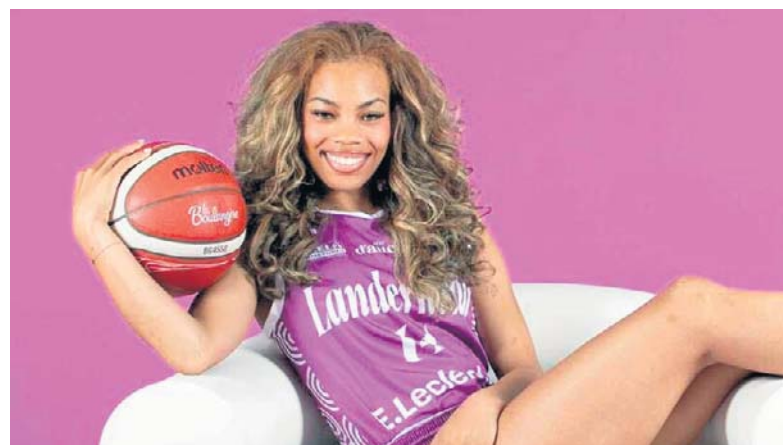
- Prawie pół wieku czekaliśmy na ten moment. Nie ma co ukrywać, że dla takich chwil trenuje się, rozwija klub i kibicuje danej drużynie. Dla nas wszystkich będzie to więc wyjątkowy dzień, a dla mnie szczególnie, bo doskonale pamiętam jak po raz ostatni występowałem na europejskich parkietach – mówił profesor Ryszard Wryk, wi-

ceprezes AZS Poznań i znany historyk poznańskiego sportu.

Do hali na Piotrowie przyjedzie Landerneau Bretagne Basket, drużyna ze środka tabeli francuskiej ekstraklasy, mająca na koncie jedno zwycięstwo w tym sezonie.

Statystyka nie może jednak uścić czujności poznańskiego zespołu, bo w drużynie z 16-tysięcznego miasteczka nie brakuje zawodniczek dużego formatu na czele z grającą na pozycji obrońcy, 25-letnią Amerykanką Harmoni Turner i dwa lata starszą Gwinejką, grającą na pozycji silnej skrzydłowej lub centra, Masseny Kabą.

Wystarczy obejrzeć fragment ligowego spotkania Francuzek, by wiedzieć, że tempo akcji w tamtejszej lidze jest dużo wyższe niż w PGE Basket Lidze Kobiet...

Na 25-letnią amerykańską koszykarkę, Harmoni Turner, zawodniczkę Enei AZS Politechniki muszą zwrócić szczególną uwagę

- Mamy świadomość klasy rywala i zdajemy sobie sprawę, że czeka nas fizyczna przeprawa. Na szczęście nasz zespół potrafi się bić w strefie podkoszowej i mocno bronić, co udowodnił już zresztą w końcówce poprzedniego sezonu. Dlatego wierzę, że będziemy mieli argumenty, by przeciwstawić się Francuzkom – mówił Wojciech Szawarski.

Trener wicemistrzyni Polski ma do dyspozycji całą kadrę zawodniczek i to jest na pewno dobra wiadomość, bo już po pierwszych meczach w ekstraklasie widać, że mocną stroną Enei AZS Politechniki w tym sezonie będzie głębia składu. Równie ważne może być też wsparcie fanów. Liczymy, że kibice będą szóstym zawodnikiem akademickich.